

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enheden for EU og internationale forhold

Den 4. december 2014

FVM 350

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande.
- *Politisk enighed*
KOM (2014) 670

Side 4

2. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Sortehavet
- *Politisk enighed*
KOM (2014) 719

Side 18

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. XXX/XXX [forordningen om offentlig kontrol] og om ophævelse af forordning (EF) nr. 834/2007,

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomisk og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Handlingsplan for fremtidens økologiske produktion i Den Europæiske Union, og

Henstilling til en Rådsafgørelse om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om aftaler mellem den Europæiske Union og tredjelande i forhold til handel med økologiske produkter
- *Delvis generel indstilling/udveksling af synspunkter*
KOM(2014) 180, KOM(2014) 179 og KOM(2014) 178

Side 20

4. (Evt.) Det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 33

5. (Evt.) Fremtiden for mælkesektoren
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 41
6. Udkast til rådskonklusioner om en styrket EU-politik for unge landbrugere
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 44
7. Udkast til rådskonklusioner om fejlratere for landbrugsudgifter
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 47
8. (Evt.) Cyperns anmodning om statsstøtte til fuld afgiftslettelse på motorbrændstoffer
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 49
9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 og 1306/2013 for så vidt angår støtteordningen for uddeling af frugt og grøntsager, herunder bananer samt mælk i uddannelsesinstitutioner, og

Forslag til ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter
- *Fremskridtsrapport*
KOM (2014) 31 og KOM(2014) 32
Side 52
10. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed
- *Fremskridtsrapport*
KOM (2013) 260
Side 56
11. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på anvendelsen af fødevarer- og foderstoflovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed, planteforneringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler (kontrolforordningen)
- *Fremskridtsrapport*
KOM (2013) 265
Side 66

12. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere
- *Fremskridtsrapport*
KOM (2013) 267

Side 76

13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF for så vidt angår henvisninger til zooteknisk lovgivning.
- *Fremskridtsrapport*
KOM(2014) 4

Side 84

14. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om zootekniske og genealogiske betingelser for handel med og import til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale.
- *Fremskridtsrapport*
KOM(2014) 5

Side 87

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 15.-16. december 2014

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande KOM (2014) 670

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande uden for Østersøen (forslaget om fiskerimuligheder). Forslaget omfatter dels EU-bestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelands og dels autonome bestande, som EU får adgang til. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC¹ for 2015 og fordele EU's rådigheds-mængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet i 2015.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2014) 670 af 28. oktober 2014 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 4. november 2014.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at EU har enekompetence på det område, som forslaget vedrører, i henhold til TEUF artikel 3, stk. 1, litra d, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse. Idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, er Regeringen enig heri.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelands, og dels autonome bestande, som EU får adgang til. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2015 og fordele EU's rådigheds-mængder til medlemsstaterne. Der skal endvidere fastsættes fiskeriindsatsbegrænsninger for fiskeriet for 2015.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning om fiskerimulighederne udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelseråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) under hensyntagen til principperne for TAC-fastsættelse, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2015 (Kommissionens politikerkklæring – KOM (2014) 388).

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Det fremgår af disse principper, at Kommissionen vil foreslå TAC og kvoter for 2015 på MSY²-niveau for det stigende antal bestande med fuld analytisk rådgivning med MSY-estimer. I de seneste vurderinger udgør denne gruppe 46 bestande samlet for bestandene i den nordøstlige del af Atlanterhavet inkl. Nordsøen, Skagerrak og Kattegat samt i Østersøen, jf. KOM (2014) 388. Kun i tilfælde, hvor det vil være vanskeligt at opnå MSY-niveau i 2015, og hvor det vil have alvorlige sociale og økonomiske konsekvenser for den omfattede fiskeflåde, vil opnåelsen af målsætningen om MSY-niveau ifølge Kommissionen kunne blive udsat til senere år, men senest i 2020.

Er der fastsat en flerårig forvaltningsplan for en bestand, vil denne blive fulgt i Kommissionens forslag til TAC og kvoter, medmindre planen er blevet uanvendelig, for eksempel som følge af ændringer i MSY-målsætningen, i hvilket tilfælde Kommissionen vil foreslå TAC/kvoter med udgangspunkt i MSY.

For bestande, hvor der ikke foreligger en fuld analytisk rådgivning, vil TAC/kvoter blive foreslået på basis af den foreliggende videnskabelige rådgivning og uden at gå på kompromis med bevaringsbehovet for bestandene.

For 47 bestande foreligger der ikke tilstrækkelige oplysninger til at kunne lave en fuldstændig vurdering. 26 bestande er omfattet af en erklæring, som Rådet og Kommissionen i 2012 blev enige om, hvor TAC fastsættes uændret fra 2013 og fem år frem, medmindre deres status ændres væsentligt i løbet af perioden. Herudover foreslås 12 TAC'er fastsat således, at de er i overensstemmelse med langsigtede forvaltningsplaner.

For fiskeri efter industriarter og fiskeri efter pelagiske bestande som blandt andet sild introduceres landingsforpligtelsen fra 1. januar 2015, jf. den nye grundforordning nr. 1380/2013. Alle fangster, som fanges i disse fiskerier, og som er omfattet af TAC'er, skal ilandbringes, medmindre der er fastsat en særlig undtagelse. Kommissionen anfører, at de foreslåede fiskerimuligheder med indførelsen af landingsforpligtelsen skal reflektere ændringen fra landinger til fangster, hvilket sker på basis af den videnskabelige rådgivning. For kvotefastsættelsen betyder dette, at mængder, der tidligere blev genudsat, nu skal afspejles i de aktuelle kvoter, som såkaldte "kvote top op".

I oversigterne over biologisk rådgivning nedenfor er alene angivet informationer om kvote top op i rådgivningen for så vidt angår industriarter og pelagiske bestande, som omfattes af landingsforpligtelsen fra 1. januar 2015. For øvrige bestande angives ICES rådgivning alene i landinger medmindre andet specifikt angives i fangster.

Aftaler med tredjelande

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2015 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, Færøerne og Grønland. Forslaget fordeler desuden de kvoter, som vedtages blandt andet på årsmøderne i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav), ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-Amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl. Endelig fordeles de kvoter, der aftales i kyststatsforhandlinger om makrel, atlanto-skandisk sild og blåhvilling.

² Fiskeri på grundlag af det maksimalt bæredygtige udbytte (MSY) er den fiskeriintensitet, der giver det største udbytte fra bestanden på lang sigt uden at reducere bestandens evne til at reproducere sig på kort sigt.

EU-Norge

Aftalen mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, sild, kuller, hvilling og mørksej aftalt langsigtede forvaltningsplaner, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række ikke-fælles bestande i Nordsøen og vestlige farvande såsom blåhvilling, brisling, havtaske, lange, brosme, jomfruhummer, rejer, sperling og tobis, samt arktisk torsk, rødfisk, arktisk mørksej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

Af betydning for fiskeriaftalen med Norge er også de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne i NEAFC om forvaltningen af blåhvilling og makrel.

Af de fællesforvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte, mørksej og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske, jomfruhummer og "andre arter" (den såkaldte "others-kvote") i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU's kvoter.

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat for 2015:

Art	Rådgivning	TAC i 2014 i tons	DK andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen og Skagerrak	<u>26.713 t (-20 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver i henhold til EU/Norge forvaltningsplanen om en reduktion i TAC på 20 %. Bestanden er i svag stigning, men rekrutteringen er fortsat ringe. F (fiskeridødelighed) har været faldende siden 2000, og beregnes til 0,40 i 2013, som svarer til det langsigtede mål i forvaltningsplanen. Rådgivningen dækker tillige område VIId (den østlige del af Den Engelske Kanal). Den estimerede discardrate steg fra 23 % i 2012 til 28 % i 2013.	27.799 i Nordsøen og 3.972 i Skagerrak	20 % i Nordsøen og 83 % i Skagerrak
Kuller i Nordsøen, Skagerrak og VIa (vest for Skotland)	<u>50.163 t (+12,4 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver ud fra en MSY-tilgang og en F_{msy} på 0,35, da der ikke foreligger en samlet forvaltningsplan for hele rådgivningsområdet, der fra 2015 er udvidet med område VIa. Bestanden er stor og karakteriseres ved lejlighedsvis stor rekruttering, hvilket forventes at være tilfældet i 2015. Anvendelse af EU/Norge-forvaltningsplanen for Nordsøen og Skagerrak på det samlede område (dvs. også VIa) vil indebære anvendelse af en lavere F på 0,3 og en rådgivning om landinger på 43.222 t.	38.285 i Nordsøen, 2.355 i Skagerrak og 3.987 i VIa	7 % i Nordsøen og 84 % i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat	<u>66.006 t (-14,9 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver efter EU/Norge forvaltningsplanen, at der skal ske en reduktion i TAC på 14,9 %. Rådgivningen dækker både Nordsøen, Skagerrak/Kattegat og området vest for Skotland. Bestanden ligger lige under sikre biologiske grænser.	77.536 i Nordsøen, og Skagerrak/Kattegat	9 %
Hvilling i Nordsøen	<u>13.678 t (-15 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver ud fra EU/Norge forvaltningsplanen. Bestanden er generelt gået tilbage i gennem de sidste 25 år på trods af et fald i F, men vurderes at være over sikre biologiske grænser. F er ifølge forvaltningsplanen fastsat til 0,15. Dette vil give en reduktion i TAC på 15 % i henhold til den stabilitetsmekanisme, der er indbygget i forvaltningsplanen.	16.092	13 %
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	<u>500 t (-42 % ift. 2014)</u> ICES vurderer, at der ikke er tilstrækkeligt information til at bestemme bestandens tilstand og rådgiver derfor ud fra forsigtighedsprincippet, at fangsterne skal reduceres med 20 % i forhold til gennemsnitlig fangst i perioden 2010-2012, hvilket giver en TAC på 500 t. Rådgivningen er enslydende for både 2013, 2014 og 2015.	1.050	90 %

Art	Rådgivning	TAC i 2014 i tons	DK andel af EU's kvote
Rødspætte <i>i Nordsøen</i>	<u>128.376 t (+15 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver ud fra EU forvaltningsplanen. Bestanden er i 2014 steget yderligere og er estimeret til at være den højeste i mere end halvtreds år. F er historisk lav og rekrutteringen er omkring middel. ICES rådgiver om en maksimal forhøjelse på 15 % jf. forvaltningsplanen.	111.631	20 %
Rødspætte <i>i Skagerrak</i>	<u>6.287 t. (-38 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver ud fra en databegrænset tilgang. ICES vurderer Skagerrak med en vest- og øst-komponent. Den vestlige komponent, der er klart den største, har tætte relationer til Nordsøbestanden og er i fremgang. Derimod er den væsentligt mindre øst-komponent i dårlig forfatning, hvorfor der her rådgives om intet direkte fiskeri og tiltag til begrænsning af bifangst og discard.	10.056	79 %
Makrel i <i>Nordøst-atlanten</i>	<u>831.000-906.000 t (-27 - -33 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver efter Færøerne, Norge og EU forvaltningsplanen om en samlet TAC på mellem 831.000 og 906.000 tons for hele makrellens udbredelsesområde. Det fremgår af rådgivningen, at anvendelsen af en MSY-tilgang vil lede til en anbefalet TAC på 1.017.000 tons. Udsmid er ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	EU, Færøerne og Norge fastsatte i 2014 en TAC på 1.240.000 tons, hvoraf EU havde en kvote på 611.205 tons (49,3 %) og 15,6 % var afsat til andre stater.	
Rejer i <i>Skagerrak og Norske Rende</i>	<u>9.777 t (+3 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver på baggrund af en MSY- og forsigtighedstilgang. ICES anbefaler pga. usikkerheder i rådgivningen, at F ikke fastsættes som F_{msy} , der ville kunne give en højere TAC på ca. 13.274 tons, men i stedet som et gennemsnit af F over de tre seneste år ICES foreslår desuden en særlig indsats mod den såkaldte highgrading discard.	9.500 Heraf 6.650 i Skagerrak	65 % i Skagerrak
Sild i Nord-søen	<u>429.797 t (konsum) (-9,6 % ift. 2014) / 16.055 t (bifangst) (+22,7 % ift. 2014).</u> ICES rådgiver ud fra 2008 forvaltningsplanen, idet man endnu ikke har vurderet den reviderede plan fra 2014. Anvendes 2014 forvaltningsplanen beregner ICES at TAC'en vil blive på 445.329 tons og 15.744 i bifangstkvote. Bestanden er stor og ligger over sikre biologiske grænser. Udsmid er ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	470.037 (konsum) 13.085 (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 96 % af bifangstkvoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	<u>39.738 t (konsum) (-15 % ift. 2014)/ 4.712 t (bifangst) (-29,2 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver separat for nordsøbestanden (NSAS) og østersøbestanden (WBSS). Baseret på den af EU og Norge aftalte model beregnes konsum-TAC med en fast andel af hhv. NSAS og WBSS. Hertil kommer en begrænsning af udsving i TAC på +/- 15 %, hvorefter TAC for 2015 kan beregnes til 39.738 tons. Bifangstkvoten fastsættes ad hoc af EU og Norge, ICES kombinerede rådgivning for bifangstkvoten er 4.712 t. Kvote top-op kan ikke bestemmes, idet udsmid ikke kan opgøres.	46.750 (konsum) 6.659 (bifangst)	48 % af konsumkvoten og 85 % af bifangstkvoten.
Brisling i Skagerrak / Kattegat	<u>6.787 t (-79,6 % ift. 2014)</u> ICES rådgiver ud fra en databegrænset tilgang og gentager derfor sin rådgivning fra 2013 om reduktion af fangsterne på 20 % i forhold til gennemsnitlige fangster i 2010-2012. Dog anføres det supplerende, at der er en ukvantificerbar, men ikke ubetydelig discard af brisling, der ikke er taget højde for i den angivne mængde. Kvote top op kan ikke bestemmes, idet udsmid ikke kan opgøres.	33.280	72 %

Færøerne

Fiskeriaftalen mellem EU og Færøerne giver traditionelt EU adgang til fiskeri efter blåhvilling og makrel i færøsk farvand. Forhandlinger om udveksling af fiskerimuligheder for 2015 forventes afholdt den 8.- 9. december 2014.

Kyststatsbestande

Makrel

Kyststaterne EU, Norge, Island og Færøerne afholdt i oktober 2014 forhandlingsmøde om en TAC for makrel og fordelingen af denne for 2015. Grønland og Rusland deltog som observatører. I forhold til fordelingen af TAC'en indgik EU, Norge og Færøerne tidligere i 2014 en aftale om fordelingen mellem de tre aftaleparter og der blev afsat en reserve til andre stater, herunder Island, Grønland og Rusland. Island kræver i lighed med de seneste fem år en betydelig forøgelse af kvoteandelen. På mødet i oktober 2014 besluttede EU, Norge og Færøerne at gå videre med en ny trepartsaftale, dvs. uden Island. De tre parter mødtes i Bergen den 21. november 2014 og nåede til enighed om en reduceret TAC for 2015 på 1.054.000 tons (svarende til F_{pa}^3). Indenfor denne TAC er der i lighed med tre-partsaftalen for 2014 afsat en reserve på 15,6 % til fordeling mellem andre parter.

Blåhvilling

Kyststaterne EU, Norge, Island og Færøerne udsatte på et møde i oktober 2014 beslutningen om en TAC for blåhvilling for 2015, da Norge ønskede at følge MSY, mens EU ønskede en mere forsigtig tilgang til en stigning i fiskeridødeligheden. Med henvisning til en rapport fra en arbejdsgruppe under NEAFC om blåhviltingens geografiske fordeling fremsatte EU krav om en større andel af TAC'en. De øvrige kyststater havde ikke mandat til genforhandling af fordelingsnøglen. Forhandlingerne fortsætter 15.-17. december 2014. EU og Norge forventes i lighed med 2014 at aftale, at man gensidigt kan fiske en væsentlig mængde af sin kvote i hinandens farvande.

Atlanto-skandisk sild

Kyststaterne EU, Norge, Island, Færøerne og Rusland afholdt i oktober 2014 forhandlingsmøde. Der var enighed om at fastsætte en samlet TAC for atlanto-skandisk sild i 2015 i henhold til ICES' rådgivning baseret på forvaltningsplanen, idet bestanden er i fortsat nedgang. Færøerne fastholdt deres krav om en højere andel af kvoten for 2015 med henvisning til rapporten fra en arbejdsgruppe under NEAFC om den geografiske udbredelse af atlanto-skandisk sild. EU og Færøerne orienterede om den fælles forståelse mellem dem i forhold til Færøernes kvotefastsættelse og ophævelsen af EU's sanktioner mod Færøerne. Mødet blev suspenderet og nye forhandlinger er planlagt til 17.-19. december 2014.

EU-bestande

Oversigt over den biologiske rådgivning og Kommissionens forslag om TAC for EU's autonome bestande i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for 2015 samt TAC i 2014 og den danske kvoteandel:

Art	Rådgivning	TAC i 2014 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2015 i tons	DK andel af EU's kvote
Torsk i Kattegat	<u>Intet direkte fiskeri</u> ICES rådgiver ud fra forsigtighedsprincippet, at der ikke må være målrettet fiskeri efter torsk, og at bifangst og discard skal minimeres. Bestanden er omfattet af en langsigtet plan for torsk i rådsforordning 1342/2008. ICES vurderer fortsat, at bestanden er historisk lav, men der er dog registreret en svag stigning i	100	80 ⁴ -20 %	61 %

³ F_{pa} : En fiskeridødelighed baseret på et forsigtighedsprincip.

⁴ Både i 2013, i 2014 og i forslaget for 2015 er TAC kun til bifangster. Intet direkte fiskeri er tilladt på denne kvote.

Art	Rådgivning	TAC i 2014 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2015 i tons	DK andel af EU's kvote
	både gydebiomasse og rekruttering. Den estimerede discardrate for 2013 er den største i tidsserien fra 1997-2013			
Tobis i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	<u>Rådgivning foreligger februar 2015</u> TAC søges fastsat i forlængelse af modtagelse af den biologiske rådgivning med henblik på start af fiskeri efter tobis i april måned	207.219	Afventer rådgivning	94 %
Tunge i Skagerrak/ Kattegat/Østersøen	<u>205 t</u> ICES rådgiver ud fra MSY-tilgangen. Bestanden er uden for sikre biologiske grænser.	353	205 -42 %	84 %
Tunge i Nordsøen	<u>11.365 t</u> ICES rådgiver ifølge forvaltningsplanen (andet trin) svarende til MSY-tilgang.	11.900	11.365 -4 %	4 %
Sperling i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat	<u>326.000 t</u> ICES rådgiver om hele Nordsøen og Skagerrak-Kattegat ud fra et forsigtighedsprincip. Udsmid ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	106.250 (EU-TAC)	Afventer forhandlinger med Norge, idet mængder kan indgå i udveksling af fisk mellem EU og Norge	99,9 %
Brisling i Nordsøen	<u>227.000 t</u> ICES har gennemført en analytisk rådgivning i henhold til MSY med en tilnærmet værdi for fiskeridødeligheden. Rådgivningen vedrører perioden juli 2014 til juni 2015. Udsmid ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	144.000	Afventer forhandlinger med Norge, idet mængder kan indgå i udveksling af fisk mellem EU og Norge	91 %
Brisling i den engelske kanal	<u>3.832 t</u> ICES gentager sin rådgivning fra 2014, som gives ud fra en data-begrænset tilgang.	5.150	5150 (omfattet af erklæring om uændret TAC)	33 %
Kulmule i Skagerrak/Kattegat/ Østersøen	ICES rådgiver efter MSY-tilgangen, at landingerne for den samlede nordlige bestand ikke må overskride 78.457 tons. ICES vurderer, at bestanden har været voksende siden 1998 og stadig er stor.	2.466	2.364 -4 %	92 %
Kulmule i Nordsøen	ICES rådgiver efter MSY-tilgangen, at landingerne for den samlede nordlige bestand ikke må overskride 78.457 tons. ICES vurderer, at bestanden har været voksende siden 1998 og stadig er stor.	2.874	2.755 -4 %	58 %
Jomfruhummer i EU-farvande i Nordsøen	ICES rådgiver efter MSY-tilgangen/forsigtighedsprincippet. ICES vurderer bestanden og fiskeritrykket for jomfruhummer i Nordsøen for 8 separate delområder i EU-farvande. TAC fastsættes dog for hele området samlet.	15.499	17.843 +15 %	5 %
Jomfruhummer i Skagerrak/ Kattegat	<u>5.318 t</u> ICES rådgiver efter MSY-tilgangen. ICES vurderer, at fiskeridødeligheden i 2013 ligger under MSY-målet for bestanden.	5.019	5.318 +6 %	73 %
Rødspætte i Kattegat, Sundet og Bælthavet	<u>2.626 t</u> ICES rådgiver efter en data-begrænset tilgang. Inkluderer en andel i den vestlige Østersø (subdivision 22-23).	2.160	Foreligger endnu ikke	89 %
Lange i Nordsøen	<u>10.800 t</u>	2.428 i	Afventer forhand-	10 %

Art	Rådgivning	TAC i 2014 i tons	Kommissionens TAC forslag for 2015 i tons	DK andel af EU's kvote
	ICES rådgiver efter en databegrænset tilgang. ICES' rådgivning dækker en række områder, og er den samme som den toårige rådgivning for 2013 og 2014. ICES vurderer, at bestandens tilstand er stabil.	Nordsøen, 17.698 i alt samlet for områderne	linger med Norge idet mængder kan indgå i udveksling af fisk mellem EU og Norge	
Lange i Skagerrak/ Kattegat/Østersøen	<u>10.800 t</u> ICES rådgiver efter en databegrænset tilgang. ICES rådgivning dækker en række områder, og er den samme som den toårige rådgivning for 2013 og 2014. ICES vurderer, at bestandens tilstand er stabil.	87	87 (omfattet af erklæring om uændret TAC)	56 %
Hestemakrel i Nordsøen og Kanalen	<u>15.200 t</u> ICES rådgiver efter en databegrænset tilgang ud fra forsigtighedsprincippet og MSY-overvejelser, at fangster skal reduceres med mere end 20 % i forhold til gennemsnittet af fangsterne i 2011-2013. Udsmid ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	31.720	15.200 -46 %	48 %
Hestemakrel i de vestlige områder	<u>99.304 t</u> ICES rådgiver efter MSY-tilgangen. Rådgivningen dækker et større område end TAC. Udsmid ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	115.212	85.732 -26 %	9 %
Havgalt i det nordøstlige Atlantehav	<u>53.296 t</u> ICES rådgiver efter en databegrænset tilgang. Udsmid ubetydelig, derfor ingen kvote top op.	127.509	53.296 -58 %	25 %

Forslaget regulerer ligeledes TAC'er for en række fladfiskearter i Nordsøen, herunder ising/skrubbe, rødtunge/skærising og pighvar/slethvar.

Dertil kommer, at Kommissionen – som i tidligere år – foreslår forbud mod fiskeri efter visse sårbare arter. Denne liste over arter er for 2015 udvidet med sårbare arter, som tidligere var omfattet af 0-TAC, med henblik på at tage højde for introduktionen af landingsforpligtelsen. Disse arter må, når de fanges utilsigtet, ikke skades og skal straks genudsættes.

Fiskeriindsatsregulering

I 2009 er der blevet indført et kilowattdagesystem til regulering af fiskeriindsatsen i blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, jf. rådsforordning 1342/2008. Kommissionens forslag til fiskeriindsats vil følge senere forud for vedtagelsen på rådsmødet i december.

Andre bestemmelser

Fodnoter

Den hidtidige bestemmelse om mulighed for afskrivning af naturligt associerede bifangster på hovedarten i pelagiske fiskerier og industrifiskerier vil ikke længere finde anvendelse, når fiskeri efter de pågældende bestande omfattes af landingsforpligtelsen. Kommissionens opfattelse er, at grundforordningens mulighed for afskrivning af bifangster på op til 9 % af kvoten for målartern – ved overskridelse af kvoten for de pågældende bestande eller for fangster, som en medlemsstat ikke har kvote for – i givet fald kan anvendes. Det kræver imidlertid, at bestanden af ikke-målartern ligger inden for sikre biologiske grænser.

År-til-år fleksibilitet

Forslaget indeholder endvidere regler for år-til-år fleksibilitet. Det fremgår heraf, at de hidtidige regler om år-til-år fleksibilitet jf. rådsforordning 847/96 kun anvendes, når medlemsstaterne ikke anvender den mulighed for år-til-år fleksibilitet, som fremgår af den nye grundforordning. Betingelserne for medlemsstaternes anvendelse af de to respektive år-til-år fleksibilitetsregler er forskellig. For eksempel er anvendelsen af forordning 847/96 afhængig af bestandenes tilstand. Denne betingelse er ikke inkluderet i grundforordningen, som imidlertid alene kan anvendes for bestande omfattet af landingsforpligtelsen. Ved anvendelsen af forordning 847/96 tillægges der en straffekoefficient over for medlemsstaterne ved overskridelse af kvoten på over 5 % i et givet år, mens det først sker i henhold til grundforordningens regler ved en overskridelse af kvoten på over 10 %.

Kvotepræmie

Bestemmelserne fra 2012 om en kvotepræmie for fartøjer, der deltager i fuldt dokumenteret fiskeri ved fiskeri efter torsk i Nordsøen og Skagerrak og betingelserne herfor, er i første udkast til forslag videreført uændret. Herunder blandt andet, at kvotepræmien maksimalt må udgøre 75 % af den forventede mængde udsmid, der må forventes for den type fartøj, og ikke på noget tidspunkt må udgøre mere end 30 % af fartøjets basistildeling. Dog er der mulighed for visse undtagelser fra denne bestemmelse. Det fremgår endvidere, at alle de pågældende fartøjers fangster af de arter, der er omfattet af yderligere tildelinger, skal modregnes i fartøjernes individuelle tildeling, herunder også fisk som ikke opfylder mindstemålet.

I forslaget er der desuden en bestemmelse om, at der kan overføres kvoter mellem de fartøjer, som deltager i fuldt dokumenteret fiskeri, og fartøjer, der ikke deltager i en sådan ordning, forudsat at det kan påvises, at udsmid fra fartøjer, der ikke deltager i ordningen, ikke øges.

Havbars i det nordøstlige Atlanterhav

Som noget nyt foreslås der restriktioner for fiskeri efter havbars, herunder rekreativt fiskeri efter denne bestand i flere havområder blandt andet i Nordsøen syd for Hanstholm (område IVb). Konkret foreslås, at der maksimalt må hjemtages en havbars per dag per person.

Kommissionens supplerende non papers

Kommissionen har i et non paper af 19. november 2014 foreslået at udvide omfanget af de foranstaltninger, der kan tages i anvendelse til dokumentation for fuldt dokumenteret fiskeri, til også at omfatte andet end kameraer.

Kommissionen har ligeledes i et non paper af 26. november 2014 fremlagt en oversigt over den tilladte fiskeriindsats målt i kilowatt dage i en række farvandsområder. Kommissionen har således foreslået en reduktion i fiskeriindsatsen for den mest anvendte redskabskategori i Kategat på 20 % i forhold til sidste år.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der er både stigende og faldende TAC'er af relevans for dansk fiskeri i forslaget. Konsekvenserne for brutto-

indtjeningen vil imidlertid blandt andet afhænge af den samtidige udvikling i afsætningspriserne samt omkostninger, ikke mindst brændstof, og fiskerimønstre.

Høring

Sagen har været i høring i §5-udvalget (fiskeri) og §7-udvalget (rekreativt fiskeri).

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) anfører indledningsvist, at den biologiske rådgivning viser, at den generelle udvikling for fiskebestandene i Nordsøen og Skagerrak er positiv. Foreningen understreger, at dette hænger sammen med den store reduktion i fiskeriets påvirkning af bestandene gennem de sidste 15 år.

DFPO fremfører, at EU's fælles fiskeripolitik er under store omvæltninger med indførelse af et discardforbud. Det anføres, at det er centralt at vedblive med at fiske med fiskeridødeligheder baseret på MSY, men at det er nødvendigt med en gradvis tilgang i lyset af indførelse af discardforbuddet. I den forbindelse anbefaler DFPO, at man bør undlade at ændre TAC'er fra år til år, når fiskeridødelighederne ligger inden for den centrale del af et interval, og rådgivningen derfor kun foreslår små eller ubetydelige ændringer. Foreningen er desuden kritisk overfor, at rådgivningen i forbindelse med datasvage bestande tager udgangspunkt i fangster og ikke for de vedtagne TAC'er. Foreningen er desuden af den opfattelse, at det er på tide, at fiskerne får klarhed om omkring den kvotetilskrivning, som man er stillet i udsigt i forbindelse med discardforbuddet, og at der bør ses på øget kvotefleksibilitet mellem områder.

Blandt foreningens forslag til konkrete TAC'er kan fremhæves følgende:

For torsk i Nordsøen og Skagerrak fremfører foreningen, at der er tale om en bestand i en særdeles positiv udvikling, som er vokset siden 2006. På denne baggrund finder foreningen, at det er meningsløst at følge en forvaltningsplan, der vil reducere TAC'en. Dette vil i følge foreningen blot øge discarden. Foreningen mener, at en stigende TAC i sig selv ikke vil føre til øget fangst, men at den vil tillade, at en større andel af den torsk der fanges, kan landes. Foreningen argumenterer for, at der kan overvejes en række modeller for, hvordan TAC kan fastsættes, uden at dette vil indebære, at bestanden falder. Konkret foreslår foreningen, at man tager udgangspunkt i en 50/50 model, hvor halvdelen af den beregnede stigning i gydebiomassen tilfalder fiskeriet og den anden halvdel bestanden. Samlet set mener DFPO, at TAC bør fastsættes til 32.812 tons i Nordsøen og 4.688 tons i Skagerrak. Derudover mener foreningen, at fiskeriindsatsen skal være mindst på niveau med 2014.

For torsk i Kattegat henviser Danmarks Fiskeriforening til, at der i de senere år alene har været tale om en bifangstkvote. Fangsten af torsk styres på ingen måde af størrelsen af TAC for torsk – men alene af udviklingen i torskebestanden. En for restriktiv TAC har ifølge foreningen – som set i stadig større omfang i de senere år – udelukkende som konsekvens, at fiskere bliver tvunget til discard. Samtidigt indebærer den lave TAC-fastsættelse, at data-grundlaget for fastsættelse af bestandsestimater er mangelfuld – og ICES derfor ikke kan give nogen meningsfuld rådgivning for bestanden. Foreningen anbefaler en TAC på 400 tons i 2015. Samtidig finder foreningen, at fiskeriindsatsen i Kattegat ikke bør reduceres i forhold til 2014.

For loftet for bifangster af sild i Nordsøen finder Danmarks Fiskeriforening, at TAC'en skal hæves fuldt ud i overensstemmelse med den biologiske rådgivning. Alle begrænsninger vil reducere mulighederne for at udnytte de danske industrifiskemuligheder efter indførelse af landingspåbuddet i 2015. Ud fra den samme betragtning ved indførelse af landingspåbud i industrifiskeriet i Skagerrak og Kattegat bør også sildebifangstkvoten øges med tilsvarende procentsats.

For tunge i Skagerrak/Kattegat anfører DFPO, at der ikke er en vedtaget forvaltningsplan. Da bestanden er lav, indebærer dette, at der rådgives om en stor reduktion i TAC på 42 %, hvilket vil fjerne en stor del af grundlaget for tungefiskeriet. Foreningen noterer sig, at der selv med en mindre reduktion i TAC vil være en stigning i gydebiomassen på 21 %, og foreslår derfor at TAC fastsættes til 310 tons, idet foreningen understreger, at dette er et vigtigt punkt.

For brisling i Nordsøen stiller Danmarks Fiskeriforening sig stærkt tvivlende over for rationale bag ICES' metode til beregning af TAC-forslag. ICES bør følge den beregningsprocedure for "escapement strategien", som blev vedtaget på ICES "benchmark" -mødet i foråret 2013. Hvilken kvote dette ville have resulteret i vides imidlertid ikke, da ICES ikke har inkluderet dette i sin rådgivning for 2015. ICES's anbefaling vedrører endvidere perioden for fra juli til juni det efterfølgende år – også dette er der behov for en afklaring af.

For brisling i Skagerrak/Kattegat anfører foreningen, at fangsterne i farvandet primært er bestemt af, i hvilken grad brisling kan fanges rent, og at det derfor ikke giver mening at forvalte fiskeriet på basis af historiske fangster. Der foreslås derfor en uændret TAC for 2015.

Endvidere finder Danmarks Fiskeriforening, at der bør arbejdes for indførelse af farvandsfleksibilitet mellem Skagerrak/Kattegat og Nordsøen for torsk, kuller, brisling, bifangstsild, rødspætter m.v.

Vedrørende vandfradrag støtter DFPO løsningen, som blev opnået i forbindelse med makrelaftalen mellem EU, Norge og Færøerne, hvor et vandfradrag på 2 % fastsættes ved landinger til direkte konsumanvendelse, mens der for tilsvarende landinger til fiskemel og -olie fastsættes et vandfradrag på 0.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) fremfører generelt, at det er utilfredsstillende, at der endnu ikke er klare regler for gennemførelsen af discardforbuddet, inden dette træder i kraft for industrifiskeriet og det pelagiske fiskeri pr. 1. januar 2015.

DPPO fremfører, at et helt centralt element i reformen af den fælles fiskeripolitik har været, at indførelsen af discardforbuddet ikke skal forringe fiskerimulighederne. DPPO fremfører, at en forudsætning for dette er, at de fisk som fiskerne tidligere i henhold til lovgivningen var tvunget til at smide ud, nu skal indregnes i fremtidige fiskerimuligheder.

Blandt DPPO's forslag til konkrete TAC'er kan fremhæves følgende:

For Nordsøsild foreslår organisationen, at man for 2014 følger den gældende forvaltningsmodel, som man blev enig med Norge om i 2014, hvilket ifølge organisationen vil indebære en konsumkvote på 445.329 tons til konsum. Samtidigt anbefaler DPPO, at de aftalte stabiliseringsmekanismer i forvaltningsmodellen for fastsættelse af TAC udelukkende anvendes for A-flåden, som er til konsum.

For sild i Skagerrak-Kattegat anbefaler DPPO, at man anvender en formel for fastsættelse af fangstkvoter, som ICES er blevet påbudt at anvende i en anmodning fra EU og Norge om en forvaltningsstrategi for silden i dette farvand. DPPO anfører, at anvendes denne formel, kan TAC fastsættes til 43.604 tons. Organisationens anbefaler man anvender formlen ved TAC-fastsættelsen. DPPO anbefaler endvidere, at sildebifangstknoten bør følge udviklingen i C-flådens TAC, og dermed bør fastsættes til 5.561 tons.

For brisling i Nordsøen anbefaler DPPO at følge "escapement strategien", der blev vedtaget på "benchmark" -mødet i foråret 2013, uden at der dog er anbefalet et konkret TAC-forslag, da denne model ikke er medtaget i ICES-rådgivningen.

Med hensyn til makrel fremfører DPPO, at bestanden har været undervurderet af den videnskabelige rådgivning i en årrække. DPPO tilslutter sig princippet om at fastsætte TAC i overensstemmelse med MSY. DPPO anbefaler i lyset af, at der er en række nye forskningsprojekter på vej vedr. makrel, at man foretager en "roll over" på TAC og dermed fastholder sidste års TAC også for 2015. Organisationen anbefaler endvidere at perioden for fleksibilitet ændres. Derudover anbefaler DPPO, at man følger Pelagisk AC's anbefaling om, at makrelkvoten forøges med 5 % som følge af discardforbuddet.

For havgalt anbefaler DPPO, at TAC fastsættes i overensstemmelse med den biologiske rådgivning, hvilket svarer til en TAC på 53.296 tons.

For atlanto-skandisk sild foreslår DPPO at følge den eksisterende forvaltningsplan svarende til en TAC på 283.013 t i 2015. Samtidig opfordrer DPPO kyststaterne til at finde enighed om den fremtidige forvaltning.

For hestemakrel i Nordsøen foreslås, at TAC fastsættes i henhold til Pelagisk AC's anbefaling om en gradvis reduktion i kvoten i perioden fra 2013-2015 i sammenhæng med ICES forsigtighedsprocedure for datasvage bestande, således at TAC fastsættes til 25.500 tons. For hestemakrel i de vestlige områder foreslår organisationen, at TAC i overensstemmelse med MSY-princippet fastsættes til 99.304 tons. Med hensyn til blåhvilling foreslås det, at TAC fastsættes i overensstemmelse med MSY princippet svarende til en TAC på 1.326.035 tons i 2014. For sperling anbefaler DPPO at følge forvaltningsplanen med en TAC-fastsættelse på 200.000 tons.

Vedrørende vandfradrag støtter DPPO lige som DFPO løsningen, som blev opnået i forbindelse med makrelaftalen mellem EU, Norge og Færøerne, idet foreningen generelt finder, at der ikke bør fastsættes vandfradrag.

Marine Ingredients Denmark anfører at det er positivt, at langt størstedelen af de bestande, som er vigtige for dansk fiskeri udnyttes på et bæredygtigt niveau.

Foreningen foreslår, at TAC for brisling i Nordsøen fastsættes på baggrund af den hidtil anvendte "escapement strategi", som blev vedtaget på ICES "benchmark" møde i 2013. MID fremkommer dog ikke med en anbefaling til en TAC.

Foreningen foreslår en uændret TAC for brisling i Skagerrak/Kattegat i forhold til 2014 og desuden en mulighed for fleksibilitet mellem Skagerrak/Kattegat og Nordsøen.

Foreningen anfører for bifangstkvoten for sild i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat, at det er afgørende, at kvoten afspejler bestandssituationen for industriarterne. Bifangstkvoten for sild udgør under 3 % af de samlede TAC'er for industriarterne, og udnyttelsesmulighederne af industriarterne er helt afhængig af en passende bifangstkvote for sild.

Foreningen anfører, at man i år har været i en situation, hvor bifangstkvoten for sild i Nordsøen har været meget tæt på at lukke fiskeriet efter brisling og sperling, og at dette er uholdbart.

For blåhvilling anbefaler foreningen, at TAC fastsættes i overensstemmelse med MSY, for havgalt, at den biologiske rådgivning følges og for sperling, at den aftalte forvaltningsplan følges med en fastsættelse af TAC på 200.000 tons.

Foreningen anbefaler, at der overføres minimum 150.000 tons blåhvilling til Norge i den bilaterale aftale mellem Norge og EU med henvisning til, at der for Danmark er en stor værdi i denne overførsel, da norske fartøjer i vidt omfang lander deres blåhvilling i Danmark. MID anbefaler i forhold til balancen i EU-Norge aftalen, at der overføres sperling til Norge frem for brisling, som har en bedre udnyttelsesgrad af danske fiskere.

Endelig beklager foreningen, at den netop indgåede aftale mellem Norge, EU og Færøerne om makrel indeholder en bestemmelse om, at der for makrel, sild, hestemakrel og blåhvilling fastsættes et vandfradrag på 2 % ved landinger til direkte konsumanvendelse, mens der for tilsvarende landinger til fiskemel og -olie fastsættes et vandfradrag på 0. Foreningen finder, at landinger af usorterede laster må være underlagt ens vilkår - uanset om der landes til konsum eller til fiskemel- og fiskeolieproduktion.

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) anfører i relation til bestemmelserne om en maksimal hjemtagningmængde (bag limit) på havbars, at man finder det positivt, at der nu på europæisk niveau arbejdes med håndteringen af et bæredygtigt fiskeri efter havbars. Forbundet anfører, at det primært er det erhvervsmæssige fiskeri, der er skyld i nedgangen i bestanden, og at der ikke tages tilstrækkeligt hånd om dette i forslaget. DSF har vedlagt en note fra The European Anglers Alliance, hvori der foreslås et forbud mod alt erhvervsfiskeri i havbarsens gydeområder. DSF støtter dette forbud.

DSF mener ikke, at det giver mening at gennemføre en fælleseuropæisk begrænsning for udøvere af rekreativt fiskeri på 1 fisk per dag, og anbefaler i stedet, at man hæver det gældende mindstemål fra 36 til 42 cm for alle former for fiskeri efter havbars. Dermed vil der ifølge foreningen være en sandsynlighed for, at ca. 50 % af hunnerne vil have mulighed for at gyde mindst én gang.

Greenpeace mener, at fiskeriets bæredygtighed i stor udstrækning hænger sammen med om kvoterne sættes i tråd med de biologiske anbefalinger. Det anføres, at EU indtil 2012 tilsyneladende havde gjort op med den kedelige tendens med at ignorere den videnskabelige rådgivning. Greenpeace finder imidlertid, at noget tyder på, at denne udvikling er vendt. I 2012 var der "kun" en forskel på 11 % imellem TAC'er og bæredygtige fangster. I 2013 var dette tal steget til 29 % og i 2014 til 35 % (KOM (2014) 388). Greenpeace understreger vigtigheden af, at Danmark arbejder for at sikre et bæredygtigt fiskeri ved at følge rådgivningen og vende tendensen.

Et andet vigtigt aspekt af bæredygtighed er ifølge Greenpeace, at man har den fornødne data til at komme med disse anbefalinger, hvilket fortsat ikke er tilfældet for en række bestande, hvorfor datagrundlag og behandling af tilgængelige data derfor er noget EU og medlemslandene må prioritere højt. Det understreges, at manglende viden ikke bør føre til at man ikke handler eller udskyder handling, og at Danmark derfor må sikre og arbejde for, at fiskeripolitikens målsætning om at anvende en forsigtighedstilgang følges ved kvotefastsættelse.

Det bemærkes, at spørgsmålet om fiskeriet er bæredygtigt dernæst hænger uløseligt sammen med den måde der fiskes på, idet en reduktion i kvoter er ikke altid ensbetydende med, at fiskene ikke fanges alligevel, idet der for en lang række arter vedkommende er blandede fiskerier. Greenpeace anfører, at en reduktion i TAC måske nok kan føre til en nedgang i landinger,

men dette sikrer ikke nødvendigvis en nedgang i fiskeridødeligheden. Som eksempler nævnes torsk i Nordsøen og Kattegat.

Greenpeace bemærker vedrørende torsk i Kattegat, at discardraten for torsk i 2013 var den højeste i tidsserien 1997 - 2013. Det vil sige at den lille stigning i bestanden, der har været observeret, måske ikke får fat, da fiskeriet ikke er tilpasset til naturen, og fordi fiskeriet som det foregår i dag, ikke kan undgå at fange torsk. Fiskerne melder om mange småtorsk og tunge i Kattegat. Det er vigtigt at beskytte disse bestande med andet end blind kvotenedskrivning - der skal ses bredere på det.

Fiskeripolitikken pålægger EU's medlemslande at opnå et bæredygtigt fiskeri i forhold til opnåelse af MSY, men fiskeripolitikken skal også som meget vigtige målsætninger være i samklang med opnåelsen af målsætningerne i EU's havstrategidirektiv og fremme det kystnære fiskeri.

Greenpeace bemærker, at ifølge Miljøministeriets basisanalyse er en af hovedårsagerne til, at Danmark ikke kan leve op til forpligtigelsen om god miljøtilstand i henhold til havstrategidirektivet: bundslæbende fiskeri, og det vurderes, at man med samme indsats ville kunne sikre flere målsætninger i fiskeripolitikken ved at sikre det naturskånsomme fiskeri uden brug af bundslæbende redskaber, og forsætte arbejdet med at oprette havreservater.

Det vurderes, at en blind reduktion i kvoter ikke vil sikre det naturskånsomme fiskeri. Når TAC'erne mindskes stiger lejepriserne på fisk, og dette presser de mindre fiskere ud. For eksempel tunge i Kattegat vil den forslåede reduktion på 42 % betyde en enorm indtægtsnedgang for kystfiskeriet, et fiskeri der ofte ikke har mulighed for at skifte arter eller farvand.

Danmark bør som beskrevet ovenover arbejde for at alle kvoter sættes i tråd med biologiske anbefalinger - men der må samtidig sikres, at kystfiskerne - dem der er tilbage - ikke reduceres yderligere i deres mulighed for at drive fiskeri.

For tunge i Kattegat kunne dette gøres ved at sætte en andel af den uopfiskede kvote for 2014 til rådighed for kystfiskerne der fisker skånsomt. Dette er ikke en holdbar løsning på sigt, men kan bruges som en meget midlertidig løsning. Danmark bør på sigt nationalt sikre en større andel af tunge til dem, der fisker skånsomt.

Greenpeace finder, at Danmark imidlertid på sigt også bør have en mere permanent og strategisk tilgang for ønsket om vækst i: kystfiskeri med naturskånsomme redskaber. I den sammenhæng bør en stadig større andel af fiskene, for de typiske kystfiskerarter, reserveres til de fiskere, der fisker naturskånsomt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Som generelt princip kan regeringen støtte, at kvoterne for 2015 fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik samt fastsatte forvaltningsplaner.

Regeringen lægger vægt på, at TAC tilpasses, når en ny forvaltningsmodel med landingsforpligtigelsen indføres. Regeringen vil i den sammenhæng arbejde for, at Rådet i en overgangsperiode kan fastsætte en fuld kvotetilskrivning, der passer til fiskerimønsteret, indtil den videnskabelige rådgivning er på plads.

Regeringen lægger vægt på, at der bliver adgang til fiskeri i norsk zone fra 1. januar 2015.

Regeringen arbejder for, at TAC for torsk i Nordsøen og Skagerrak fastsættes uændret i forhold til 2014, men kan acceptere en mindre forhøjelse, som led i en samlet aftale. Regeringen arbejder ligeledes for, at fiskeriindsatsen i Nordsøen og Skagerrak fastsættes uændret. For begge dele gælder, at dette er i overensstemmelse med forvaltningsplanen, som ændret af Rådet i 2012. En reduktion i TAC vil med en stigende bestand medføre risiko for øget udsmid.

Regeringen støtter, at der i 2015 fortsat skal afsættes en supplerende kvotepræmie for torsk i Nordsøen og Skagerrak på samme niveau som i 2014 ved kameraforsøg.

Regeringen finder det vigtigt, at fiskerier efter tobis, sperling og brisling kan opretholdes, og at det derfor er vigtigt, at der også fastsættes passende bifangstlofter for sild.

Med hensyn til TAC for tunge i Skagerrak/Kattegat/Østersøen finder regeringen, at der bør ske en mere gradvis tilpasning til MSY-tilgangen. Det begrundes med, at ICES i sin rådgivning gør opmærksom på, at den nuværende fangstbaserede vurdering af bestandens størrelse ikke medtager de ændringer i fiskeriet, der må formodes at være sket med introduktion af SELTRA trawl i fiskeriet. På grund af SELTRA's højere selektivitet fanges der nu formentlig færre tunger som bifangst. Da den fangstbaserede bestandsvurdering ikke tager højde for dette, er bestanden formentlig underestimeret. Dette er baggrunden for, at TAC kan fastsættes med en reduktion på ca. 15 % og stadig sikre, at fiskeridødeligheden ikke overstiger F_{msy} i 2015 og samtidig give en solid stigning i gydebiomassen.

Regeringen støtter, at TAC for torsk i Kattegat også for 2015 fastsættes som en bifangstkvote. TAC er dog nu så lille, at en yderligere 20 % reduktion kun vil føre til øget discard. Derfor ses det ikke at have nogen reel positiv betydning for bestanden, om TAC reduceres. Set i det lys finder man fra regeringens side, at TAC bør fastsættes uændret i forhold til 2014. Ligeledes finder regeringen, at der bør anvendes en bedre måde at reducere fiskeridødeligheden af torsk i Kattegat på end en fortsat reduktion i fiskeriindsatsen. Danmark har i Kattegat udarbejdet en "cod avoidance" plan, hvor Danmark reducerer fiskeridødeligheden gennem alternative foranstaltninger, herunder lukkede områder og selektive redskaber, til reduktion i fiskeriindsatsen (tiden på havet). Planen vil blive videreført i 2015.

Regeringen lægger vægt på, at der findes en passende løsning i forhold til afskrivning af naturligt associerede bifangster på hovedarten i de pelagiske fiskerier og industrifiskerier. Dette har hidtil været en integreret del af den fælles fiskeripolitik og er også vigtigt at få håndteret i den nye fiskeripolitik. Samlet set er det vigtigt, at der findes en løsning inden for nærmere rammer med henblik på at undgå utilsigtede konsekvenser, og uden at der sker i kumulering med den nye fleksibilitetsregel i grundforordningen om afskrivning af bifangster på hovedarten med op til 9 %.

Regeringen finder, at for bestande, hvor der mangler en videnskabelig rådgivning eller er manglende/begrænsede bestandsoplysninger, må TAC fastsættes efter en konkret vurdering med udgangspunkt i ICES rådgivning, hvor der samtidig inddrages øvrige relevante informationer med henblik på at undgå automatiske reduktioner.

Med hensyn til sperling arbejder regeringen for, at fiskeriet forvaltes med et kvote-år fra 1. november til 31. oktober med en minimums-TAC på 20.000 tons og med en maksimal TAC på 200.000 tons pr. år.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 28. november 2014.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimulighederne for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Sortehavet KOM (2014) 719

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for 2015 for pighvar og brisling i Sortehavet

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2014) 719 af 2. december 2014 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2015 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 2. december 2014.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages i Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Fastsættelsen af fiskerimuligheder i Sortehavet for pighvar og brisling baseres på rådgivning fra Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) og Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2015, KOM (2014) 388 (Kommissionens politik-erklæring).

Forslaget har alene virkninger for Bulgariens og Rumæniens fiskeri i Sortehavet. To bestande er omfattet af forslaget: pighvar og brisling.

For pighvar rådgiver STECF på basis af en forsigtighedstilgang, at der ikke bør være noget direkte fiskeri efter pighvar. Det anføres, at fiskeridødeligheden (F) i 2013 er vurderet til 1,33, hvilket er mere end fem gange så meget som målet for maksimal bæredygtig udnyttelse i forhold til fiskeridødelighed (F_{msy}), som er 0,26. Gydebiomassen i 2013 er estimeret til at være mindre end halvdelen af grænseværdien (B_{lim}). STECF anfører, at de fleste rapporterede landinger af pighvar siden 2004 er fanget af Tyrkiet (56 %).

Den samlede tilladte fangstmængde (TAC⁵) i EU for pighvar i Sortehavet blev for 2014 fastsat til 86,4 tons, og fordelt ligeligt mellem Bulgarien og Rumænien. Der blev også fastsat en lukkeperiode for fiskeri efter pighvar fra den 15. april til den 15. juni 2014. For 2015 foreslår Kommissionen en EU-TAC for pighvar på 73,44 tons (svarende til en reduktion i TAC på 15 %) fordelt ligeligt mellem Bulgarien og Rumænien med 36,72 tons til hver, og den samme lukkede periode videreført i 2015.

For brisling rådgiver STECF, at der ikke fanges mere end 48.775 tons i 2015. Da der ikke er fastsat en fordelingsnøgle for internationale brislingefangster, er STECF ikke i stand til at rådgive om en specifik EU-TAC for brisling i Sortehavet. Det vurderes, at fiskeridødeligheden (F) i 2013 var 0,446, hvilket er mindre end målet for maksimal bæredygtig udnyttelse i forhold til fiskeridødelighed (F_{msy}) på 0,64.

EU-TAC'en for brisling blev for 2014 fastsat til 11.475 tons, fordelt med 8.032,5 tons til Bulgarien samt 3.442,5 tons til Rumænien. For 2015 foreslår Kommissionen en uændret EU-kvote med den samme fordeling. Landingsforpligtelse træder i kraft for brisling den 1. januar 2015.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, eller erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Forslaget har ligeledes ingen konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), og der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for et bæredygtigt fiskeri og finder generelt, at fastsættelsen af kvoterne for 2015 sker på grundlag af den videnskabelige rådgivning samt målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte i henhold til reformen om den fælles fiskeripolitik.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

⁵ Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. XXX/XXX [forordningen om offentlig kontrol] og om ophævelse af forordning (EF) nr. 834/2007,

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomisk og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Handlingsplan for fremtidens økologiske produktion i Den Europæiske Union, og

Henstilling til en Rådsafgørelse om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om aftaler mellem den Europæiske Union og tredjelande i forhold til handel med økologiske produkter

KOM(2014)180, KOM(2014)179 og KOM(2014) 178

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. juli 2014.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en ny økologiforordning. Forslaget lægger op til at fjerne en stor del af de undtagelsesmuligheder, der er i dag, og til øget harmonisering. Der lægges samtidig op til, at kontrollen skal være mere produktorienteret og risikobaseret end i dag bortset fra, at detailbutikker ikke længere skal kunne undtages fra økologikontrol. Der indføres krav om indførelse af et miljøforvaltningssystem på større fødevarer- og fodervirksomheder. Muligheden for at kunne anvende nationale logoer og nationale storkøkkenregler opretholdes. Som et led i tilpasningen til Lissabontraktaten får Kommissionen tillagt beføjelser til udmøntning, dels ved gennemførelsesretsakter med komitéprocedurer, dels ved delegerede retsakter. Forslaget strammer kravene til økologiske produkter, som er importeret fra tredjelande. Produkterne skal med forslaget fremover opfylde bestemmelser, som er identiske med nærværende forslag om en ny økologiforordning. Dog kan der indgås egentlige handelsaftaler med tredjelande, der er baseret på ækvivalente regler. Forordningsforslaget ledsages af en handlingsplan og et oplæg til at give Kommissionen mandat til at forhandle økologi-handelsaftaler med tredjelande. Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark eller resten af EU. Forordningsforslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på fastlæggelse af en delvis generel indstilling (artikel 1-19)/udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har den 24. marts 2014 fremlagt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter, handlingsplan for økologi samt henstilling om økologiaftaler med tredjelande. Forordningsforslaget er modtaget i en dansk sprogudgave fra Rådssekretariatet den 25. marts 2014.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Henstillingen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 207, stk. 3, og 218, stk. 3 og 4.

Forordningsforslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på fastlæggelse af en delvis generel indstilling (artikel 1-19)/udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en revision af allerede vedtaget EU-lovgivning, og det er derfor regeringens opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forordningsforslaget

Forslaget fokuserer på øget brug af de økologiske principper. Dette udmøntes ved, at produktionen i højere grad skal baseres på økologiske råstoffer og hjælpestoffer, og ved at mange af de nuværende undtagelsesmuligheder fjernes. Det vil blandt andet berøre områder som brugen af ikke-økologiske frø, indsættelse af ikke-økologiske dyr, anvendelsen af ikke-økologisk foder og nationalt udstedte tilladelser til at bruge op til 5 % ikke-økologiske landbrugsingredienser i fødevarer, og muligheden for at have samtidig drift og for at få nedsat omlægningstiden i særlige tilfælde. Forslaget giver endvidere adgang til at lade kvæg opstalde i bindestalde, når der er tale om mikrovirksomheder⁶. Overgangsordninger forventes fastsat af Kommissionen.

Forslaget indebærer, at der indføres grænseværdier for utilsigtede pesticidrester i økologiske produkter. Overskrides disse grænseværdier, kan produktet ikke markedsføres som økologisk. Dermed vil kontrollen bevæge sig fra at være procesorienteret (kontrol af forhold, der indgår i den samlede produktionskæde) til at være mere produktorienteret (kemiske analyser).

Med forslaget udvides forordningens anvendelsesområde fra alene at omfatte varer på Traktatens bilag I, herunder fødevarer, til yderligere at omfatte visse andre relaterede fødevarer- og landbrugsprodukter, som for eksempel havsalt og pollen. Desuden får Kommissionen beføjelser til via delegerede retsakter at supplere og udvide forordningens anvendelsesområde.

Muligheden for at kunne anvende nationale logoer og nationale storkøkkenregler opretholdes.

Kontrolbestemmelserne bliver flyttet til kontrolforordningen (rådsforordning 882/2004), hvorefter Kommissionen bemyndiges til at fastlægge særlige kontrolfrekvenser, som differentieres ud fra en risikovurdering. Forslaget giver ikke, som i den nuværende forordning, medlemsstaterne mulighed for nationalt at fritage detailbutikker, der alene forhandler, men ikke tilbereder økologiske fødevarer, fra kontrol. Kravet om kontrol af input/output-balance (dokumentationen af, at der er balance mellem indgående og udgående mængder af økologiske varer på virksomhederne) fjernes. Det samme gælder muligheden for at foretage en stikprøvevis krydskontrol af overensstemmelse af mængderegistreringerne hos leverandører og aftagere.

Med forslaget indføres krav om udarbejdelse af et miljøforvaltningssystem på større fødevarer- og fodervirksomheder.

Forslaget strammer kravene til økologiske produkter, som er importeret fra tredjelande. Produkterne skal med forslaget fremover opfylde bestemmelser, som er identiske med nærværende forslag om en ny økologiforordning. Størstedelen af importen baseres i dag på krav om ækvivalens med EU-reglerne. Fremadrettet forventes ækvivalensbetingelser på import kun anvendt for de tredjelande, som EU indgår økologi-handelsaftaler med.

For små primærproducenter bliver der mulighed for at blive gruppeautoriseret.

⁶ Omsætning årligt under 2 mio. € og færre end 10 ansatte.

Forslaget indebærer, at Kommissionen får tillagt beføjelser til udmøntning, dels ved gennemførelsesretsakter med komitéprocedurer, dels ved delegerede retsakter.

Formandskabets ændringsforslag

Formandsskabet har udarbejdet en kompromistekst for artikel 1-19, der trækker i retning af bestemmelserne i den eksisterende rådsforordning 834/2007, idet muligheden for samtidig drift tillades og mange af de nugældende undtagelses- og fleksibilitetsregler opretholdes. Derved lægger kompromisforslaget op til, at det fortsat er muligt at anvende ikke-økologiske frø og avlsdyr, at få nedsættelse af omlægningstiden, og opretholde den nuværende mulighed for at anvende ikke-økologisk foder. Endvidere opretholdes de nuværende krav til selvforsyningsgrad for foder og omlægningsfoder. Herudover indeholder kompromisforslaget den nuværende mulighed for nationalt at udstede tilladelser til at bruge op til 5 % ikke-økologiske landbrugsingredienser i fødevarer. Kompromisteksten lægger op til en skærpelse, idet kun bedrifter med mindre end 50 kvæg kan anvende bindestalde. Kompromisteksten viderefører ikke muligheden for, at ikke-økologiske dyr under visse forudsætninger kan afgræsse økologiske arealer. Kompromisteksten introducerer gennemførelsesbestemmelser på langt flere områder end det oprindelige forslag fra Kommissionen, der i vidt omfang indeholdt beføjelser til Kommissionen i form af delegerede retsakter.

Handlingsplanen

Kommissionen har samtidigt med forordningsforslaget fremlagt en handlingsplan for de områder, der ikke skal laves regler for. Handlingsplanen indeholder tre hovedoverskrifter indenfor økologiområdet: 1) Konkurrencedygtighed, 2) Forbrugertillid og 3) Tredjelande / eksport.

Det fremgår af handlingsplanen, at Kommissionen eventuelt vil overveje at lave en kampagne om EU-logoet, hvis forbrugertilliden svækkes. Der forventes ikke at ske en politisk behandling af handlingsplanen, som alene har form af en meddelelse.

Henstillingen til forhandling af aftaler med tredjelande

Kommissionen har yderligere samtidigt med forordningsforslaget fremlagt en henstilling til at give Kommissionen mandat til at forhandle økologi-handelsaftaler med tredjelande.

Henstillingen blev vedtaget på rådsmøde (landbrug og fiskeri) 16.-17. juni 2014.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Økologiloven, jf. LBK nr. 416 af 03/05/2011.

Bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion mv. jf. BEK nr. 716 af 27/06/2012.

Bekendtgørelse om økologiske fødevarer og økologisk akvakultur mv. jf. BEK nr. 49 af 22/01/2013.

Konsekvenser

Forslaget ventes at kunne få mindre statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige og administrative konsekvenser.

For myndighederne forventes administrative forenklinger på enkelte punkter. Når undtagelsesbestemmelserne først er udfaset, forventes der færre krævede ressourcer til udarbejdelse af

dispensationer. Der lægges ikke op til generelle forenklinger for producenterne. Opretholdes den principdrevne linje i Kommissionens forslag vil det kunne indskrænke fleksibiliteten for de økologiske producenter og begrænse udviklingsmulighederne for økologien.

Der indføres lettelser for små primærproducenter, der ventes at få mulighed for at blive gruppeautoriseret, hvilket forventes at reducere byrder for meget små landbrug. Ordningen forventes ikke at få nogen videre betydning i Danmark, idet de fleste økologiske landbrug er af en vis størrelse.

Der indføres krav om udarbejdelse af et miljøforvaltningssystem for de større fødevarer- og foder virksomheder. Det er op til Kommissionen senere at fastlægge krav til dette system.

Det præcise omfang af de administrative konsekvenser for virksomheder og myndigheder vil generelt afhænge af de regler, som Kommissionen efterfølgende kan fastsætte via gennemførelsesbestemmelser.

Kravet om, at alle detailbutikker skal omfattes af kontrollen samt indførelsen af en mere risikobaseret kontrol, kan influere på udgifterne for myndigheder og erhverv. Såfremt alle detailbutikker skal omfattes af økologikontrol vil det medføre øgede kontroludgifter samt administration for butikkerne, der vil begrænse villigheden til at forhandle økologiske produkter. De økonomiske konsekvenser skal generelt analyseres nærmere.

En vedtagelse af forslaget forventes at kunne medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning til den endelige forordning.

Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark eller resten af EU.

Høring

Sagen har været i høring i høring i § 2-udvalget (landbrug), § 5-udvalget (fiskeri), Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg, Det Økologiske Fødevareråd og på høringsportalen.

Landbrug & Fødevarer har givet udtryk for et klart ønske om at fastholde den årlige økologikontrol for bedrifter med afsætning, og kan således ikke bakke op om forslaget om en risikobaseret tilgang til fastlæggelse af kontrolfrekvens for økologikontrollen.

Landbrug & Fødevarer mener, at den årlige kontrol er en meget stærk og tydelig salgsparemetri i forbindelse med økologi. Netop den årlige kontrolindsats er en af de stærkeste og letteste kommunikerbare indsatser, og den kan dermed understøtte økologiens troværdighed og fastholde den høje forbrugertillid. Dette gælder på hjemmemarkedet såvel som på eksportmarkederne i både EU og tredjelande. Landbrug & Fødevarer vurderer således ikke, at overgangen til risikobaseret kontrol vil understøtte erhvervets mulighed for at øge det økologiske salg.

Landbrug & Fødevarer bakker dog op om, at der i forbindelse med den årlige økologikontrol arbejdes med en risikobaseret tilgang på det specifikke kontrolbesøg, således at kontrolindsatsen på den enkelte bedrift kan variere afhængigt af en vurderet risiko i forhold til eventuel uoverensstemmelse med økologireglerne.

Landbrug & Fødevarer kan støtte, at der fokuseres på de økologiske principper, men er uenig i, at det skyldes en manglende forbrugertillid til økologiske produkter, og at det skal være begrundelsen for at fjerne en række af de nuværende undtagelser. Landbrug & Fødevarer mener,

at Kommissionen i den forbindelse har lagt alt for stor vægt på resultatet af den offentlige spørgeundersøgelse.

Landbrug & Fødevarer finder, at der fortsat skal sikres gode vilkår for at opretholde den økologiske produktion og for at fremme omlægningen til økologisk produktion. Derfor skal muligheden for at have samtidig drift af en økologisk enhed og en ikke-økologisk enhed opretholdes, ligesom muligheden for at få nedsat omlægningstid skal bevares. Reglerne for brug af omlægningsfoder og krav til foder fra egen bedrift bør heller ikke skærpes. Stramningerne er unødvendige og vil være en barriere for udvidelse og vækst inden for det økologisk dyrkede areal.

Indførelsen af et miljøforvaltningssystem for økologisk erhvervsdrivende må ikke skabe uensigtsmæssige udfordringer og omkostninger for virksomhederne. Økologierhvervet skal desuden have indflydelse på de krav, der lægges ind i systemet.

Landbrug & Fødevarer er ikke enig i, at det er undtagelsesmulighederne, der generelt skaber ulige konkurrencevilkår. Dog er håndteringen på plantematerialeområdet for uens, og at der skal være en særlig indsats og strategi for gradvist at øge andelen af økologisk plantemateriale på EU-niveau. Der ses især ulige konkurrencevilkår, hvor det er de enkelte medlemsstater, der fastsætter kriterierne, for eksempel langsomvoksende fjerkræracers og krav til udearealer til æglæggende høner.

Samme betragtning gælder i forhold til en overgang til brug af 100 % økologiske dyr til indsættelse i økologiske besætninger. Mulighederne skal vurderes inden for de enkelte sektorer, og der skal tages stilling til strategi og overgangsperiode. Kravet er særligt problematisk for svin, hvor det vil være en udfordring at få adgang til en tilstrækkelig genetisk variation, hvis ikke der kan suppleres med ikke-økologiske hundyr.

Landbrug & Fødevarer ønsker at bevare økologikontrollen som en procesorienteret kontrol. Foreningen er skeptisk i forhold til at fjerne kravet om et årligt kontrolbesøg, og kan ikke støtte, at der indføres en særlig grænseværdi for utilsigtede pesticidrester. Foreningen mener desuden, at det fortsat skal være muligt for medlemsstaterne at fritage detailbutikker fra økologikontrol, og at økologikontrollen med fødevarerens virksomhederne fortsat kan gennemføres smidigt som en integreret del af den offentlige fødevarerkontrol.

I forhold til delegering af beføjelser til Kommissionen er Landbrug & Fødevarer særligt skeptisk over for, at delegation i relation til produktions- og kontrolregler, da det kan få væsentlig betydning for producenter og virksomheder – og derfor kan anses for at være centrale dele i den lovgivningsmæssige retsakt. Det er i øvrigt uklart i hvor høj grad medlemsstater og interessenter vil blive inddraget, jf. forslaget artikel 36. Landbrug & Fødevarer peger særligt på, at artikel 2, 7, 10, 11, 12, 13, 16 og artikel 19 har dansk interesse.

Landbrug & Fødevarer finder desuden, at tryneringning af søer fortsat skal være muligt, og at der ikke specifikt skal være krav om rodemateriale i løbegårde til svin. Specifikt i forhold til den danske ægproduktion skal daggamle kyllinger fortsat kunne omlægges. Kravet om, at der i økologisk rugeægsproduktion skal være adgang til udearealer, vil være vanskelig af hensyn til den danske salmonellastatus. Kravet til udeareal og flokstørrelse bør ikke strammes i forhold til de gældende danske regler for økologisk opdræt. Belægningsgraden i etagesystemer ønskes opretholdt som nuværende dansk praksis.

Der bør ikke indføres et forbud mod afhorning af kvæg. Foreningen kan heller ikke støtte, at muligheden for samgræsning med økologiske og ikke-økologiske dyr bliver tidsbegrænset og, at de ikke-økologiske besætninger skal leve op til særlige miljøkrav.

I forhold til akvakultur ønskes den nuværende mulighed for at anvende farve fra naturlige kilder til indfarvning af fisk inden for grænserne af deres fysiologiske behov, opretholdt.

Under medicinreglerne bør der gives mulighed for at bruge særlige produkter og hjælpestoffer, som for eksempel fysiske midler som Orbesealer til forebyggelse af yverbetændelse. Desuden skal de biodynamiske præparater fortsat kunne anvendes.

Landbrug & Fødevarer savner målsætninger for den økologiske produktion i EU i Kommissionens handlingsplan. En målsætning kunne være, at øge andelen af økologisk areal i EU fra de nuværende ca. 6 % til 12 % til 2024. Handlingsplanen bør desuden have klare mål for at udbrede kendskab til EU- logoet, ligesom den skal forholde sig yderligere til udfordringerne med overgang til brug af 100 % økologiske dyr og økologisk plantemateriale.

Import baseret på identisk regelopfyldelse støttes, idet der dog skal sikres gode muligheder for samhandel med 3. lande, der understøtter høj troværdighed bag produkterne. Tilstrækkelige overgangsperioder (4-5 år), skal sikre, at ændringerne ikke får negativ indflydelse på importen fra disse lande (pt. ækvivalens). Det bør undgås, at eksporten ud af EU gøres besværlig, fordi EU opbygger for stramme og administrativt besværlige regler ved import (identisk regelopfyldelse).

Landbrug & Fødevarer bakker derfor også op om, at der fremover sker en forbedring af sporbarheden ved import af økologiske varer, da dette også er afgørende for økologiens troværdighed. Udveksling af data og administrative procedurer kan være en måde at øge sporbarheden på, men det må dog ikke blive så administrativt besværligt, at det kan få karakter af teknisk handelshindring overfor tredjelandene.

Landbrug & Fødevarer savner klima og naturindsatser i Kommissionen forslag. Det ligger implicit i økologiens principper, at natur og klima i særlig grad skal varetages i den økologiske produktionsform, men i de eksisterende reguleringer og i Kommissionens nye forslag, er indsatser mod konkrete handlinger undladt. Landbrug & Fødevarer havde derfor gerne set, at der i den kommende forordning blev taget de første bevægelser mod reguleringer der sikrer øget fokus på klima- og naturindsatser i økologien.

Økologisk Landsforening er positiv over for, at Kommissionen med sit forslag fastslår, at de økologiske mål og principper skal have en fremtrædende placering i reguleringen af det økologiske landbrug. Økologisk Landsforening finder dog ikke, at det afspejler sig tilstrækkeligt i forslaget, der kun i begrænset omfang rykker økologien tættere på målsætningerne. Forslaget indeholder tiltag, der kan gøre det vanskeligt at opretholde den eksisterende produktion. Ud fra en samlet betragtning mener foreningen, at der er basis for at overveje en afvisning af forslaget, idet det vil kræve mange ressourcer at tilpasse det, så der ikke opstår utilsigtede skadelige effekter i forhold til erhvervet, og fordi forslaget ikke i tilstrækkelig grad giver økologien et løft.

Foreningen er positiv overfor, at der skal iværksættes et målrettet avlsarbejde inden for både husdyrproduktion og planteavl. EU bør dog medvirke med midler og politik, som støtter op om initiativet.

Foreningen mener, at det er væsentligt, at der ikke foretages ændringer, der gør det sværere at lægge om, og kan ikke støtte indskrænkningen for, hvornår der kan gives nedsat omlægnings-tid. Omlægnings-tiden for udearealer til enmavede dyr skal fortsat kunne nedsættes til 6 måneder. Omlægningsfoder skal kunne anvendes som i dag, dog gerne med den stramning, at foder fra førsteårs omlægning kun kan bruges med op til 20 % pr. dag. Foreningen peger på at indførelsen af skrappe restriktioner på anvendelsen af eget omlægningsfoder i øvrigt står i kontrast til, at der samtidigt med foreslås høje selvforsyningskrav.

Foreningen er positiv overfor, at der skal udarbejdes en miljøredegørelse for firmaer, der fremstiller og forhandler økologiske produkter. Definitionen betyder dog at størsteparten af virksomhederne ikke omfattes af kravet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. Økologisk Landsforening ser gerne, at der også formuleres egentlige energi- eller klimakrav, eller krav om en klima- og energihandlingsplaner, på primærbedrifterne og på akvakulturbrugene.

Økologisk Landsforening er som udgangspunkt enig i, at hele bedriften skal drives økologisk, så længe der er tale om den erhvervsmæssige del af bedriften. Landbrugsskolels mulighed for at have en økologisk produktion må ikke indskrænkes. Ligeledes er det vigtigt, at forskningsinstitutioner både kan have en økologisk og en konventionel produktion. Foreningen kan dog acceptere at kravet falder helt bort, da et krav vil medvirke til at bedrifterne splittes op i en økologisk og en ikke økologisk enhed, og det i virkeligheden gør det sværere at kontrollere, at der ikke finder svindel sted.

Foreningen kan støtte, at der er krav om, at der skal operettes en såsædsdatabase og at der i øvrigt er initiativer, der understøtte anvendelsen af økologisk såsæd. Foreningen bakker også op om, at der indføres en form for gruppekontrol.

Det er positivt, at slutfedning af drøvtyggere ikke længere må foregå på stald. Økologisk Landsforening kan ikke bakke op om, at mikrovirksomheder kan holde dyr i bindestalde – da definitionen er for bred. Muligheden bør kun være til rådighed for meget små dyrehold eller særlige regionale forhold, der forhindrer, at staldene bygges om til løsdrift. Økologisk Landsforening finder det desuden ud fra en sikkerhedsbetragtning meget diskutabelt, at afhorning forbydes.

Økologisk Landsforening foreslår, at der indarbejdes en bestemmelse om at vurdere behovet for kastration af pattegrise inden 2020 med henblik på at undersøge, om der kan indføres et forbud mod kastration i økologisk produktion.

Økologisk Landsforening finder, at fleksibilitetsmulighederne i højere grad skal forholde sig til, at EU udgør et meget heterogent billede. Det er nødvendigt at finde en intelligent løsning, der sikrer et højt minimumsniveau samtidigt med, at der sker en fortsat udvikling på vilkår, der sikrer, at økologien kan vokse i alle lande. Foreningen foreslår konkrete overgangsordninger, der muliggør, at nogle lande på fastlagte betingelser skal kunne få længere tid til at tilpasse sig nye strammere krav. Forslaget skal imødegå, at der skabes og næres behov for supplerende private regler. Økologisk Landsforening finder det uheldigt, hvis EU's regler lægger op til, at der skal være private regler i supplement til EU's regler. Det er foreningens ønske, hvis det ikke kan komme med i denne ombæring, at det indskrives i Kommissionens handlingsplan for økologi, hvordan behovet for en fleksibel tilgang skal håndteres.

Økologisk Landsforening er ikke gået detaljeret ind i kontrolbestemmelserne, men finder, at detailbutikker fortsat skal kunne undtages fra kontrol. Landsforeningen ser åbent på, om kravet om et årligt kontrolbesøg skal opretholdes eller erstattes af en risikobaseret kontrol. De nærmeste

re krav skal dog i givet fald undersøges nærmere. Foreningen ønsker at bevare en procesorienteret kontrol fremfor en produktorienteret kontrol. Foreningen kan ikke bakke op om, at der indføres særlige grænseværdier for pesticidrester, der skal udelukke produkter fra at blive markedsført som økologiske. Økologien skal alene tage ansvar for ikke at anvende pesticider, og ikke for det øvrige landbrugs anvendelse af pesticider. Forekomst af pesticidrester skal foranledige en afdækning af, om det kan skyldes overtrædelse af forbuddet mod anvendelse af pesticider, men ikke til automatisk nedklassificering af det økologiske produkt. Foreningen er endvidere skeptisk overfor den foreslåede erstatningsordning.

Foreningen støtter, at Kommissionen kan vedtage delegerede retsakter, der ikke dækker de produktioner, som allerede ligger i det foreliggende forslag. Foreningen har hæftet sig ved, at beføjelsen skal ske under inddragelse af eksperter og med høringer af medlemsstater undervejs. Det er vigtigt, at medlemsstaterne fortsat kan vedtage regler for produktioner, der ikke er direkte omfattet af fælles EU regler. De danske regler for levekyllinger og flodkrebs er eksempler på områder, hvor Danmark i mangel af fælles EU regler har fastsat nationale bestemmelser. De danske regler skal selvfølgelig kunne fastholdes indtil der vedtages fælles EU regler på disse områder, men der kan være andre områder, der endnu ikke er dækket af EU regler, og her skal det ligeledes være muligt at fastsætte nationale bestemmelser.

Økologisk Landsforening kan ikke støtte den del af forslaget, der kræver, at tredjelande skal overholde EU's regler for økologisk produktion identisk og ønsker at opretholde systemet med ækvivalensvurdering i forbindelse med import. Udviklingslande vil ikke have mulighed for at skulle overholde alle regler i EU's økologiforordning, da landenes klima og struktur m.m. er helt forskelligt i forhold til Europas. Økologisk Landsforening finder det urealistisk, at EU formår at etablere bilaterale ækvivalensaftaler med alle de lande, hvorfra der i dag foregår import inden for en rimelig tidshorisont, og forventer, at det samlet fører til en betydelig reduktion af det økologiske vareudbud i EU. Incitamentet for at videreudvikle kravene i det økologiske regelsæt svækkes, da introduktion af nye krav i EU, direkte vil kunne ramme muligheden for at fortsætte en import etableret, inden de nye krav blev indført. Økologisk Landsforening mener derfor, at fokus skal rettes mod eventuelle opstramninger i forbindelse med godkendelse af kontrolorganerne og udveksling af oplysninger med disse.

Foreningen mener, der er behov for at finde en mere dynamisk og smidig proces for vedligeholdelse af bilagene over tilladte input, hjælpestoffer og ikke økologiske ingredienser. Foreningen foreslår, at det kan ske ved at medlemsstaterne ud fra fastlagte kriterier kan beslutte, hvilke produkter de vil tillade. Beslutningen skal notificeres i de øvrige lande, og en tilladelse vil være gældende i alle lande. Produktet kan kun opføres på listen, hvis der er opbakning fra alle lande. Såfremt der er indvendinger kan forslaget følge den nuværende procedure med behandling af EGTOP. Der er endvidere behov for, at der tages aktivt stilling til anvendelsen af nanoteknologi i økologien.

Af hensyn til sygdomsrisiko og forsyningssikkerhed er der behov for at overveje, om verandaer – skal kunne erstatte egentlige udearealer, når der er tale om avlsproduktioner. Økologisk Landsforening henviser i øvrigt til den danske indstilling til EU fjerkræregler, som blev udarbejdet af Plantedirektoratet under inddragelse af erhvervet i Danmark, idet foreningen mener, at denne indstilling skal ligge til grund for den danske holdning til det fremlagte forslag.

Økologisk Landsforening finder det meget problematisk, at der er stillet vidtgående krav til størrelsen på udearealet til hønniker. Det bør ikke være større, end det man i dag kræver i Danmark, og arealkravet til slagtekyllinger bør tilsvarende sættes ned, så det følger arealkravet til hønniker.

Forslaget indeholder et afstandskrav til nærmeste udgangshul i huset. Økologisk Landsforening vil gerne stille spørgsmålstejn ved, om dette er nødvendigt. Hvis kravet til udgangshuller stilles i forhold til nyttearealet, vil denne relation lægge begrænsninger på udformningen af huset. I den forbindelse skal det bemærkes, at der er inkonsekvens i formuleringen af krav til udgangshuller, idet der både står "poultry house available to the birds" og bare "house".

Økologisk Landsforening noterer sig, at kravet til selvforsyning med foder er hævet væsentligt fra 20 – 60 %, når der er tale om enmavede dyr, men såfremt Danmark kan fastholde sin nuværende definition på opfyldelse af selvforsyningskravet har Økologisk Landsforening ikke nogen indvendinger mod dette.

Økologisk Landsforening mener, at kravet til materialer, der anvendes til bistader, skal beholdes, som det er nu, det vil sige, at de hovedsageligt skal være lavet af naturlige materialer.

Økologisk Landsforening kan ikke støtte, at der sættes begrænsning på antal antiparasitære behandlinger hos fisk. Parasitære behandlinger er netop holdt ude af behandlingsregnskabet, når det handler om landbrugsdyr, det samme må gøre sig gældende inden for akvakultur. Foreningen mener at den nuværende mulighed for at anvende naturligt astaxanthin bør genindsættes.

De biodynamiske præparater skal fortsat kunne bruges. Der skal endvidere også fremadrettet skal være mulighed for fælles afgræsning. Foreningen ønsker endvidere at opretholde nuværende håndtering af GMO-forbud, der er fortsat behov for en form for dokumentation for GM-frihed.

Økologisk Landsforening har suppleret og justeret nogle af de tidligere afgivne høringskommentarer. Økologisk Landsforening ser gerne, at der laves en undtagelse for så vidt angår anvendelse af visse allopatiske lægemidler, således at disse kan anvendes forebyggende. Det drejer sig om midler, der alene har en fysisk virkning som for eksempel orbesealer, der skal forebygge yverbetændelse. Visse diæetiske fodermidler bør tillades til økologisk husdyrhold. Økologisk Landsforening mener, at der skal udarbejdes krav til emballager, der vil kunne være problematiske i forhold til sundhed og eller miljø mm. Der bør indsættes krav om, at der etableres EU forsyningsdatabaser på såvel frø- som planteforformingsmateriale og på fiskeyngel.

Økologisk Landsforening ser gerne, at kravet om årligt kontrolbesøg opretholdes. Foreningen er dog positiv over for, at omfanget af besøget planlægges ud fra historikken og karakteren af bedriften og eller virksomheden.

Økologisk Landsforening finder, at delegerede beføjelser til Kommissionen som udgangspunkt bør omfatte redigering af positivlisterne og ikke kontrol- og produktionsreglerne, da disse bestemmelser menes at have væsentlig betydning for økologien.

Samlet set mener Økologisk Landsforening, at forslaget som det er fremlagt, er skadeligt for økologien. Derudover indeholder forslaget ingen initiativer på de områder, som burde løftes, hvis økologien skal udvikles. Økologisk Landsforening henviser i den forbindelse til klima-, natur- og emballagekrav, fleksibilitet via regler for ikrafttrædelse af nye krav i lande med begrænset økologi, og indarbejdelse af en smidigere model for opdatering af positivlisterne i økologiforordningen.

Hvad angår det italienske formandskabs kompromisforslag vurderer Økologisk Landsforening at det fortsat indeholder problemer på centrale områder.

Økologisk Landsforening kan ikke bakke op om forslaget fra det italienske formandskab om at fastholde de nuværende krav til selvforsyning med foder. Det er et grundlæggende princip i økologien, at det skal indrettes i lokalt tilrettelagte systemer, at anvendelsen af eksterne ressourcer skal begrænses, og at husdyrproduktionen skal baseres på en nøje sammenhæng mellem denne produktion og jordarealerne og fodring af dyrene med økologiske afgrøder, der er produceret på samme bedrift eller på nærliggende økologiske bedrifter. På den baggrund stiller foreningen sig uforstående over for et forslag om at fastholde bestemmelser, der ikke stemmer overens med principperne. Økologisk Landsforening mener derfor, at Kommissionens forslag i forhold til selvforsyning med foder skal fastholdes.

Økologisk Landsforening mener, at det er vigtigt, at det reviderede forslag forpligter medlemsstaterne til at fastsætte krav, der giver garanti for, at det økologiske landbrug forholder sig aktivt til, hvordan det kan styrke eller bevare naturindholdet på økologiske bedrifter, og at medlemslandene forholder sig til, hvordan de økologiske bedrifter kan bidrage til et reducere klimaforandringerne. Foreningen mener ikke, at det er muligt at stille de samme krav i alle lande, da der er tale om forhold, som vekselvirker med forskel på geografi og klima med mere. Dette bør fremgå af notatet, da et forslag om enslydende krav vil kunne forhindre, at forslaget kan tiltrædes.

Økologisk Landsforenings vurderer, at formandskabets kompromisforslag i slutningen af 2014 fortsat indeholder problemer på centrale områder. Flere af de områder, som formandskabet har foreslået ændringer på, vil fortsat skulle justeres, for at foreningen finder det tilfredsstillende.

Biodynamisk Forbrugersamfund og Foreningen for biodynamisk jordbrug bemærker, at anvendelsen af biodynamiske præparater ikke er nævnt i forslaget. Biodynamisk Forbrugersamfund finder det vigtigt, at præparaterne fortsat kan anvendes.

De Samvirkende Købmænd finder, at kravet om, at alle butikker, der forhandler økologiske fødevarer, skal omfattes af økologikontrol, er særdeles uhensigtsmæssigt. Kravet vil betyde, at butikker eventuelt fravælger forhandling af økologiske fødevarer grundet den ekstra administrative byrde. Hvis der indføres gebyrer for økologikontrollen, så vil dette efter foreningens opfattelse have samme uheldige effekt.

De Samvirkende Købmænd mener, at økologikontrollen adskiller sig væsentligt fra kontrollen med fødevarer sikkerhedsmæssige aspekter, og at det derfor forekommer logisk, at økologikontrollen reguleres dér, hvor økologi-ekspertisen ligger. Foreningen er således ikke overbevist om, at reguleringen af økologikontrollen bør flyttes til kontrolforordningen.

De Samvirkende Købmænd finder, at det fortsat bør være muligt at foretage en national vurdering af risikoen for overtrædelser og dermed af behovet for kontrol og fastlæggelse af kontrolfrekvenser på økologi-området.

Foreningen finder desuden, at kontrollen skal fastholdes som en procesorienteret kontrol fremfor at gå i retningen af en produktkontrol baseret på analyser; Det afgørende er, at de økologiske produktionsregler følges, og ikke om der sker en eventuel uundgåelig forurening af de økologiske fødevarer fra det omgivende miljø.

Foreningen finder, at alle produkter, der lever op til forordningens krav, bør kunne markedsføres som økologiske – ikke kun produkter listet i Traktatens bilag I samt forord-

ningsudkastets bilag 1.

De Samvirkende Købmænd finder, at forslaget om at gøre det muligt at markedsføre økologisk havsalt er uhensigtsmæssigt; Det vil give praktiske problemer, hvis salt af én oprindelse er økologisk, og salt, der er udvundet på en anden måde, ikke er det. Foreningen sætter endvidere spørgsmålstegn ved, om muligheden er forenelig med forordningsforslagets bestemmelse om, at økologiske fødevarer hovedsagelig skal være fremstillet af landbrugsingredienser, når der ses bort fra vand og kogesalt.

De Samvirkende Købmænd peger på, at de foreslåede delegerede retsakter til Kommissionen kan betyde, at medlemsstaterne mister indflydelse - hvilket foreningen finder potentielt bekymrende.

Foreningen har herudover en række bemærkninger af indholdsmæssig og redaktionel karakter samt forståelsesmæssige spørgsmål til de specifikke krav i forordningsudkastets bilag. Særligt finder foreningen, at der ikke bør være krav om adskilt opbevaring af økologiske og konventionelle produkter, når der er tale om færdigpakkede varer, og at det fortsat skal være muligt at producere økologiske og konventionelle produkter i samme virksomhed.

Dansk Akvakultur finder, at muligheden for at anvende astaxanthin fra naturlige kilder som fiskefoder bør genindsættes som nu.

Dansk Akvakultur støtter kravet om, at al fiskeyngel skal være økologisk, og påpeger samtidig vigtigheden af at tidspunktet for hvornår dette skal gælde ikke løbende rykkes, som det er sket indtil nu, da den slags udskydelser er ødelæggende for udviklingen og økonomien hos de omlagte avlstdambrug.

Dansk Akvakultur kan ikke støtte begrænsning af antiparasitære behandlinger af fisk. Der er ikke samme begrænsninger ved landdyr. Der savnes begrundelse for forskellen.

Dansk Akvakultur ønsker flest mulige af de særlige forhold vedrørende økologisk akvakulturbrug, som findes i de danske bekendtgørelser om akvakultur overført til den kommende økologiforordning. Det gælder:

- Tilladte vandbehandlingsmidler
- Mulighed for at forkorte omlægningsperioden i særlige tilfælde
- Afstandskrav til andre anlæg.

Hertil kommer, at Dansk Akvakultur gerne ønsker de særlige danske regler for produktion af økologiske flodkrebs indarbejdet i EU-reglerne.

Dansk Akvakultur stiller i forslag om krav om årlig stikprøveanalyse på de enkelte anlæg for indhold af dioxin og udvalgte tungmetaller i økologiske muslinger og tang. Begrundelsen er, at disse dyrkes i havet og derfor har risiko for at overskride EU grænseværdier, hvilket ses af, at flere af de vilde fisk ikke overholder grænseværdierne.

Dansk Gartneri fremfører, at forbuddet mod samtidig drift vil få afgørende indflydelse på mulighederne for at opretholde eller udvide det økologiske areal i Danmark, og at muligheden for at have samtidig drift derfor skal opretholdes. Foreningen ser også udfasningen af muligheden for at bruge ikke-økologisk udsæd som en barriere for økologiens udvikling. Muligheden skal derfor ikke udfases fuldt ud.

Dansk Erhverv er generelt positivt stemt over for ønsket om at skabe klarere regulering, øget harmonisering og bedre forbrugerforståelse, som vil have en positiv effekt på udbuddet og efterspørgslen af økologiske produkter i Europa. Dansk Erhverv er enig i, at udgangspunktet for kontrol skal være risikobaseret, men ønsker, at økologikontrollen fortsat skal være baseret på en procesorienteret tilgang frem for en produktorienteret tilgang, som alt andet lige primært vil være baseret på analyser.

Ligeledes er Dansk Erhverv skeptisk overfor kravet om miljøforvaltningssystemer på større fødevarer- og fodervirksomheder i alle led af værdikæden, da det med sikkerhed vil medføre betydelige administrative omkostninger, men hvor effekten i forhold til miljøforbedringer er uklar.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen efterfølgende vil vedtage en lang række delegerede retsakter, hvilket Dansk Erhverv er meget skeptisk overfor, idet de relevante interessenter ikke inddrages og da mængden af administrative byrder er central for, hvorvidt økologiforordningen samlet set får en positiv effekt på udbredelse og forbrug af økologiske varer eller ej.

Dansk Erhverv mener, at det fortsat skal være muligt for medlemsstaterne at fritage detaileddet fra økologikontrol, da økologikontrol primært bør ske ved kilden. Øget økologikontrol i detaileddet kan have en begrænsende effekt på det økologiske varesortiment i eksempelvis butikker med efterfølgende negativ påvirkning af forbruget af økologiske varer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et højt ambitionsniveau i økologireglerne, idet økologien både skal udvikles og udbredes. Regeringen lægger særlig vægt på udbredelse af økologi, da det tjener til at udbygge det økologisk dyrkede areal, løfte dyrevelfærden, forbedre miljøet og øge afsætningen af højværdiprodukter. Således lægger regeringen afgørende vægt på, at det er enkelt at omlægge til økologisk produktion samt at vedblive at drive økologisk landbrug, så målsætningen om en betydelig vækst i produktion, afsætning og eksport af økologiske produkter understøttes.

Det skal ikke gøres vanskeligere at omlægge til økologisk produktion samt at vedblive at drive økologisk landbrug. Udfasning af undtagelser bør endvidere ske i et realistisk tempo og uden mulighed for yderligere forlængelser. Regeringen kan ikke støtte, at der indføres særlige grænseværdier for pesticidrester i økologiske produkter, som stammer fra en utilsigtet forurening, herunder pesticidrester, der for eksempel overføres med vinden.

Regeringen finder, at reguleringen af kontrolkravene bør fastholdes i økologiforordningen dels for bedst at sikre en procesbaseret kontrol, dels fordi det er frivilligt at dyrke økologisk, og der ikke er tale om en regulering angående sundhed og fødevarerikkerhed. Regeringen finder, at det skal fastholdes, at medlemsstaterne har mulighed for at gennemføre årlig kontrol, men er positiv overfor en øget mulighed for en risikobaseret tilgang i forhold til fastlæggelse af tilsynsfrekvens. Regeringen finder, at det samlede kontroltryk ikke bør stige og vil arbejde for at sikre, at økologikontrollen med fødevarerikkerhederne fortsat kan gennemføres som en integreret del af den offentlige fødevarerikkerhedskontrol. Regeringen finder endvidere, at kontrolomfanget af detailledet ikke bør øges, og at detailvirksomheder gives mulighed for en smidigere kontrol, blandt andet gennem mulighed for anprisning af økologiske råvarer efter tilsvarende model som i de danske regler om økologisk storkøkkendrift. Regeringen arbejder derimod for en fastholdelse af kravet til virksomhederne om at kunne dokumentere balance mellem input og output, og at der udelukkende fraviges fra dette, når risiko- og væsentlighedsbetragtninger taler for det. Desuden støtter regeringen at fastholde muligheden for at kunne udføre stikprøvevis krydskontrol. Rege-

ringen støtter endvidere øvrige tiltag, der, ligesom dokumentation af balance og krydskontrol, vil kunne dæmme op for svindel med økologiske produkter.

Det er regeringens holdning, at forskelle medlemsstaterne imellem skal håndteres på en hensigtsmæssig måde, hvor der tages højde for eventuel konkurrenceforvridning.

Regeringen finder, at brugen af delegerede retsakter og gennemførselsretsakter skal indrettes, så medlemsstaterne får tilstrækkelig indflydelse på beslutninger, der har betydning for nationale ressourcer og for udbredelse af økologien. Regeringen er positivt indstillet overfor at give Kommissionen mandat til at forhandle økologi-handelsaftaler med tredjelande, i det omfang det kan forbedre danske eksportmuligheder.

Regeringen er positiv overfor, at visse allopatiske midler skal kunne anvendes, og at der etableres fælles europæiske forsyningsdatabaser.

Regeringen støtter op om, at der indføres natur- og klimakrav. Regeringen ser positivt på, at der kan indføres kriterier for brug af emballage.

Regeringen er desuden enig i, at yngel skal være økologisk, og at muligheden for anvendelse af ikke-økologisk yngel i akvakultur kun skal være mulig i de tilfælde, hvor økologisk yngel ikke kan skaffes indenfor EU.

Regeringen finder, at det overordnede princip om høje dyrevelfærdsstandarder skal afspejles bedre i forslaget i forhold til, at der lægges op til at bindestalde fortsat skal kunne bruges til opstaldning af kvæg.

Regeringen finder, at de langsigtede implikationer af et ændret importsystem ikke må begrænse markedsadgangen for økologiske produkter fra tredjelande til EU på et urimeligt grundlag, herunder særligt for udviklingslande. Ligesom der skal være opmærksomhed på, at import fra tredjelande også er grundlaget for input-stoffer til økologisk produktion i EU og ikke må begrænse udviklingen i EU.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En lang række medlemsstater har fremsat en række meget kritiske bemærkninger til Kommissionens forordningsforslag, særligt i forhold til kontrol og undtagelser. Desuden har flere medlemsstater generelt udtrykt bekymring for, hvorvidt en opstramning af de økologiske principper vil begrænse økologiens udbredelse.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forordningsforslaget har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 9. juli 2014 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. juli 2014, jf. samlenotat oversendt den 3. juli 2014.

Der er oversendt revideret grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 27. maj 2014.

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 11. april 2014.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. marts 2014, jf. samlenotat oversendt den 13. marts 2014.

Henstillingen til forhandling af aftaler med tredjelande har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. juni 2014, jf. samlenotat oversendt den 4. juni 2014.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. Det russiske forbud imod import af en række landbrugsprodukter fra EU KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. oktober 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud imod import til Rusland af en række landbrugsprodukter og fødevarer fra EU, USA, Norge, Canada og Australien. Det rejser betydelige problemer for EU's landbrugssektor på grund af den store russiske import af landbrugsprodukter og fødevarer fra EU. Særligt ramte sektorer er frugt og grønt samt kød, fisk og mejeriprodukter. Kommissionen har iværksat markedstiltag inden for mejeri-, frugt- og grøntsektoren for at afbøde effekterne. Der er i EU's Fælles Markedsordning for Landbrugsvarer en række markedsinstrumenter, der kan bringes i anvendelse, for at hindre prisfald og anden uligevægt på markedet, der kan blive et resultat af det russiske importstop. Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 15.-16. december 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud imod import til Rusland af en række landbrugsprodukter og fødevarer fra EU, USA, Norge, Canada og Australien. Det rejser betydelige problemer for EU's landbrugssektor på grund af den store russiske import af landbrugsprodukter og fødevarer fra EU.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke tale om stillingtagen til et konkret forslag, hvorfor nærhedsprincippet ikke er relevant.

Formål og indhold

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud imod import til Rusland af en række landbrugsprodukter og fødevarer fra EU, USA, Norge, Canada og Australien. Importforbuddet er et modsvar på de vestlige sanktioner mod Rusland som følge af situationen i Ukraine. Ifølge de foreliggende oplysninger omfatter importforbuddet følgende produkter:

- Kød fra kvæg - fersk, kølet eller frossent.
- Svinekød - fersk, kølet eller frossent.
- Fjerkræ og fjerkræprodukter - fersk, kølet eller frossent.
- Fisk, skaldyr mv.
- Mælk og mælkeprodukter samt ost.
- Grøntsager, frugter og nødder.
- Pølser og andre lignende kødprodukter.

Rusland er det næststørste marked for EU's landbrugseksport og aftager for en samlet værdi på 11,8 milliarder € landbrugsprodukter og fødevarer fra EU (ca. 10 % af den samlede EU eksport af disse varer). De produkter, der er omfattet af importforbuddet udgør 43 % af landbrugseksporten til Rusland eller en værdi på ca. 5 milliarder €. Forbuddet ventes at omfatte danske varer til en værdi af ca. 3 mia. kr. ud af en samlet dansk fødevarereksport til Rusland på ca. 4,3 mia. kr. (2013), hvoraf svinekød udgjorde ca. 2,1 mia. kr. De produkter, der især er påvirket i EU, er følgende:

Frugt og grønt

Rusland er en vigtig importør af frugt og grønt fra EU. For æbler og pærer gælder eksempelvis, at henholdsvis 7 % og 8 % af EU's samlede produktion eksporteres til Rusland. Æbler er samlet set det største frugt- og grøntprodukt med en eksport fra EU på ca. 787.410 tons i 2013. Danmark har i praksis ikke eksport af frugt og grønt til Rusland, men den danske gartnerisektor vil blive påvirket negativt, hvis produktionen fra andre medlemsstater især Nederlandene og Polen, der normalt afsættes til det russiske marked, nu skal afsættes på EU's indre marked med stort udbud og faldende priser til følge. Kommissionen har medio november 2014 oplyst, at priserne på en række frugt- og grøntsagsprodukter er stabile eller stigende.

Kød

Rusland er traditionelt en vigtig aftager af svinekød fra EU. Den russiske import af svinekød fra EU omfattede 3,2 % af produktionen på 22 mio. tons i EU i 2013. Rusland aftog således ca. 24 % af svinekødseksporten fra EU. Det svarer til en årlig eksport til Rusland i 2013 på 747.233 tons ud af en samlet årlig eksport på omkring 3,1 mio. tons. I perioden 2011-2013 eksporterede Danmark gennemsnitligt 108.900 tons svinekød årligt til Rusland. Der har allerede været et russisk importstop af svinekød fra hele EU siden februar 2014 på grund af fund af vildsvin og tamsvin med Afrikansk Svinepest i Polen, Litauen og Letland. Konsekvenser heraf er hidtil afbødet grundet lidt faldende udbud, god efterspørgsel på hjemmemarkedet og god eksport til Fjernøsten, men der ses nu prisfald. I Danmark er svinenoteringen i september og starten af oktober over flere omgange nedsat fra 10,40 kr./kg til 9,40 kr./kg. Primo november steg noteringen til 9,60 kr./kg, et niveau der har været stabilt siden. For oksekøds vedkommende eksporteredes i 2013 ca. 0,6 % af EU's årlige produktion af oksekød til Rusland – hvilket svarer til 40.800 tons. Det er ca. 25,3 % af EU's samlede eksport af oksekød i 2013, der var på ca. 161.100 tons. I perioden 2011-2013 var Danmarks årlige eksport af oksekød til Rusland på ca. 5.400 tons. For fjerkrækøds vedkommende aftog Rusland i 2013 ca. 0,7 % af EU's samlede produktion af fjerkrækød på ca. 1,3 mio. tons. Det svarer til at ca. 6,6 % af EU's samlede eksport af fjerkrækød gik til det russiske marked i 2013. Danmarks eksport af fjerkræ til Rusland var på lidt over 4.000 tons i 2013.

Mælk og mejeriprodukter

Rusland importerer mejeriprodukter fra EU, svarende til 1,4 % af EU's samlede mælkeproduktion. Det udgør 13 % af EU's samlede eksport af mejeriprodukter. Rusland har en stor import af især smør og ost. Rusland aftager ca. 24 % eller 32.000 tons af EU's årlige smørekseksport på ca. 130.000 tons (gennemsnit i perioden 2011-2013). Rusland aftager en stor del af EU's vigtige eksport af ost, hvor eksporten til Rusland androg 237.000 tons ud af EU's samlede osteeksport på 743.000 tons (gennemsnit i perioden 2011-2013). Størsteparten af denne eksport til Rusland kommer fra Tyskland og Nederlandene. Danmark har en mindre andel af denne eksport. Danmarks eksport af smør til Rusland androg 2.200 tons i 2013. Danmarks eksport af ost det år til Rusland androg 11.900 tons. Dertil bemærkes, at Danmarks osteeksport til Rusland er steget markant gennem de seneste år. Mælkeprisen i EU er faldende, idet afregningspriserne på forarbejdede produkter som smør og mælkepulver og i mindre omfang for ost er faldet. Det er uklart, hvorvidt prisfaldet alene kan tilskrives det russiske importstop, da der endvidere er et

øget udbud af mejerivarer som følge af høj mælkeproduktion på verdensplan. Det er kun observeret et mindre fald i afregningspriserne til producenterne i EU, men det hænger blandt andet sammen med, at disse priser indberettes med to måneders forsinkelse. Arla nedsatte for nyligt over to omgange noteringen i Danmark særlig grundet et stort mælkeudbud og opbremsning i afsætning til Kina fra 3,41 kr./kg i april til 2,82 kr./kg. Ultimo november har Arla varslet, at afregningspriserne pr. 1. december falder yderligere med 15 øre pr. liter mælk.

Iværksatte tiltag på EU-niveau

Frugt og grønt

Kommissionen iværksatte den 18. august 2014 hastetiltag inden for netop denne sektor, da der er tale om produkter med kort holdbarhed. Det skete ved en delegeret retsakt, hvor Kommissionen afsatte 125 mio. € til støtteforanstaltninger, som omfattede tomater, gulerødder, blomkål, agurker, sylteagurker, champignon, æbler, pærer, røde frugter, vindruer og kiwier. Støtten var fordelt med 82 mio. € til æbler og pærer og 43 mio. € til anden frugt og grønt. Støtte kunne ydes til gratis uddeling til visse institutioner, tilbagetrækning, ikke-høst og grøn høst af de omfattede produkter. Støtte kunne ydes i perioden fra den 18. august 2014 til udgangen af november 2014. Grundet stor søgning ud over det afsatte beløb blev ordningen suspenderet. Efterfølgende har det vist sig, at en stor del af ansøgningerne ikke kunne imødekommes. Endvidere har Kommissionen ved en delegeret retsakt iværksat en støtteordning inden for ferskner og nektariner til et beløb på 35 mio. €.

Kommissionen har medio november 2014 estimeret et forbrug på den suspenderede ordning på 37,2 mio. € svarende til 30 % af det mulige. Kommissionen har den 30. september 2014 iværksat en ny støtteordning med lignende tiltag, hvortil Kommissionen har afsat 165 mio. €. I den nye ordning er der større fokus på, at støtte primært allokeres til de produkter og medlemsstater, der er særligt berørt af manglende eksport til Rusland. Der er faste allokeringer pr. produktgruppe og pr. medlemsstat med en minimumsallokering til alle medlemsstater på 3.000 tons. Kommissionen har medio november estimeret, at der kun er ansøgt om støtte til fjernelse af produkter svarende til et beløb på 21,3 mio.€.

Mælk og mejeriprodukter

Da mælkesektoren også er påvirket af det russiske importstop, er der også iværksat tiltag på dette område. Der er med virkning fra 7. september 2014 iværksat støtte til privat oplagring af smør og skummetmælkspulver for en periode på mellem 90 og 210 dage. Kommissionen agter nu at søge denne ordning forlænget frem til udgangen af februar 2014. Herudover har Kommissionen iværksat en støtte til privat oplagring af visse oste for en periode på mellem 60 og 210 dage og begrænset til en samlet mængde på 155.000 tons, beregnet ud fra den traditionelle eksport til Rusland. Kommissionen har den 23. september 2014 udstedt en forordning, der øjeblikkeligt suspenderer ordningen for støtte til privat oplagring af ost på grund af for stor søgning fra én medlemsstat af støtte til oste, der ikke traditionelt eksporteres til det russiske marked.

Desuden har Kommissionen forlænget perioden, hvor der kan opkøbes til intervention af smør og skummetmælkspulver til udgangen af 2014. Denne periode løber normalt fra 1. marts til 30. september. Kommissionen har for ganske nyligt oplyst, at den agter at forlænge ordningen yderligere frem til 28. februar 2015, således.

Endelig vil Kommissionen med hjemmel i bestemmelsen om foranstaltninger mod markedsforstyrrelser udstede en delegeret retsakt om støtte til mælkeproducenter i Estland, Letland og Litauen. Begrundelsen er, at de tre medlemsstaters mælkesektorer er hårdt ramt af det russiske importforbud, idet de eksporterer 15 % af deres mælkeproduktion til Rusland. De tre medlems-

stater har desuden haft betydeligt større fald i afregningsprisen til producenterne end resten af EU. De tre medlemsstater har klart de laveste mælkepriser i EU. Støtten er på i alt 28,7 mio. € fordelt med 6, 9 mio. € til Estland, 7,7 mio. € til Letland og 14,1 mio. € til Litauen. Støtten er fastsat ud fra de tre landes mælkekvote i 2013/2014. Støtten uddeles som nationale kuverter til de tre medlemsstater, som de selv kan fordele. Fordelingen skal dog ske ud fra objektive, ikke-diskriminerede kriterier, som ikke må være konkurrenceforvridende, og støtten skal være målrettet til producenter, der er påvirket af det russiske importforbud.

Med henblik på at opnå adgang og at afsætte landbrugsprodukter på alternative markeder, har Kommissionen øget indsatsen i forhold til at afhjælpe eventuelle handelshindringer, ligesom Kommissionen samlet vil øge budgettet til salgsfremme med 30 mio. € i 2015, 2016 og eventuelt følgende år.

Tilgængelige markedstiltag

Under den fælles landbrugspolitik er der i Den Fælles Markedsordning mulighed for at indføre en række markedstiltag med henblik på at imødekomme markedspåvirkningen af det russiske importforbud.

Der er tale om følgende tiltag:

- Offentlig intervention: Medlemsstaternes interventionsorganer opkøber på EU's vegne landbrugsvarer og lægger på lager. Formålet er at begrænse udbuddet med henblik på at stabilisere priserne. Der kan under nærmere regler opkøbes smør, skummetmælkspulver og oksekød mv.
- Støtte til privat oplagring: Erhvervsdrivende kan få støtte til at lægge landbrugsvarer på lager i en bestemt minimumsperiode. Det omfatter hvidt sukker, olivenolie, spindhør, oksekød, smør, ost med beskyttet oprindelsesbetegnelse, skummetmælkspulver, svinekød og fåre- og gedekød.
- Støtte til frugt og grøntsektoren: Under den eksisterende landbrugspolitik ydes EU-støtte via producentorganisationer. Producentorganisationerne kan lave driftsprogrammer, som skal være mindst treårige og højst femårige. I disse programmer kan der indgå tiltag med henblik på kriseforebyggelse og styring. I krisestyring kan der bl.a. indgå tilbagekøb fra markedet og grøn høst (nedpløjning af afgrøder uden høst). Udgifterne under driftsprogrammerne finansieres af EU op til 50 pct.. Der anvendes ikke p.t. krisestyring i de danske producentorganisationers driftsprogrammer.
- Foranstaltninger mod markedsforstyrrelser: Kommissionen har mulighed for ved delegerede retsakter at indføre foranstaltninger herunder eksportrestitutioner for at kunne imødegå markedsforstyrrelser som følge af betydelige prisstigninger eller prisfald. Bestemmelsen kan anvendes ved truende markedsforstyrrelser. I tilfælde af særlig hastende karakter kan Kommissionen øjeblikkeligt indføre en hvilken som helst form for støtte til markedet.
- Foranstaltninger til løsning af specifikke problemer: Denne bestemmelse kan benyttes til hastende foranstaltninger, hvis ovenstående foranstaltning mod markedsforstyrrelser ikke kan anvendes. Det skal i givet fald ske ved gennemførelsesretsakter, der skal forelægges til afstemning i en komité.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg har løbende drøftet konsekvenserne af det russiske importforbud.

Konsekvenser

De markedsræssige støttetiltag på EU-niveau vil være finansieret af EU's fælles landbrugspolitik og dermed af EU-budgettet, hvorfor der ikke vil være direkte statsfinansielle konsekvenser.

Der vil dog være administrative omkostninger, da administrationen skal finansieres af medlemsstaterne. Omkostningerne hertil kan først opgøres, når de eventuelle konkrete markedsindgreb er offentliggjort.

Da forslagene om markedstiltagene blev præsenteret oplyste Kommissionen, at de ville blive finansieret af det almindelige landbrugsbudget. Den præmis blev ændret i den 15. oktober 2014, da Kommissionen præsenterede sit ændringsbrev til EU's budget for 2015. Af ændringsbrevet fremgik det at krisereserven skulle bruges for at finansiere de tiltag, der er iværksat som følge af det russiske importforbud. Samtidig blev omfanget af formålsbestemte egne indtægter, der kan tilføres landbrugsbudgettet er opjusteret med 465 mio. €. Disse blev overført til landbrugsbudgettet, men samtidig blev 448 mio. € omprioriteret til andre dele af budgettet.

Forhandlingerne om budgettet for 2015 brød sammen natten til den 17. november 2014. Kommissionen fremsatte derfor den 28. november 2014 nyt budgetforslag for 2014. Her bliver krisereserven ikke brugt. Kommissionen skønner, at der vil være 273 mio. € mere til rådighed til udgifter indenfor landbrugspolitikken end tidligere antaget. Dette beløb kommer fra indtægter fra underkendelser, opkrævning af afgifter indenfor landbrugsområdet og lignende. Beløbet bruges dels til at finansiere de allerede iværksatte ordninger og dels til at finansiere den særlige mælkepakke til Estland, Letland og Litauen. Der er afsat 28,7 mio. € til sidstnævnte. De allerede iværksatte tiltag skønnes at udgøre ca. 234 mio. €. Det er en del mindre end først antaget, hvilket skyldes, at en stor del af ansøgningerne til et af tiltagene på frugt- og grøntsags ikke kunne imødekommes.

Indførelse af markedsinstrumenter må forventes at kunne forebygge større prisfald på udsatte landbrugsprodukter og vil således være til gavn for primærlandmænd og forarbejdningsevner. Det må forventes, at der i mindre omfang kan blive tale om administrative konsekvenser, for de virksomheder, der skal søge om støtte i medfør af markedsinstrumenter.

Iværksættelse af markedstiltag kan i mindre omfang medføre behov for tilpasning af danske bekendtgørelser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer anfører, at markedssituationen for danske mejeriprodukter, frugt og grønt, svine-, fjerkræ- og oksekød samt fisk er påvirket af handelsembargoen fra Rusland. Det vigtigste for danske fødevarer virksomheder inden for mejeri- og kødsektorerne i nuværende markedssituation er at finde alternative markedsadgange for deres overskudsprodukter på markeder uden for EU. Generelt er det ressourcekrævende at skabe markedsadgang til vækstmarkeder blandt andet i Asien og Sydamerika og derfor opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at der fra dansk side hele vejen rundt – også i samarbejdet mellem det private og det offentlige – fokuseres på at styrke indsatsen med henblik på at sikre certifikater og godkendelser til nye markeder samt at sikre fortsat hurtig sagsbehandling af sager på de eksisterende markeder udenfor EU, herunder ikke mindst Kina.

I forhold til kriseforanstaltninger på det indre marked mener Landbrug & Fødevarer, at de anvendte foranstaltninger skal være relevante, målrettede og tidsbegrænsede. Midlerne skal allokeres, derhen hvor behovet er størst, for at imødegå indirekte priseffekter på danske varer.

Ruslands beslutning om at lukke for EU's eksport af svinekød har haft voldsom negativ betydning for EU's svinepriser. Landbrug & Fødevarer vurderer, at noteringen på svinekød i Danmark

ville have været mindst 2 kr./kg højere, såfremt det russiske marked havde været åbent, hvilket svarer til et estimeret indtjeningstab på 4. mia. kr. for svineproducenterne i Danmark. Den aktuelle svinenotering i Danmark er i indeværende uge 9,80 kr./kg. Grunden, til at priserne ikke er faldet efter februar 2014, er svinesygdommen PEDV i USA, let faldende produktion i EU, et vejrsmæssigt varmt forår i EU samt en gunstig valutakursudvikling.

Alle vigtige eksportmarkeder er nu er under voldsomt nedadgående prisfald, da store udbyderlande som USA og Canada også er udelukkede fra det russiske marked samt at andre kødtyper også er ramt, hvilket betyder et større udbud i EU. Således har vi på det seneste set markante prisfald i EU på et tidspunkt af året, hvor vi normalt har rimeligt stabile priser.

EU eksporterede i 2013 750.000 tons svinekød til Rusland. Danmarks eksport var 131.000 tons svinekød til en værdi af 2,1 mia. kr. Landbrug & Fødevarer vurderer, at der på baggrund af de seneste prisfald er behov for at aktivere markedsstøtte i form af støtte til privat oplagring, som også omfatter varerne spæk/fedt og spiselige biprodukter (varer som typisk går til Rusland) med mulighed for at kunne bryde kontrakten efter én måned til eksport udenfor EU. Udover de seneste prisfald ser vi normalt sæsonmæssige prisfald i november og december. Støtte til privat oplagring vil stabilisere markedet i den nuværende situation.

Verdensmarkedet har over de seneste måneder været i fald grundet svingninger i den kinesiske efterspørgsel og en kraftig stigning i det globale udbud, anført af stigende mælkeproduktion i EU. Den russiske embargo forstærker således en markedsnedgang på verdensmarkedet for mejeriprodukter. Som konsekvens heraf begynder prisniveauet for mejeriprodukter at nærme sig interventionsniveauet, mens mælkeprisen har været stærkt faldende.

Der er fortsat behov for, at Kommissionen sætter alle sejl ind på at lette adgangen til alternative markeder for dermed at sikre afsætning af de mejeriprodukter, der ikke kan komme ind på det russiske marked. Her kan både Kommissionen og de danske myndigheder gøre en indsats.

Erhvervet har været tilfreds med, at Kommissionen har ageret handlekraftigt i forhold til markedsforvaltningen og ønsker, at Kommissionen fastholder sin handlekraftige og fleksible tilgang fremadrettet.

Kommissionen har blandt andet senest indført støtte til privat oplagring for smør, skummetmælkspulver og ekstraordinært for ost. Ordningerne kan på europæisk niveau bidrage til at lette det nuværende markedspres. Forvaltningsmæssigt er det dog yderst uheldigt, at den ekstraordinære ordning for privat oplagring af ost allerede er suspenderet på grund af for mange ansøgninger fra én medlemsstat, der ikke traditionelt eksporterer til Rusland.

Erhvervet har også støttet, at interventionsperioden for smør og skummetmælkspulver er udvidet til den 31. december 2014. Der er dog fortsat behov for, at Kommissionen i lyset af den nuværende markedssituation har en fleksibel tilgang til anvendelsen af interventionsordningen for dermed at lægge en effektiv bund i markedet. Det bør i den sammenhæng nævnes, at referen ceprisen for interventionsordningen ikke vurderes at afspejle den udvikling, der har været på mejerimarkedet de senere år.

Danmark producerer i øjeblikket over mælkekvoten og styrer sandsynligvis igen mod en betydelig superafgift i det sidste kvoteår 2014/2015. Det må på grund af den nuværende markedssituation antages at være meget svært at skabe opbakning til en teknisk lempelse for at minimere konsekvenserne af en eventuel dansk superafgift. Ikke desto mindre bør muligheder for en lempelse afsøges.

Landbrug & Fødevarer har haft følgende supplerende bemærkninger.

For fjerkrækøds vedkommende aftog Rusland i 2013 ca. 0,7 % af EU's samlede produktion af fjerkrækød på ca. 1,3 mio. tons. Det svarer til at ca. 6,6 % af EU's samlede eksport af fjerkrækød gik til det russiske marked i 2013. Danmarks eksport af fjerkræ til Rusland var på lidt over 4.000 tons i 2013. Rusland udvidede med virkning fra 25. november 2014 importforbuddet til at omfatte produkter eksporteret under toldkode 1602. Det omfatter typisk varmebehandlet og videreforarbejdede produkter, som værdimæssigt er den kategori, der udgør den største eksport af fjerkræprodukter. Den samlede danske eksport af omfattede fjerkræprodukter eksporteret til Rusland udgjorde i 2013 godt 70 mio. kr.

Landbrug & Fødevarer anfører, at verdensmarkedet for mælk over de seneste måneder har været i kraftigt fald på grund af et øget globalt udbud af mælk, hvilket er blevet forstærket af den russiske embargo og en afmatning i den kinesiske efterspørgsel. Om end mælkepriserne i begyndelsen af 2014 har ligget på et højt niveau, så har markedssituationen dagsdato medført et prisfald i mælkeafregningen på ca. 75 øre pr. kg. mælk alene i 2014. Produktpriserne ventes ifølge Rabobank mv. at forblive lave indtil 3. kvartal 2015.

Kommission har indført støtte til privat oplagring for smør, skummetmælkspulver og i en kort periode visse oste. Tiltagene kan muligvis være en medvirkende faktor til at løsne op for det pressede marked. Ordningen for støtte til privat oplagring af visse oste er korrekt blevet suspenderet af Kommission, grundet for mange ansøgninger fra ét medlemsland, som ikke traditionelt har haft nogen nævneværdig eksport til Rusland.

Senest har Kommissionen igen ekstraordinært forlænget privat oplagring af smør og skummetmælkspulver til udgangen af februar 2015, samt forlænget interventionsperioden til udgangen af september 2015. Hertil er der ydet støtte til de baltiske lande.

Erhvervet støtter, at Kommissionen fastholder sin handlekraftige og fleksible tilgang til markedsforvaltningen af mejerimarkedet, men fastholder samtidig, at markedsforvaltningen bør være effektiv og være gældende på tværs af EU. Det bør i den sammenhæng og i lighed med andre europæiske aktører fortsat fremhæves, at referenceprisen for interventionsordningen bør justeres for at sikre et effektivt sikkerhedsnet ved ekstraordinære markeds kriser.

Det er positivt, at Kommissionen har øget indsatsen for at afhjælpe eventuelle handelshindringer. I tillæg er der dog fortsat behov for at bruge alle kræfter på at sikre alternativ markedsadgang – særligt set i lyset af at andre lande indgår frihandelsaftaler. Senest har Australien indgået en frihandelsaftale med Kina.

Med baggrund i at kvotesystemet forsvinder i 2015 – samt den aktuelle og udfordrende finansielle situation i erhvervet – er det yderst vigtigt, at erhvervet ikke belastes af superafgift. Danske mælkeproducenter betalte i kvoteåret 2013-2014 en superafgift på hele 210 mio. kr. Det indeværende og sidste kvoteår vil også ende med en betydelig superafgiftsbetaling, hvis den nuværende leveranceudvikling fortsætter. For at undgå eller lempe en superafgift i det sidste kvoteår 2014/2015 ønsker Landbrug & Fødevarer, at der arbejdes for en ændring af fedtreguleringen på EU-niveau. I og med at vi nærmer os udgangen af de indeværende kvoteår vil en ændring af fedtreguleringen være den hurtigste og mest effektive løsning.

Landbrug & Fødevarer noterer med tilfredshed, at Kommissionens ændrede forslag til budget for 2015 betyder, at krisereserven står uforbrugt. I det tidligere forslag var langt hovedparten af

reserven anvendt allerede inden budgetårets begyndelse til at finansiere de krisetiltag, som Kommissionen iværksatte tilbage i august-september måned. Kommissionen hidtil har anvendt den stramme budgetsituation til at begrunde afvisningen af støtte til privat oplagring af svinekød. Da denne begrundelse ikke længere er gangbar, opfordrer Landbrug & Fødevarer regeringen til at forny presset på Kommissionen for at iværksætte støtten til privat oplagring af svinekød.

Dansk Gartneri bemærker, at krisestyringen for frugt og grønt kan anvendes i medlemsstater, der ellers ikke normalt anvender krisestyring i salgsorganisationernes driftsprogrammer. I den anden støttepakke fra Kommissionen, som er kvotebaseret på baggrund af tidligere eksport til Rusland, er der allokeret en basismængde på 3.000 tons til alle medlemsstater. Det er således muligt at anvende ordningen i Danmark. Ultimo oktober er der fra flere salgsorganisationer fremkommet ønsker om at anvende ordningen i Danmark, primært til grøn/undladt høst for gulerødder. Gulerødder ser også på EU plan ud til at være ramt af den russiske embargo, og det har således påvirket det danske marked. Efter en vurdering af mulighederne i november måned har Fødevareministeren af principielle grunde besluttet, at kriseordningen ikke skal anvendes i Danmark. Dansk Gartneri medgiver, at der er tale om et mindre beløb, men det kunne have været en hjælp for de enkelte producenter. Dansk Gartneri beklager det ikke har været muligt at anvende ordningen i Danmark.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at det russiske importforbud indebærer udfordringer for fødevarerektoren på grund af den store russiske import af fødevarer fra EU. Såfremt der konstateres prisfald og andre former for markedsforstyrrelser, vil regeringen ikke modsætte sig indførelse af markedsinstrumenter, der forekommer markeds-mæssigt velbegrundede og balancerede på tværs af de påvirkede sektorer og holder sig inden for de afsatte budgetrammer. Dog støtter Danmark ikke brug af eksportrestitutioner. Danmark har i den forbindelse anmodet Kommissionen om at iværksætte en ordning med støtte til privat oplagring af svinekød. For at gøre indgrebet tilstrækkeligt målrettet og effektivt er det fra dansk side foreslået, at støtte til privat oplagring af svinekød begrænses til spæk, fedt og spiselige biprodukter, da disse produkter blev eksporteret til Rusland i særligt stort omfang. Man finder endvidere, at Kommissionen bør medvirke til at gøre en ekstra indsats for, at den eksport der normalt går til Rusland, kan afsættes på andre markeder uden for EU gennem udmøntning af eksisterende frihandelsaftaler mellem EU og tredjelande.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En lang række medlemsstater er bekymrede for konsekvenserne af Ruslands importstop og har opfordret til indførelse af en lang række markedsinstrumenter. Der kan eventuelt forventes kritik af de hurtigt suspenderede støtteordninger på frugt- og grønt samt ost, ligesom det kan forventes, at der forespørges på iværksættelse af yderligere markedsforanstaltninger. En mindre gruppe medlemsstater forventes at opfordre til besindighed, og til at situationen analyseres grundigt, før der eventuelt iværksettes yderligere tiltag.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens ændringsbrev til budgetforslag for 2015 har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 7. november 2014 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 10. november 2014, jf. samlenotat oversendt den 30. oktober 2014.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 2014 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. oktober 2014, jf. samlenotat oversendt den 2. oktober 2014.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 28. august 2014 forud for ekstraordinært rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 5. september 2014, jf. samlenotat oversendt den 21. august 2014.

Der blev endvidere eftersendt høringssvar fra § 2-udvalget (landbrug) til Folketingets Europaudvalg den 25. august 2014.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

5. (Evt.) Fremtiden for mælkesektoren KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Mælkekvoteerne ophører den 1. april 2015, og Danmark og en række andre medlemsstater har arbejdet for at sikre en blød landing af mælkekvoteerne i det sidste mælkekvoteår gennem en justering af den såkaldte fedtregulering. Mælkeproducenterne i en række medlemsstater, herunder Danmark forventes at skulle betale store superafgifter for overskridelse af mælkekvoteerne i det sidste kvoteår. I sommeren 2014 var der drøftelser om rådskonklusioner vedrørende blød landing af mælkekvoteerne samt indførelse af mere effektive redskaber til håndtering af kriser. Drøftelserne endte uden resultat. Hertil kommer, at Rusland primo august 2014 indførte et importstop for en række landbrugsvarer fra EU og andre lande, herunder mælk og mejeriprodukter, hvilket har haft en negativ indflydelse på mælkepriserne i EU og i Danmark. Formandskabet har sat fremtiden for mælkesektoren på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Formandskabet har sat fremtiden for mælkesektoren på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke tale om stillingtagen til konkrete forslag, hvorfor nærhedsprincippet ikke er relevant.

Formål og indhold

Med virkning fra den 1. april 2015 ophører mælkekvoteerne i EU. For at sikre en blød landing uden en for stor produktionsstigning når kvoterne ophører, blev der i 2008 indført en gradvis udvidelse af mælkekvoteerne med 1 % om året i fem år frem til kvoteåret 2013/2014. Der var således ingen stigning i det sidste og nuværende kvoteår 2014/2015. Danmark og en række andre medlemsstater overskred deres nationale mælkekvote i 2013/2014, og de danske mælkeproducenter betalte som følge heraf en samlet superafgift på 210 millioner kr. Det skønnes på nuværende tidspunkt, at der for det indeværende og sidste mælkekvoteår 2014/2015, som slutter 31. marts 2015, antageligt skal betales en endnu højere superafgift. Danmark og en række andre medlemsstater har ønsket at undgå denne situation, og arbejdet for at sikre en blød landing for alle medlemsstater i form af en ændring af den såkaldte fedtregulering.

Den såkaldte, mælkepakke som blev vedtaget i marts 2012, var en reaktion på krisen i mælkesektoren i 2009 og 2010. I medfør af mælkepakken er der mulighed for, at medlemsstaterne kan indføre bindende kontrakter mellem mælkeproducenter og mejerier, ligesom der er regler

om, at mælkeproducenter kan danne producentorganisationer, som medlemsstaterne skal godkende. Inden for visse rammer kan godkendte producentorganisationer forhandle kontrakter med mejerierne om priser. Endvidere er det i medfør af mælkepakken muligt at indføre udbudsregulering af oste med geografiske betegnelser. Mælkepakken er tidsbegrænset indtil 30. juni 2020. Da mælkepakkens bestemmelser udtrykkeligt undtager andelsselskaber, er dens bestemmelser ikke relevante i Danmark og anvendes derfor ikke i Danmark.

Kommissionen udfærdigede i juni 2014 en rapport over status for implementeringen af mælkepakken i medlemsstaterne (KOM(2014)354). I rapporten nævnes det afslutningsvis, at der efter den nylige reform af den fælles landbrugspolitik fortsat eksisterer et sikkerhedsnet for mælkesektoren. Ikke desto mindre stilles der i rapporten spørgsmålstegn ved, om dette sikkerhedsnet er tilstrækkeligt til, at systemet kan håndtere perioder med volatilitet i markedet og egentlige kriser efter kvoternes ophør. Det gælder navnlig med henblik på at sikre en balanceret udvikling af mælkeproduktionen i hele Europa og hindre koncentration i de mest produktive områder. Kommissionen vil derfor overveje muligheden for nye instrumenter, der kan styre markedsudviklingen i dårligt stillede områder samt modvirke eventuelle produktionsforøgelser, som kan risikere alvorligt at påvirke den langsigtede markedsstabilitet i hele EU efter mælkekquoternes ophør.

Formandskabet fremlagde i forbindelse med rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16.-17. juni 2014 udkast til rådskonklusioner som opfølgning på Kommissionens rapport. Udkastet understregede mælkesektorens betydning og omtalte både nye muligheder og udfordringer efter kvoternes ophør i 2015. Udkastet lagde op til, at det skulle være muligt at håndtere prisudsving og samtidig sikre en blød landing samt give mere effektive redskaber til håndtering af kriser. Det blev konkret foreslået at sikre en blød landing baseret på tilpasning af fedtreguleringen. Endvidere blev det foreslået at sikre, at det eksisterende sikkerhedsnet i den fælles landbrugspolitik (både markedsordningen, landdistriktspolitikken og direkte støtte) var anvendelige i krisesituationer både i EU og på nationalt og regionalt niveau. Desuden skulle instrumenterne i den fælles landbrugspolitik anvendes til at forudse, identificere og inddæmme krisesituationer tidligt samt reagere hurtigt over for alvorlige kriser. Det gælder i særdeleshed i ugunstigt stillede områder. Enkelte medlemsstater foreslog endvidere, at Kommissionen undersøgte muligheden for en afdragsordning for tilbagebetaling af superafgiften.

Det lykkedes imidlertid ikke på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. juli 2014 at opnå opbakning til rådskonklusioner, da et stort antal medlemsstater ikke ønskede at indføre en blød landing af mælkekvoterne baseret på tilpasning af fedtreguleringen.

Rusland indførte med effekt fra den 7. august 2014 et forbud mod import til Rusland af en række landbrugsprodukter fra EU og andre lande, herunder mælk og mejeriprodukter. Rusland importerer mejeriprodukter fra EU svarende til 1,4 % af EU's samlede mælkeproduktion. Det udgør 13 % af EU's samlede eksport af mejeriprodukter. Rusland har en stor import af især smør og ost. Rusland aftager ca. 24 % eller 32.000 tons af EU's årlige smørekseport på ca. 130.000 tons (gennemsnit i perioden 2011-2013). Rusland aftager en stor del af EU's vigtige eksport af ost, hvor eksporten til Rusland androg 237.000 tons ud af EU's samlede osteeksport på 743.000 tons (gennemsnit i perioden 2011-2013). Der er indtruffet betydelige prisfald i EU på smør og skummetmælkspulver efter det russiske importstop. Prisfald der dog også skyldes et stort udbud af mælk både i EU og globalt. I Danmark er der ligeledes indtruffet fald i afregningspriserne.

For at afbøde den forværrede markedssituation har Kommissionen indført støtte til privat oplagring af smør og skummetmælkspulver foreløbig indtil udgangen af februar 2015. Endvidere er

perioden, hvor der kan ske opkøb til intervention forlænget til udgangen af september 2015. Derudover indførte Kommissionen en støtte til privat oplagring af ost, som måtte suspenderes på grund af for stor søgning fra én medlemsstat af støtte til oste, der ikke traditionelt eksporteres til det russiske marked. Endelig har Kommissionen indført en særlig direkte støtte til Estland, Letland og Litauen på i alt 28,7 mio. €, fordi mælkesektorerne i de tre medlemsstater er hårdest ramt af det russiske importstop, idet en meget stor del af deres produktion normalt eksporteres til Rusland.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke i sig selv at have konsekvenser at have for EU-budgettet, ligesom den ikke i sig selv forventes at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer anfører, at danske mælkeproducenter i kvoteåret 2013-2014 betalte en superafgift på hele 210 mio. kr. Det indeværende kvoteår vil også ende med en betydelig superafgiftsbetaling, hvis den nuværende leveranceudvikling fortsætter. Erfaringsmæssigt sker der ikke en reduktion i leverancerne. Der vil være tale om den største superafgift i Danmark siden indførelse af kvoterne i 1984, hvis superafgiften i kvoteåret 2014/2015 overstiger det foregående kvoteår.

Med baggrund i at kvotesystemet forsvinder i 2015 – samt den aktuelle og udfordrende finansielle situation i erhvervet – er det yderst vigtigt, at erhvervet ikke belastes af superafgift. Situationen for mælkeproducenterne forværres af, at markedssituationen er blevet forværret betydeligt på verdensmarkedet for mejeriprodukter.

For at undgå eller lempe en superafgift i det sidste kvoteår 2014/2015 ønsker Landbrug & Fødevarer, at der arbejdes for en ændring af fedtreguleringen. I og med at vi nærmer os udgangen af de indeværende kvoteår vil en ændring af fedtreguleringen være den hurtigste og mest effektive løsning.

Ifølge erhvervet er det vigtigst dog, at der findes en løsning på EU-plan. Derfor opfordres Fødevareministeriet til at arbejde for alle muligheder, der kan lempe en kommende superafgift for de danske mælkeproducenter. I tillæg bør eventuelt forslag om udbudsregulering af mælkeproduktionen til erstatning af mælkekvoterne klart afvises.

Verdensmarkedet har over de seneste måneder været i kraftigt fald på grund af et øget globalt udbud af mælk, hvilket er blevet forstærket af den russiske embargo og en afmatning i den kinesiske efterspørgsel. Om end mælkepriserne i begyndelsen af 2014 har ligget på et højt niveau, så har markedssituationen dagsdato medført et prisfald i mælkeafregningen på ca. 75 øre pr. kg. mælk alene i 2014. Produktpriserne ventes ifølge Rabobank mv. at forblive lave indtil 3. kvartal 2015.

Kommission har indført støtte til privat oplagring for smør, skummetmælkspulver og i en kort periode visse oste. Tiltagene kan muligvis være en medvirkende faktor til at løsne op for det pressede marked. Ordningen for støtte til privat oplagring af visse oste er korrekt blevet su-

spenderet af Kommission, grundet for mange ansøgninger fra ét medlemsland, som ikke traditionelt har haft nogen nævneværdig eksport til Rusland. Senest har Kommissionen igen ekstraordinært forlænget privat oplagring af smør og skummetmælkspulver til udgangen af februar 2015, samt forlænget interventionsperioden til udgangen af september 2015. Hertil er der ydet støtte til de baltiske lande.

Erhvervet støtter, at Kommissionen fastholder sin handlekraftige og fleksible tilgang til markedsforvaltningen af mejerimarkedet, men fastholder samtidig, at markedsforvaltningen bør være effektiv og være gældende på tværs af EU. Det bør i den sammenhæng og i lighed med andre europæiske aktører fortsat fremhæves, at referenceprisen for interventionsordningen bør justeres for at sikre et effektivt sikkerhedsnet ved ekstraordinære markeds kriser.

Det er positivt, at Kommissionen har øget indsatsen for at afhjælpe eventuelle handelshindringer. I tillæg er der dog fortsat behov for at bruge alle kræfter på at sikre alternativ markedsadgang – særligt set i lyset af at andre lande indgår frihandelsaftaler. Senest har Australien indgået en frihandelsaftale med Kina.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er stærkt imod at indføre redskaber, der skal modvirke en markedsbaseret udvikling af mælkeproduktionen efter kvoternes ophør. Det er vigtigt at undgå, at der efter afskaffelsen af mælkekvoterne genindføres en ny form for kvotesystem og udbudsstyring.

Regeringen lægger vægt på, at der sikres en blød landing i alle medlemsstater i det sidste kvoteår. Regeringen ser gerne, at det sker i form af en tilpasning af fedtreguleringen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at en række medlemsstater vil ytre ønske om indførelse af nye kriseinstrumenter samt fortsat styring af produktionen, mens andre vil være imod sådanne initiativer.

I de seneste år har en lang række medlemsstater ønsket, at der sikres en blød landing for alle medlemsstater. Herved kan producenterne forberede sig på tiden efter kvoternes ophør og drage fordel af den internationale efterspørgsel på mejeriprodukter. På den anden side er der en stor gruppe medlemsstater, som modsætter sig, at der ændres på kvotereglerne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens rapport om mælkesektoren (KOM(2014)354) har skriftligt været forelagt Folketinget Europaudvalg den 9. juli 2014 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. juli 2014, jf. samlenotat oversendt den 3. juli 2014.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

6. Udkast til rådskonklusioner om en styrket EU-politik for unge landbrugere KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om unge landbrugere. Udkastet indeholder tiltag, der skal forbedre mulighederne for at yde støtte til yngre landmænds etablering i

landbrugserhvervet. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på vedtagelse.

Baggrund

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om unge landbrugere.

Udkastet til rådskonklusioner er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 15.-16. december 2014 med henblik på vedtagelse.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på at opnå enighed.

Nærhedsprincippet

Der er tale om rådskonklusioner og ikke om forslag til egentlige retsakter. På denne baggrund er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

Udkastet til rådskonklusioner indeholder tre konkrete tiltag til at forbedre yngre landmænds adgang til erhvervet i form af bedre

- 1) adgang til kredit gennem udnyttelse af de muligheder der findes i den Europæiske Investeringsbank (EIB) og andre offentlige virkemidler, herunder landdistriktsprogrammet,
- 2) adgang til køb af jord, herunder via støttereglerne for de Europæiske Innovations og Strukturfonde og udvidelse af statsstøttereglerne,
- 3) udveksling af erfaringer med og mellem yngre jordbrugere, herunder gennem det Europæiske landdistriktsnetværk (ENRD) og de tilsvarende nationale landdistriktsnetværk, tilknyttet hvert landdistriktsprogram.

Udkastet til rådskonklusioner lægger op til at forbedre mulighederne for yngre jordbrugeres etablering i erhvervet ved at yde støtte til finansiering af lån. Dette kan dels ske igennem den Europæiske Investeringsbank og dels via igennem landdistriktsforordningen, der allerede giver mulighed for at finansiere lån eller investeringsstøtte til køb af landbrugsjord. Finansieringen igennem den Europæiske Investeringsbank skal ske i forbindelse med udmøntningen af en samarbejdsaftale, der er indgået mellem Kommissionen og den Europæiske Investeringsbank i juli 2014.

Rådskonklusionerne angiver, at det bør være muligt, at medlemsstaterne kan yde støtte til ungelandmænds køb af jord ved, at yde dem lån til en rente på 0 %.

Ungdomsbeskæftigelse i landbrugssektoren kan allerede fremmes gennem en række støttemuligheder i landdistriktspolitikken for 2014-2020, herunder gennem støtte til informationsformidling, erhvervsuddannelse, kompetenceudvikling, rådgivningstjenester, investeringer på landbrugsbedrift samt en engangssum som støtte til virksomhedsetablering for unge landbrugere.

I det danske landdistriktsprogram 2014-2020 forventes der ikke iværksat særlige ordninger for yngre landmænd, men ordningerne for demonstrations- og udviklingsprojekter for teknologisk udvikling og innovation, investering i ny miljøteknologi på landbrugsbedrifter, investering i økologi på landbrugsbedrifter samt økologisk arealtilskud forventes at ville appellere til yngre landmænd og at styrke landbrugets konkurrenceevne generelt.

Med reformen af EU's landbrugspolitik vil der endvidere fra 2015 under direkte støtte blive etableret en obligatorisk støtteordning til yngre landmænd (den såkaldte unge landbruger-ordning), hvorefter der gives tidsbegrænset supplerende støtte til de landmænd, som etablerer en land-

brugsvirksomhed for første gang og som ikke er ældre end 40 år i det første ansøgningsår. Støtten udbetales som et supplement til den direkte støtte, som landbrugeren ellers er berettiget til. Danmark har i støtteordningen valgt ikke at stille krav til landbrugers uddannelsesmæssige baggrund. Støtten kan ydes i maksimalt 5 år og i Danmark til maksimalt 90 hektar pr. bedrift.

I Danmark udgør den direkte støtte knap 6,5 mia. kr. i 2015, hvoraf der kan anvendes op til 2 % til at finansiere ordningen for unge landmænd. Støtten til de unge landbrugere svarer til et tillæg på 25 % oven i den almindelige direkte landbrugsstøtte. Antages det, at deres bedrifter i gennemsnit udgør 75 hektar, forventes det at resultere i et supplement på 47.000 kr. pr (unge) landmand pr. år.

Udtalelser

Europa-Parlamentets skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Udkastet til rådskonklusionerne har i sig selv ingen statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige- eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer anfører, at det er helt afgørende, at der fortsat er tilgang af unge landmænd til landbrugserhvervet, hvis erhvervet skal kunne forny og udvikle sig. Antallet af unge, selvstændige landmænd under 35 år er stærkt faldende og udgjorde 930 ved sidste tælling i 2013. Andelen er faldet fra 7 % i 2006 til kun 2,5 % i 2013.

Udkastet til rådskonklusioner indeholder tre konkrete tiltag til at forbedre unge landbrugers adgang til erhvervet i form af bedre:

- adgang til kredit gennem udnyttelse af de muligheder der findes i den Europæiske Investeringsbank (EIB) og andre offentlige virkemidler, herunder landdistriktsprogrammet,
- adgang til køb af jord, herunder via støttereglerne for de Europæiske Innovations og Strukturfonde og udvidelse af statsstøttereglerne,
- udveksling af erfaringer med og mellem unge landbrugere, herunder gennem det Europæiske landdistriktsnetværk (ENRD) og de tilsvarende nationale landdistriktsnetværk, tilknyttet hvert landdistriktsprogram.

Det kan være vanskeligt at skaffe den nødvendige finansiering via de traditionelle finansieringskilder. Landbrug & Fødevarer finder, at det bør undersøges, hvorvidt de foreslåede initiativer kan bidrage til at sikre den fortsatte tilgang af unge til landbrugserhvervet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder som udgangspunkt, at de eksisterende muligheder for at yde støtte til unge landbrugere er tilstrækkelige. Der findes således allerede en række muligheder for at støtte unge landbrugere i landdistriktspolitikken (søjle II). Med landbrugsreformen bliver der endvidere fra 2015 indført en obligatorisk ordning til unge landbrugere (under søjle I).

Hvad angår statsstøtte er det regeringens holdning, at den skal begrænses til de eksisterende instrumenter, herunder mulighederne for støtte til statsgaranti for lån, rentestøtte eller særlige kreditvilkår. Særligt bør støtte til opkøb af landbrugsjord ydes indenfor de eksisterende statsstøtte rammer herfor.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt forventes medlemsstaterne at tage positivt imod udkastet. Der er generel opbakning til etableringen af et Erasmus-lignende program samt at undersøge de muligheder, der findes i regi af den Europæiske Investeringsbank, mens tilslutningen til udvidede muligheder for at yde statsstøtte til køb af jordved hjælp af en undtagelse fra statsstøttereglerne var mindre udtalt.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg

7. Udkast til rådskonklusioner om fejlratere for landbrugsudgifter KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om fejlratere for landbrugsudgifter. Udkastet til rådskonklusioner er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 15.-16. december 2014 med henblik på vedtagelse.

Baggrund

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om forekomsten af fejlratere i forbindelse med, at der bliver afholdt udgifter til landbruget.

Udkastet til rådskonklusioner er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 15.-16. december 2014 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Der er tale om rådskonklusioner og ikke om forslag til egentlige retsakter. På denne baggrund er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

Fejlratere for landbrugsudgifter bliver i EU beregnet i forhold til markedsordningerne, landdistriktsstøtten og den direkte støtte. Raten udtrykker fejl i det beløb, som en ansøger får udbetalt sat i forhold til det beløb ansøger er berettiget til. Forskellen kan være forårsaget af fejl hos både ansøgeren eller myndigheden, der administrerer ordningen. Fejlratere afspejler i sidste ende, hvor gode myndighederne er til at sikre, at pengene fra EU's landbrugsfonde (EGFL og ELFUL) bliver udbetalt korrekt.

EU har en generel tålegrænse for fejl på 2 %. Kommissionen vurderer i sin aktivitetsrapport for 2013, at fejlprocenten for hele EU er;

- markedsordningerne: 7,44 %
- landdistriktsstøtte: 5,19 %
- den direkte støtte: 2,34 %

For Danmark vurderer Kommissionen, at fejlprocenterne er;

- markedsordningerne: 1,47 %
- landdistriktsstøtte: 6,60 %
- Den direkte støtte: 2,38 %

Danmark har iværksat en række tiltag i forhold til at nedbringe fejlraten for landdistriktsprogrammet og for den direkte støtte.

Der foregår løbende en diskussion mellem Kommissionen og medlemsstaterne om, hvordan fejl-raterne kan blive bragt ned. Det italienske formandskab har endvidere ønsket en drøftelse i rådet, og har i den forbindelse fremsat udkast til rådskonklusioner om emnet.

Konklusionerne fastslår blandt andet.;

- at medlemsstaterne lægger vægt på og forpligter sig på vigtigheden af forbedret kvalitet af administrations- og kontrolsystemer i den fælles landbrugspolitik.
- at når medlemsstaterne gennemfører den nye landbrugsreform, skal de være opmærksomme på fejl-raterne. Det er vigtigt, at respektere proportionalitetsprincippet samt at der er en balance mellem reglerne og de politiske mål.
- at 2015 bliver et administrativt vanskeligt år, eftersom den nye landbrugsreform skal gennemføres, herunder nye landdistriktsprogrammer og nye elementer i den direkte støtte. I den forbindelse opfordres Kommissionen til i 2015 at have en pragmatisk tilgang med fokus på rådgivning og forebyggelse.
- at det er meget vigtigt med en effektiv kommunikation mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Det er nødvendigt for at sikre en ens og fælles forståelse af reglerne. Mange fejl opstår, fordi der er uklarheder.
- at Kommissionen skal styrke sit arbejde med at udarbejde retningslinjer til medlemsstaterne. Det omfatter også, at Kommissionen skal give klare og hurtige svar, til fortolkningen af reglerne.
- at foranstaltningerne på landdistriktsordningen er nøje tilpasset regionale forhold i de enkelte medlemsstater, hvilket kan gøre ordningerne mere komplekse end andre tilskudsordninger, både i forhold til støtteberettigelse, gennemførelse og overvågning. Dette øger derfor risikoen for fejl.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer understreger, at gennemførelsen af reformen af EU's landbrugspolitik vil blive en stor udfordring for alle medlemsstater inklusive Danmark. Derfor er Landbrug & Fødevarer enige i, at 2015 bliver et administrativt vanskeligt år, og at Kommissionen skal opfordres til at have en pragmatisk tilgang med fokus på rådgivning og forebyggelse.

I den forbindelse er det helt centralt, at Kommissionen behandler alle medlemsstater lige, uanset hvor langt de er med implementeringen af reformen. Eksempelvis introducerer man i Danmark en fuld såkaldt "geospatial" ansøgning allerede fra 2015, mens andre medlemsstater gradvist vil indfase dette. Dette må ikke betyde, at Kommissionen ser med mindre milde øjne på den danske implementering end på implementeringen i andre medlemsstater.

I sidste ende, er det landmændene som skal leve op til de nye regler, og det vil give de samme udfordringer, uanset hvilken medlemsstat denne landmand er bosat i. Derfor skal den pragmati-

ske tilgang, som Kommissionen opfordres til at udøve have gennemslagskraft helt ude hos den enkelte landmand, og ikke blot på accept af højere fejlratere.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på en sund forvaltning af udgifterne under den fælles landbrugspolitik, herunder at der fortsat arbejdes med at nedbringe fejlratere på såvel nationalt niveau som i EU regi. Det er samtidigt nødvendigt med en proportional balance mellem på den ene side omkostningerne til at administrere ordningerne og på den anden side behovet for at nedbringe fejlraten. Kommissionen bør indtage en mere aktiv holdning i forbindelse med fortolkning af reglerne. Det drejer sig blandt andet om bedre information til medlemsstaterne om fejl, der går igen på tværs af medlemsstaterne. Regeringen kan derfor som udgangspunkt støtte udkastet til råds-konklusioner.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes generelt at tage positivt imod forslaget.

Medlemsstaterne anser det for nyttigt at udveksle informationer om fejlratere med Kommissionen. En række medlemsstater, herunder Danmark, har opfordret Kommissionen til at påtage sig en mere proaktiv rolle i håndteringen af fejlratere, herunder at udarbejde retningslinjer for de forskellige kontrolområder og fokusere på en forenkling af landbrugspolitikken.

Med hensyn til fejlraten på 2 % udtrykte en række medlemsstater i forhold til en række varierende områder, at dette var for ambitiøst og urealistisk et mål. Generelt udtrykte medlemsstaterne bekymring for, om gennemførelsen af reformen fra 2015 vil føre til højere fejlratere.

En række medlemsstater har påpeget, at Kommissionen burde overveje at tillade højere fejlratere i 2015, hvor reformen bliver gennemført.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. (Evt.) Cyperns anmodning til fuld afgiftslettelse på motorbrændstoffer KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Cypern har anmodet Rådet om godkendelse af statsstøtte i form af fritagelse for energiafgift på motorbrændstoffer på landbrugsområdet. Den hidtidige mulighed for at give fuld afgiftslettelse på landbrugsområdet blev ikke videreført i de reviderede regler, der trådte i kraft den 1. juli 2014. Statsstøtten skal fremover ydes alene i henhold til de generelle regler, herunder retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020.

Baggrund

Cypern har anmodet Rådet om godkendelse af statsstøtte til de cypriske landbrugere i form af fuld afgiftsfritagelse for energiafgift på motorbrændstoffer. Anmodningen er sendt til Rådet den 29. oktober 2014.

Anmodningen bliver fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: "På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed beslutte, at en

af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er således ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommen af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på udveksling af synspunkter og eventuelt politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Cypern har anmodet Rådet om godkendelse af statsstøtte i form af fritagelse for energiafgift på motorbrændstoffer på landbrugsområdet. Cypern henviser til, at faktorer som den finansielle krise, ekstraordinær tørke i 2013/14 og Ruslands importforbud tilsammen bevirker, at situationen i landbrugssektoren er vanskelig. Cypern forventes at argumentere for, at disse faktorer tilsammen har betydet, at Cypern er i dyb økonomisk krise – og at særligt landbruget er hårdt ramt. Derfor ønsker Cypern mulighed for at fritage deres landbrugssektor for afgifter på motorbrændstoffer. Cypern ønskede oprindeligt at fortsætte de næste 6 år frem til 2020 med fuld afgiftsfritagelse. Cypern ændrede dog anmodningen lige op til rådsmødet i november 2014 til en undtagelse frem til 30. juni 2016. Det svarer stort set til den overgangsordning, som Cypern kunne have fået ved at ansøge inden 1. juli 2014.

I medfør af EU-traktaten er konkurrenceforvridende statsstøtte forbudt. Kommissionen er dog bemyndiget til inden for meget begrænsede rammer at godkende statsstøtte (notifikation), der antages at være foreneligt med fællesmarkedet. Betingelserne herfor er offentliggjort i horisontale/generelle og sektorbestemte retningslinjer. Herudover kan Kommissionen udstede forordninger, hvorefter visse former for støtte er fritaget for den forudgående godkendelse - de såkaldte gruppefritagelsesforordninger. Endelig kan statsstøtte under en meget lav tærskelværdi ydes som de minimis-støtte.

I de tidligere retningslinjer for statsstøtte til landbrugssektoren (2007-2013) var det muligt at opnå fuld afgiftsfritagelse for energiprodukter og elektricitet til den primære landbrugsproduktion. I forbindelse med statsstøttereformen bortfaldt denne mulighed.

Muligheden for at opnå delvis afgiftsfritagelse eksisterer dog stadig i den generelle gruppefritagelsesforordning (artikel 44 i Kommissionens forordning 651/2014) og i retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020. Ifølge den generelle gruppefritagelsesforordning, er det dog kun muligt at nedsætte afgiften til den i energibeskatningsdirektivets fastsatte minimumsafgift. Det er ikke muligt helt at fjerne den. Efter de gældende regler vil Kommissionen formentlig ikke kunne godkende en cypriotisk anmodning om fuld afgiftsfritagelse i landbrugssektoren.

Imidlertid kan Rådet på begæring af en medlemsstat med enstemmighed beslutte, at en statsstøtteanmodning er forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder taler derfor. Det er det, Cypern vil forsøge.

En sådan beslutning kræver enstemmighed i Rådet. Enstemmighed foreligger, når ingen medlemsstat har stemt imod. Træffer Rådet ingen beslutning inden for en tre måneders frist, træffer Kommissionen beslutning.

Kommissionen har uformelt oplyst, at Cypern havde en godkendt afgiftsordning i henhold til de tidligere retningslinjer på landbrugsområdet men undlod at søge om forlængelse inden 1. juli 2014, hvor de nye retningslinjer trådte i kraft. Cypern blev ifølge Kommissionen direkte orienteret om muligheden for forlængelse.

Efter rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. november 2014 har Cypern sammen med Kommissionen forsøgt at finde en løsning, og Cypern har tilsyneladende accepteret at yde delvis afgiftsfritagelse i henhold til den generelle gruppefritagelsesordning fra 2015. Det vil sige, at Cypern for fremtiden vil opkræve en afgift på mindst 2,1 €-cent pr. liter brændstof. Problemet er perioden fra den 1. juli 2014 (hvor muligheden for at yde fuld afgiftsfritagelse faldt bort) til den 31. december 2014 (hvor den nye begrænsede afgiftsfritagelse træder i kraft). I denne periode er der ikke opkrævet afgifter på motorbrændstoffer på Cypern. Dette er ifølge Kommissionen ulovlig statsstøtte. Cypern forventes derfor i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) at anmode Rådet om at godkende, at Cypern i perioden fra den 1. juli 2014 til den 31. december 2014 kan yde statsstøtte i form af fuld afgiftsfritagelse på motorbrændstoffer.

Det skal i øvrigt nævnes, at Cypern i henhold til den fælles landbrugspolitik i årene 2015-2020 har mulighed for at yde midlertidig national støtte som supplement til den direkte støtte. Cypern har oplyst, at dette giver mulighed for at yde supplerende støtte på op til 43 mio. € i 2014 og 2015 til en række landbrugssektorer. Cypern forventer langt fra at udnytte denne mulighed fuldt ud.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Statsstøtteanmodningen fra Cypern vurderes ikke at få erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige, administrative eller statsfinansielle konsekvenser i Danmark. En sådan anmodning vil heller ikke have konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug), og der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med Traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 10. november 2014 anmodede en mindre gruppe medlemsstater Cypern om sammen med Kommissionen at finde en løsning indenfor de almindelige statsstøtteregler. Cypern forventes derfor i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 at anmode Rådet om at godkende, at Cypern i perioden fra den 1. juli 2014 til den 31. december 2014 kan yde statsstøtte i form af fuld afgiftsfritagelse på motorbrændstoffer. Medlemsstaterne forventes generelt at tage positivt imod anmodningen.

Cypern har to gange tidligere fremsat statsstøtteanmodninger til Rådet. Det skete i 2008 under henvisning til langvarig tørke og i 2006 under henvisning til gældsbyrden i den cypriotiske landbrugssektor. Begge gange blev anmodningen imødekommet af Rådet. Danmark undlod begge gange at stemme.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 7. november 2014 forud for rådsmøde den 10. november 2014, jf. samlenotat oversendt den 30. oktober 2014.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 og 1306/2013 for så vidt angår støtteordningen for uddeling af frugt og grøntsager, herunder bananer samt mælk i uddannelsesinstitutioner, og

Forslag til ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter KOM (2014) 31 og KOM (2014) 32

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om EU-støtteordninger, der forsyner skolebørn med landbrugsprodukter. Forslaget medfører en harmonisering de to eksisterende støtteordninger for henholdsvis skolemælk og skolefrugt og -grønt. Hensigten er at opnå en enklere administration af ordningerne. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen har den 30. januar 2014 ved KOM (2014) 32 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 og 1306/2013 for så vidt angår støtteordningen for uddeling af frugt og grøntsager, herunder bananer samt mælk i uddannelsesinstitutioner. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 4. februar 2014.

Forslaget til skoleordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Kommissionens har den 30. januar 2014 ved KOM (2014) 31 fremsat forslag til ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslaget er modtaget i dansk sprogversion den 4. februar 2014.

Forslag om ændring af Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013 om fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter er fremsat med hjemmel i artikel 43, stk. 3 i TEUF og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december, 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Nærhedsprincippet

Forslagene er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Med vedtagelsen af landbrugsreformen i december 2013 blev de eksisterende ordninger for skolefrugt og skolemælk videreført som to separate ordninger. Der var dog visse ændringer i forhold til finansiering, budget, krav om udarbejdelse af national strategi for skolemælk etc. Både eksternt evaluering af ordningerne samt Den Europæiske Revisionsret har imidlertid påpeget, at en styrket sammenhæng mellem de to ordninger potentielt vil resultere i både sundhedsmæssige forbedringer og administrative forenklinger.

På den baggrund har Kommissionen fremsat forslag om harmonisering af de to eksisterende støtteordninger for henholdsvis skolemælk og skolefrugt og -grønt. Hensigten er at opnå en mere enkel og effektiv administration af ordningerne.

Nationale strategier for brug af skoleordningen

I den nye skoleordning skal der fokuseres på uddeling af frisk frugt og grøntsager herunder bananer og konsummælk. Medlemsstaterne skal fremover udarbejde en seksårig national strategi for anvendelse af ordningen. Der vil således ikke skulle udarbejdes separate strategier som under de nuværende ordninger. Strategien skal blandt andet opstille mål for ordningen, en liste over de produkter, der kan ydes støtte til samt angive hvilke foranstaltninger, der vil blive iværksat for at nå målene. Strategien skal ajourføres på baggrund af løbende evalueringer. Som led i den nationale strategi vil det lejlighedsvis blive muligt for medlemsstaterne at yde støtte til andre landbrugsprodukter end frugt/grøntsager og mælk. For at sikre sunde spisevaner vil det være et krav, at nationale sundhedsmyndigheder godkender listen over de produkter, der indgår i strategien.

Ledsageforanstaltninger

Medlemsstaterne skal iværksætte pædagogiske ledsageforanstaltninger, der gør ordningen mere effektiv. Det kan eksempelvis være tiltag der øger børnenes kendskab til landbrug, bekæmpelse af madspild og økologisk landbrug etc. De pædagogiske ledsageforanstaltninger skal være direkte forbundet til ordningens overordnede mål. Ledsageforanstaltningerne vil fremover kunne opnå EU-finansiering.

Finansiering og budgetfordeling

Fremover vil der blive ydet faste støttesatser for de portioner frugt/grønt og mælk, der uddeles. Det vil fortsat være frivilligt for medlemsstaterne, om de vil deltage i ordningen. Omkostninger udover EU-støtten kan finansieres af private og/eller offentlige midler. Der fastsættes desuden minimumsandel og maksimumsandel for den del af støtten, der skal anvendes til pædagogiske ledsageforanstaltninger.

Der er stadig separate budgetter for henholdsvis frugt/grøntsager og mælk. Budgetterne vil blive delt op i nationale kuverter, således at hver medlemsstat vil modtage én kuvert til frugt/grøntsager samt én kuvert til mælk. Der vil være fleksibilitet for medlemsstaterne til at overføre op til 15 % af midlerne mellem kuverten for henholdsvis mælk og frugt/grøntsager.

Fordelingen mellem medlemsstaterne skal være baseret på objektive kriterier. For frugt og grøntsagers vedkommende skal der tages hensyn til andelen af børn i aldersgruppen seks til ti år (hvilket svarer til de nuværende regler) samt til udviklingsniveauet for regionerne indenfor en medlemsstat. For så vidt angår skolemælk skal fordelingen baseres på den historiske tildeling samt andelen af børn i aldersgruppen seks til ti år.

Fastsættelse af støttesatser

Der vil for alle produkter blive faste støttesatser, som det kendes fra skolemælk i dag. Støttesatserne pr. portion frugt/grøntsag og pr. enhed mælk skal ifølge forslaget fastsættes ved en delegeret retsakt. I den gældende ordning er støttesats m.v. fastsat i Rådets forordning (EU) nr. 1370/2013, der har hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, hvor proceduren er, at Kommissionens forslag vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 572 af 31. maj 2013 om skolefrugt.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 808 af 19. juli 2012 om ydelse af støtte til mælk og visse mejeriprodukter til elever og børn i undervisnings- og dagsinstitutioner.

Konsekvenser

EU's budget

Forslaget til skoleordningen lægger op til et budgetloft til skolefrugt på 150 mio. € og et budgetloft for skolemælk på 80 millioner €, hvilket svarer til den hidtidige budgetanvendelse.

Fordelingen af budgetmidler mellem medlemsstaterne

De nye kriterier for fordelingen af budgetmidlerne til skolefrugt mellem medlemsstaterne forventes ikke at medføre nogen mærkbar reduktion af Danmarks allokering sammenlignet med den nuværende ordning.

Danmark har traditionelt en høj anvendelse af den eksisterende skolemælksordning under den nuværende ordning. Kommissionen har oplyst, at grunden til, at man til denne del af ordningen har valgt de to kriterier – andel af seks- til tiårige og historisk tildeling – er, at man vil undgå en radikal opgang eller nedgang af tildeling af midler til medlemslandene. Indførelsen af bestemmelsen om andelen af seks- til tiårige kan dog ventes at få en vis negativ betydning for den fremtidige danske andel af budgettet.

Administrative udgifter og byrder

Det vurderes umiddelbart, at en samordning af de to hidtidige støtteordninger vil kunne medføre visse forenklinger og synergier for såvel skoler, erhvervsdrivende og nationale myndigheder i Danmark. Dette opnås eksempelvis gennem udarbejdelse af én fælles flerårig strategi og anvendelse af fælles ledsageforanstaltninger. Der har dog ikke hidtil været krav om ledsageforanstaltninger under skolemælksordningen, ligesom øgede krav til overvågning og evaluering kan medføre øgede administrative omkostninger. Dette vil dog i høj grad afhænge af indholdet i de kommende gennemførelsesbestemmelser.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg.

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at det vigtigste formål med de eksisterende ordninger om skolemælk og skolefrugt/grønt er, at børn får adgang til frisk frugt og grønt og mælk samt får en god oplevelse af at drikke mælk og at spise frugt og grønt. I den forbindelse er Landbrug & Fødevarer generelt optaget af, at den gode smag og de sunde produkter medvirker til at lægge grundlaget for sunde kostvaner.

Landbrug & Fødevarer er i udgangspunktet indstillet på at se på forenklinger og lettelser i forhold til de eksisterende ordninger og indhente de synergieffekter, der måtte være. Præmissen fra Landbrug & Fødevarers side er at få mest sundhed til skolebørn for pengene.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at der konkret er brug for, at forslaget ikke indebærer en udhuling af bevillingerne til skolemælk og - frugt og grønt. Det er således for det første uklart hvilken betydning forslagets henvisning til "*udviklingsniveauet for regionerne indenfor en medlemsstat*" får for ordningernes budget og gennemførelse i Danmark. Landbrug & Fødevarer påpeger endvidere, at forslaget lægger op til, at andre landbrugsprodukter kan få del i de afsatte midler, og at muligheden for at overflytte 15 % af midlerne fra skolefrugtordningen til skolemælksordningen og omvendt, kan medføre en uheldig konkurrence mellem de involverede sektorer. Landbrug & Fødevarer finder begge dele uhensigtsmæssige.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der indgår andre landbrugsprodukter end mælk, og frugt og grøntsager i en sund og varieret kost. Landbrug & Fødevarer mener, at det er en god ide, at også disse produkter gennem fokuserede indsatser når skolebørnene. Landbrug & Fødevarer mener ikke, at det bør ske ved brug af eksisterende midler, men med nye budgetmidler.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at erhvervet bliver inddraget i forløbet om udarbejdelse af den danske strategi for brug af skoleordningerne. Landbrug & Fødevarer ser således frem til kommende drøftelser om forslag, som i større grad sikrer børn og unge gode og blivende vaner i forhold til at vælge sundt.

Landbrug & Fødevarer så tidligere et behov for, at man fra dansk side drøftede forhold om UHT mælk i ordningen for skolemælk. Det forhold synes at være løst, hvorfor der ikke er behov for særskilt at drøfte synspunktet på ny.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig som udgangspunkt positivt til at samle de nuværende to ordninger i en fælles skoleordning med henblik på at høste synergi og forenkling af ordningerne for skolefrugt og skolemælk, som begge har fokus på skolebørn og på at sikre disse sund kost og ernæring. Regeringen lægger vægt på, at der fastlægges enkle og fleksible rammer for ordningen, som kan afpasses efter nationale og lokale forhold, herunder, at der i fordelingen af midler også tages hensyn til hidtidig anvendelse af de eksisterende ordninger. Regeringen finder endvidere, at støttesatser bør fastsættes efter proceduren i Traktatens artikel 43, stk. 3.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af en kort præsentation og første drøftelse i Rådet, har medlemsstaterne overordnet taget godt imod forslaget om at samle de nuværende to ordninger i én for herved at opnå synergi og forenklinger. Samtidig er der enstemmig modstand mod, at Rådet med forslaget fratages retten til at fastsætte støtteniveauerne. En del medlemsstater finder ikke, at der skal ske en indskrænkning i de støtteberettigede produkter. De pågældende medlemsstater mener således, at for eksempel ost og yoghurt fortsat skal være støtteberettigede. Der er delte

holdninger til, hvorledes fordelingen af de nationale kuverter skal ske og i hvilket omfang den hidtidige anvendelse af de nuværende ordninger skal indgå som kriterium ved fordelingen.

Formandsskabet har fremsendt et brev til Kommissionen, der understreger, at der er enstemmighed i Rådet om, at TEUF artikel 43, stk. 3 den er den korrekte hjemmel for fastsættelse af støttesatser. Derfor anmodes Kommissionen om at ændre forslaget på dette punkt.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. juni 2014 forud for rådsmøde den (landbrug og fiskeri) den 16-17. juni 2014, jf. samlenotat oversendt den 4. juni 2014.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 7. februar 2014 forud for rådsmøde den (landbrug og fiskeri) den 17. februar, jf. samlenotat oversendt den 30. januar 2014.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 3. marts 2014.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

10. (Evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed KOM (2013) 260

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til etablering af en fælles ramme for lovgivningen om dyresundhed i EU med det formål at forenkle lovgivningen på området. Hensigten med forslaget er således ikke at foretage gennemgribende ændringer af de eksisterende regler. De fælles, generelle principper og krav fra den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme samles i én fælles rammelov, der både omfatter landlevende (terrestriske) og vandlevende (akvatiske) dyr. Forslaget skal derudover forberede aktørerne på dyresundhedsområdet til at håndtere nye udfordringer. Det skal fortsat være muligt at reagere hurtigt og indføre beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, både for så vidt angår kendte sygdomme og i tilfælde af nye sygdomme. Dette skal ske uden at sænke kvaliteten af foranstaltningerne i forhold til den eksisterende lovgivning. Endvidere sættes der med forslaget øget fokus på forebyggelse af sygdomme, herunder smittebeskyttende foranstaltninger og på samarbejde mellem relevante aktører. Endelig sker der en klar præcisering af ansvarsfordelingen for så vidt angår dyresundheden. Forslaget er opbygget som en rammelov, hvorved Kommissionen med forslaget i vidt omfang tildes kompetence til efterfølgende at udbygge lovgivningen ved delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. Forslaget skønnes at kunne have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 260 af 6. maj 2013 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dyresundhed. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. maj 2013 i en dansk sprogdgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, artikel 114, stk. 3 og artikel 168, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at målsætningerne for dyresundhedspolitikken ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne selv og således bedre vil kunne opfyldes ved en harmoniseret EU-indsats. Kommissionen henviser i den forbindelse til, at mange smitsomme dyresygdomme let spredes over landegrænser, hvilket betyder, at en fælles tilgang har den størst gavnlige virkning. Fordelene ved harmoniserede regler for forebyggelse, anmeldelse, bekæmpelse og udryddelse af dyresygdomme på EU-plan er således blevet påvist i nyere tid i forbindelse med udbrud af dyresygdomme. Disse kriser viser, ifølge Kommissionen, EU's evne til at reagere hurtigt, begrænse spredningen af sygdomme og minimere deres konsekvenser ved en fælles indsats.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at nærhedsprincippet på det foreliggende grundlag er overholdt. Der henvises i den forbindelse også til, at forslaget i vidt omfang er en tilpasning og sammenskrivning af eksisterende EU-regler.

Formål og indhold

Med forslaget etableres en fælles ramme for lovgivningen om dyresundhed i EU med det formål at forenkle regelsættet på området, som i dag består af henved 50 basisretsakter i form af direktiver og forordninger og mere end 400 sekundære retsakter, som går helt tilbage til 1964. Der er ikke tale om gennemgribende ændringer af de eksisterende regler.

Forslaget er den juridiske ramme, som skal sikre, at Kommissionens strategi for EU's dyresundhedspolitik 2007-2013 bliver gennemført. Strategien, som tiltrådt af Rådet ved råds-konklusioner af 17. december 2007, har som formål at sikre et højt niveau for menneskers sundhed og fødevarer sikkerhed og at forbedre dyresundheden ved at forebygge eller reducere forekomsten af dyresygdomme. Samtidigt er formålet at sikre fri bevægelighed for varer og dyr samt at fremme en praksis i landbruget, der kan virke forebyggende overfor trusler mod dyresundheden.

Med forslaget samles de fælles principper og krav fra den eksisterende lovgivning om handel med og import af levende dyr og animalske produkter samt reglerne om bekæmpelse af husdyrsygdomme i én fælles rammelov, der både omfatter landlevende og vandlevende dyr. Der fastsættes i den forbindelse en lang række definitioner, som fremtidig veterinærlovgivning skal bygge på.

Kommissionen ønsker med forslaget at kombinere principper om forebyggelse og incitamenter i tilgangen til dyresundhedspolitikken og at sikre en tydelig og afbalanceret fordeling af roller og ansvarsområder mellem de kompetente myndigheder, EU-institutioner, landbrugssektoren, dyreejere og andre aktører, herunder landmænd og transportører. Det er Kommissionens hensigt, at der skal være et effektivt veterinært beredskab samt være fleksibilitet nok til at rumme den fremtidige videnskabelige og teknologiske udvikling. Hvor det er muligt, er målet også at mindske de administrative byrder og omkostninger og at reducere risikoen for handelshindringer ved at tilnærme loven til relevante internationale normer.

Hensigten med forslaget er endvidere at sikre sammenhæng mellem de horisontale principper i lovgivningen på områderne for dyresundhed, dyrevelfærd og fødevarerikkerhed i sammenhæng med EU-politikker om klimaforandringer og bæredygtighed. Forslaget skal sikre dyresundheden og derudover medvirke til at reducere dyresygdommes indvirkning på dyrs og menneskers sundhed, på dyrevelfærd og på samfundsøkonomien. Dette ønsker Kommissionen at påvirke ved at styrke opmærksomheden på dyresygdommene, på overvågningen heraf og på det veterinære beredskab. Den styrkede opmærksomhed skal både være på nationalt og EU-plan for at sikre et velfungerende indre marked for dyr og animalske produkter med et højt niveau for beskyttelse af dyrs sundhed og folkesundheden.

Det skal fortsat være muligt at reagere hurtigt og indføre beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, både for kendte sygdomme og i tilfælde af nye sygdomme. Dette skal ske uden at sænke kvaliteten af foranstaltningerne i forhold til den eksisterende lovgivning.

I forslaget fastsættes grænser til tilstødende lovgivning. Forslaget vil derved kun gælde, hvor der ikke allerede er specifikke regler og udelukkende, hvor det drejer sig om foranstaltninger i relation til sygdomsbekæmpelse. Der vil fortsat være separat lovgivning i kraft om sygdomme, der kan overføres mellem mennesker og dyr (zoonoser), for eksempel regler om BSE, salmonella og andre fødevarerborne smitstoffer.

Det præciseres endvidere, at ikke alle smitsomme sygdomme kan eller skal forebygges eller kontrolleres via EU-lovgivning, men at foranstaltninger derimod bør skræddersys i forhold til den enkelte sygdom. Det vil, i overensstemmelse med den nuværende praksis, give mulighed for at regulere visse sygdomme via branchens egne regler og adfærdskodeks eller ved at fastsætte nationale regler. Alvorligt smitsomme sygdomme, der nemt kan spredes på tværs af nationale grænser, skal fortsat være omfattet af EU-lovgivningen og dermed af forslaget. Som en del af Europa-Parlamentets og Rådets handlingsplan mod den stigende trussel fra mikroorganismer, der er resistente overfor antibiotika, betragtes disse som smitsomme sygdomme og er dermed omfattet af forslaget.

Med forslaget ønskes som noget nyt en prioritering af hvilke sygdomme, der er omfattet af lovgivningen. Til det formål skal der opstilles en liste, som baseres på en lang række nærmere beskrevne kriterier. Efterfølgende kategoriseres sygdommene i forhold til hvilke regler for forebyggelse og kontrol, der skal anvendes for den enkelte sygdom, herunder om der er krav til en beredskabsplan, om det er obligatorisk eller frivilligt at have et udryddelsesprogram, om sygdommen giver anledning til restriktioner for omsætningen af dyr og animalske produkter, om sygdommen er anmeldeligt og om der er krav til overvågning.

Som noget nyt skal der med forslaget opstilles en liste over hvilke arter, sygdommene på sygdomslisten skal gælde for. Listen skal omfatte de arter, som kan udgøre en risiko for at sprede sygdomme.

I forslaget er der en klar præcisering af ansvaret i forhold til dyreejere, operatører, herunder transportører og landmænd, myndigheder, medlemsstater og på enkelte områder Kommissionen. Det drejer sig for eksempel om overvågning, anmeldeligt, dyresundheden og smittebeskyttende foranstaltninger, som betragtes som et vigtigt værktøj, der kan medvirke til at sikre sundheden for dyrene og de animalske produkter. Hvad angår den kompetente myndigheds ansvar præciseres det, at forudsætningen for at kunne varetage ansvaret for dyresundheden er, at der er adgang til tilstrækkelige finansielle, infrastrukturelle og personalemæssige ressourcer.

Der stilles endvidere krav om et basalt kendskab til dyresundhed for operatører og andre erhvervsdrivende, der som noget nyt er forpligtet til at erhverve en grundlæggende viden om dyrs sundhed og om andre relevante emner, herunder kravet om anmeldeligt ved mistanke om alvorlige smitsomme sygdomme. Derudover præciseres den nødvendige træning af dyrlæger, der skal udføre opgaver inden for forslaget rammer. Ligeledes er der en samlet beskrivelse af, hvem der i forbindelse med sygdomsbekæmpelsen har hvilke roller og ansvar i forhold til anmeldeligt, afklaring af mistanker om alvorlige smitsomme sygdomme og foranstaltninger til kontrol med og bekæmpelse af sygdommene.

Overvågning er en grundsten blandt elementerne til at kontrollere og bekæmpe sygdomme. Med forslaget tydeliggøres forpligtigelsen til overvågning for operatører, dyrlæger og myndigheder. Der etableres en ramme for dyrlægers sundhedsbesøg i besætninger, hvor der skal tages hensyn til hvilken type besætning, der er tale om, og hvilken risiko besætningen udgør med hensyn til sygdomme. Forslaget præciserer medlemsstaternes forpligtigelse til at etablere overvågning for en række sygdomme fra listen.

Som resultat af kategoriseringen vil visse sygdomme blive omfattet af enten et obligatorisk eller et frivilligt udryddelsesprogram. Medlemsstaterne vil, som i dag, have mulighed for at opnå hel eller delvis status for frihed for visse af de listede sygdomme, blandt andet på baggrund af resultaterne af udryddelsesprogrammer eller på baggrund af historiske data.

Forslaget giver mulighed for at udbrede rammerne for brug af segmenter, så det kan omfatte flere dyrearter og sygdomme end i dag. Verdensorganisation for Dyresundhed (OIE) har tidligere introduceret begrebet, som bruges om en population af dyr, der kan befinde sig på flere forskellige besætninger, men som er underlagt et fælles niveau for smittebeskyttelse, har den samme sundhedsstatus og har et system til sygdomsovervågning og sygdomskontrol. EU har hidtil kun anvendt begrebet for fjerkræ i forbindelse med fugleinfluenza samt indenfor akvakultur området. Brug af segmenter kan gøre det muligt i et vist omfang at opretholde handel med dyr under sygdomsudbrud, da man fortsat vil kunne flytte dyr indenfor et segment på nærmere fastsatte betingelser, også indenfor eller ud af en restriktionszone.

For at begrænse spredningen af sygdomme er det af afgørende betydning hurtigt at kunne opdage dem og iværksætte de nødvendige foranstaltninger. Med forslaget sættes rammerne for omfanget af det veterinære beredskab og for kontrollen med sygdomme. Forslaget indeholder detaljerede regler og procedurer til håndtering af krisesituationer, til beredskabsplaner og krav om afprøvning af beredskabsplanerne ved afholdelse af simuleringsøvelser. Forslaget omfatter endvidere regler for brug af veterinærlægemidler til forebyggelse af sygdomme og til at bekæmpe sygdomme. Reglerne udvides fra kun at omfatte brugen af vacciner til at omfatte alle veterinærlægemidler, der bruges i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af sygdomme opført på listen.

Reglerne om sygdomsbekæmpelse omfatter de foranstaltninger, der skal iværksættes, når der opstår mistanke om en alvorlig smitsom sygdom og når der bekræftes udbrud af alvorlige smitsomme sygdomme. Reglerne er stort set identiske med de eksisterende og de er afpassede i forhold til sygdomslisten. Forslaget sætter de generelle rammer for brug af nødvaccination i forbindelse med sygdomsbekæmpelse.

For så vidt angår registrering, godkendelse, sporbarhed og flytninger skelnes der mellem landlevende og vandlevende dyr og de dertil tilknyttede produkter og virksomheder samt andre dyr og produkter. Der er forskellig tilgang til registrering og godkendelse af bedrifter og virksomheder for områderne for landlevende og vandlevende dyr. Således er brugen af godkendelse mere

udbredt for vandlevende dyr. Dette er en videreførelse af den eksisterende tilgang. Forslaget sætter rammerne for at vedtage nærmere regler for eksempel for brug af elektroniske registre.

Forslaget sætter bredere rammer for sporbarhed, herunder identifikation og registrering af dyr, end der er mulighed for i dag. Det gælder for eksempel for får og geder, hvor der i forslaget er krav om, at de registreres i en elektronisk database med deres individuelle identifikationsnumre. Ligeledes indeholder forslaget et nyt krav for heste om elektronisk registrering af deres sædvanlige opholdssted. For andre dyr (for eksempel dyr fra dyrehandlere) er der øgede krav om individuel eller gruppevis permanent identifikation. For svin gælder et generelt krav om fysisk identifikation, for eksempel i form af øremærker.

Reglerne om flytninger af landlevende dyr og deres produkter svarer til de nuværende regler. Der er dog indbygget fleksibilitet for flytninger, herunder undtagelser fra kravet om sundhedscertifikater for flytning af dyr, der ikke udgør en væsentlig risiko for spredning af sygdomme. Med hensyn til flytninger af vandlevende dyr baserer forslaget sig på det eksisterende system, hvor den afgørende faktor er den sundhedsmæssige status. Med forslaget bliver systemet for den sundhedsmæssige status indenfor akvakulturen justeret, forenklet og harmoniseret med systemet for landlevende dyr.

Det eksisterende system for import og eksport af dyr, animalske produkter, avlsmateriale og andre materialer, der kan overføre sygdomme, bevares. Systemet medvirker til at forhindre indførsel af smitstoffer til EU. Tilsvarende ændres der ikke på det eksisterende system for hasteforanstaltninger. Hasteforanstaltninger kan være en del af sygdomsbekæmpelsen og kan vedtages i tilfælde af en nødsituation. Der kan dermed sikres en hurtig og konsekvent indgriben overfor sygdommen.

Forslaget giver på visse områder som for eksempel dyresundhed, anmeldelse, overvågning, registrering og sporbarhed medlemsstaterne mulighed for at anvende supplerende eller mere omfattende nationale foranstaltninger. Det er dog under forudsætning af, at foranstaltningerne ikke er i strid med forordningen og ikke hindrer flytningen af dyr og produkter mellem medlemsstaterne, med mindre det er nødvendigt for at forebygge eller bekæmpe sygdomme.

Forslaget er udformet som en rammelov, hvorefter Kommissionen tildeles kompetence til efterfølgende i vidt omfang at udbygge lovgivningen gennem delegerede retsakter, TEUF artikel 290, og gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291.

Kommissionen tildeles kompetence til at vedtage delegerede retsakter på en række områder, herunder:

- ændringer af kriterierne for optagelse på sygdomslisten,
- fastsættelse af nærmere krav til dyresundhedsbesøg, herunder hvilke bedrifter, der skal besøges og hyppigheden af besøgene,
- fastsættelse af nærmere krav til programmer for overvågnings eller udryddelse af sygdomme,
- fastsættelse af kravene for at opnå godkendelse som et sygdomsfrit segment og de detaljerede regler for, hvordan den kompetente myndighed giver en godkendelse,
- fastsættelse af nærmere regler om status som sygdomsfri medlemsstater og zoner,
- beføjelserne til at fastsætte detaljerede regler om sygdomsberedskab og sygdomsbekæmpelse, herunder brugen af vacciner,
- beføjelserne til at fastsætte detaljerede regler vedrørende identifikation og sporbarhed og
- beføjelsen til at vedtage undtagelser fra, at dyr skal ledsages af dyresundhedscertifikat.

Kommissionen tildeles kompetence til at vedtage gennemførelsesretsakter på en række områder, herunder:

- fastlæggelse af såvel listen over sygdomme som listen over de arter, de sygdomsspecifikke regler skal gælde for,
- fastlæggelse af hvordan forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger skal anvendes på de enkelte listeopførte sygdomme og
- fastlæggelse af hvilke listeopførte sygdomme, der skal være omfattet af overvågningsprogrammer.

Formandskabets ændringsforslag

Der foreligger endnu ikke et samlet, konsolideret kompromisforslag fra formandskabet.

Fra de foreliggende ændringsforslag kan særligt fremhæves:

- Definitionerne i kompromisteksten er ændret, så betydningen af de forskellige begreber er blevet mere tydelig.
- Kriterierne for optagelse på sygdomslisten er nu indskrevet i den foreløbige kompromistekst.
- Listen over sygdomme er opdelt, så nogle sygdomme er indskrevet direkte i en artikel, mens øvrige sygdomme bliver listet af Kommissionen ved gennemførelsesretsakter ifølge indskrevne kriterier.
- Reglerne vedrørende tvungne og frivillige udryddelsesprogrammer er blevet tydeliggjort, så det klarere fremgår, hvad der gælder afhængigt af, hvor sygdommen hører til.
- Kommissionen må ved gennemførelsesretsakter fastsætte detaljerede regler vedrørende identifikation og sporbarhed.
- Afsnittet om vandlevende dyr er blevet tilrettet, så det i højere grad matcher afsnittet om landlevende dyr.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog sin udtalelse om forslaget i førstebehandling den 15. april 2014. Europa-Parlamentets udtalelse afviger fra Kommissionens forslag på en række områder, både ved at udbygge de eksisterende elementer og ved at tilføje nye, herunder emner som er nævnt i det følgende.

Biodiversitet og behovet for at beskytte og bevare sjældne dyreracer skal tages i betragtning.

Særlig opmærksomhed på antibiotika resistens i de nationale planer for forebyggelse, kontrol og bekæmpelse af smitsomme dyresygdomme. Herunder anvendelsen af veterinære lægemidler og deres indflydelse på menneskers sundhed.

Sygdomslisten anføres som et bilag til forordningen. Kommissionen vil få beføjelse til at ændre listen ved delegerede retsakter, efter høring af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), interessenter og eksperter.

Det eksisterende system til at overvåge, forebygge og kontrollere smitsomme dyresygdomme, bør suppleres med foranstaltninger, også for de sygdomme der ikke er anført i forordningen. Foranstaltninger bør omfatte krav om god landmandspraksis og ansvarlig anvendelse af veterinære lægemidler.

Særligt krav om at dyrlæger og fagfolk med ekspertise i vandlevende dyrs sundhed har

anmeldepligt til den kompetente myndighed ved udbrud af eller mistanke om en sygdom på listen. Tilføjelse af krav om, at læger bør underrette den kompetente myndighed om ethvert tegn på en zoonose.

Mange henvisninger til dyrevelfærd i teksten, herunder understregning af, at dyr er følelende væsener, samt forslag der regulerer området for dyrevelfærd. Som for eksempel forslag om regulering af transporttiden for levende dyr, samt detaljer om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet.

Kommissionens beføjelse til at træffe hasteforanstaltninger til bekæmpelse af sygdomme, skal kunne kontrolleres mere af Parlamentet og Rådet, med mulighed for at ophæve dem.

Der indføres en tidsbegrænsning på 5 år for anvendelse af delegerede retsakter.

Gældende dansk ret

Med forslaget revideres lovgivningen om dyresundhed i EU. Området vil fremover være reguleret af en forordning og en række underliggende retsakter.

Dyresundhedsområdet reguleres i dag af henvend 80 bekendtgørelser, som er hjemlet i lov nr. 814 af 14. juli 2012 om hold af dyr. En vedtagelse af forslaget vil berøre bekendtgørelserne på dyresundhedsområdet, som skal ophæves eller revideres, herunder de nuværende regler om bekæmpelse af alvorlige husdyrsygdomme.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Da der er tale om overordnede rammebestemmelser, skønnes forslaget ikke at have væsentlige samfundsmæssige eller administrative konsekvenser for virksomheder og borgere. En forenklet lovramme vil derimod gøre det lettere at forstå og bruge reglerne, ligesom forslagets understøttelse af anvendelse af digital teknologi forventes at lette de administrative byrder for erhvervet. Kravet om kendskab til en grundlæggende viden om dyresundhed for erhvervsdrivende med dyr kan have mindre erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomhederne.

Forslaget skønnes at kunne have positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer er overordnet set positivt indstillet over for det fremsendte forslag. Landbrug & Fødevarer henviser i den forbindelse til, at simplificering af lovgivningen på dyresundhedsområdet med én rammelov vil kunne bidrage til en højere grad af gennemsigtighed, bedre beredskab til bekæmpelse af kendte og ukendte sygdomme, klarhed i forhold til ansvarsdeling og i sidste ende en højere dyresundhedsstatus i EU.

Landbrug & Fødevarer er umiddelbart af den opfattelse, at Kommissionen har givet sig selv mere magt end ønskværdigt. Således vil der efter en mere detaljeret gennemgang af forslaget givetvis være områder, hvor erhvervet ønsker gennemførelsesretsakter fremfor de foreslåede delegerede retsakter.

Landbrug & Fødevarer ønsker en lovgivning funderet på et videnskabeligt grundlag og med en risikobaseret tilgang, herunder at flytning af levende dyr og krav om sundhedscertifikater skal foregå efter risikovurderinger.

Landbrug & Fødevarer finder, at der i forslaget er fundet en fin balance i ansvarsdelingen mellem landmand og andre med ansvar for husdyr, medlemsstat og EU. Det er i den forbindelse vigtigt for erhvervet, at landmanden kun pålægges det ansvar, han reelt er herre over. Landmanden pålægges et basalt smittebeskyttelsesniveau, som endnu ikke er beskrevet i detaljer, men som stort set alle danske bedrifter forventes at ville kunne leve op til uden yderligere investering. Erhvervet finder dog, at udkastet mangler fokus på myndighedernes ansvar i forhold til eksempelvis kontrol ved de intra-europæiske grænser, da netop grænsekontrol er identificeret som en meget vigtig faktor i forhold til introduktion og smittespredning af husdyrsygdomme i EU.

Landbrug & Fødevarer henviser til, at de nye sygdomslistor, som kategoriserer husdyrsygdommene, er helt afgørende for at kunne tage stilling til forslagens praktiske betydning. Erhvervet finder de foreslåede principper for kategorisering fornuftige men henviser i den forbindelse til, at indplaceringen af sygdomme sker i den sekundære lovgivning. Det understreges, at listen er helt essentiel for vurderingen af lovforslagets konsekvenser, og at enhver holdning fra erhvervet er med forbehold for et fornuftigt udkomme af sygdomskategoriseringen. Erhvervet finder det positivt, at indplaceringen af sygdomme på listen skal ske gennem gennemførelsesretsakter.

Landbrug & Fødevarer ønsker, at man fra dansk side sikrer en fortsat ikke-vaccinationsstrategi i EU. Forslaget skal muliggøre nødvaccination med fortsat mulighed for medlemsstaten til at vælge nødvaccinationsstrategi med enten efterfølgende nedslagning eller levebrug. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at EU's ikke-vaccinationspolitik kun omfatter visse sygdomme som fx mund- og klovesyge. For andre sygdomme, som for eksempel bluetongue, er vaccination et nødvendigt, afprøvet og anerkendt led i bekæmpelsen af sygdommen. Forslaget viderefører den gældende politik på området for brug af vaccination.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der i forslaget lægges op til obligatoriske dyrlægebesøg i EU i form af såkaldte dyresundhedsbesøg, men lægger vægt på at reglerne udformes så fleksibelt, at frivillige nationale modeller kan bygges ovenpå.

Landbrug & Fødevarer finder, at niveauet for obligatorisk smittebeskyttelse er landet på et fornuftigt niveau, men at spørgsmålet om håndtering af hobbyhold af dyr udestår. Der bør findes løsninger, der muliggør håndtering af smitterisikoen fra hobbybesætninger uden at pålægge disse uforholdsvist store byrder.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at den nye dyresundhedslov nærmer sig Verdensorganisationen for Dyresundheds (OIE's) internationale standarder og ser i den forbindelse med tilfredshed på, at Kommissionen ikke længere benytter begrebet regionalisering. Regionalisering erstattes i stedet med sygdomsfrie zoner i lighed med Verdensorganisationen for Dyresundheds (OIE's) terminologi på området. Erhvervet lægger vægt på, at begrebet "zone" er helt klart defineret i forslaget, så der ikke opstår tvivl om begrebets anvendelse.

Landbrug & Fødevarer peger desuden på, at kompartmentalisering (i forslaget benævnt "segment") som noget nyt indføres som et generelt begreb. I EU har anvendelse af kompartmentalisering hidtil kun været muligt for fjerkræ i forbindelse med fugleinfluenza og Newcastle Disease. Erhvervet finder ikke, at begrebet kompartmentalisering kan anvendes generelt. Det er således

ikke realistisk, at kontrollere introduktion og smittespredning gennem smittebeskyttende foranstaltninger for alle sygdomme.

Landbrug & Fødevarer er af den opfattelse, at kompartmentalisering implementeres som en variant af regionalisering, hvilket, erhvervet forudser, kan give handelsmæssige problemer. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at der er tale om to forskellige begreber. Regionalisering angår geografiske områder, der defineres i forbindelse med en udbrudssituation, for at få gang i handel med dyr og animalske produkter, før udbruddet er endeligt bekæmpet, mens visse segmenter defineres i perioder, hvor der netop ikke er udbrud, ligesom de ikke har en geografisk afgrænsning.

Fødevarestyrelsen oplyser til høringssvaret fra Landbrug & Fødevarer, at man ikke finder, at det er en konsekvens af forslaget, at begrebet segment skal anvendes generelt for alle sygdomme.

ITD – Brancheorganisation for den danske vejgodstransport lægger vægt på, at de registreringer, der kræves af transportørerne i henhold til del IV, afsnit I, kapitel 1, Afd. 1 og 3 i forslaget og som skal stilles offentligheden til rådighed, ikke giver anledning til konkurrenceforvridning.

ITD bemærker endvidere, at der i forslagets artikel 86 gives mulighed for at dispensere for transportørernes registreringskrav mv. under hensyntagen til blandt andet kategorierne, arterne og antallet af opdrættede hovdyr, som de transporterer. I lyset af forordningens hensigt om sikring af sundhed og begrænsning af smittespredning forekommer proportionalitetsprincippet at være en hindring for hensigtsmæssig lovgivning. Således kan en transport med alene to svin, hvoraf det ene dyr er smittebærer af for eksempel afrikansk svinepest, sprede lige så meget smitte som en transport af 230 dyr, hvoraf et dyr er smittebærer af afrikansk svinepest. Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at der med forslagets mulighed for Kommissionen til at fastsætte nærmere bestemmelser er taget højde for, at dispensationerne kun omfatter transporter, der udgør en ubetydelig risiko for spredning af sygdom.

Det Dyreetiske Råd kan overordnet set tilslutte sig forslagets målsætning om, at reglerne gøres mere gennemskuelige for de parter, der skal håndtere dem i praksis, samt at ansvarsfordelingen gøres mere klar. Med hensyn til ønsket om at begrænse udbredelsen af smitsomme sygdomme geografisk gør Det Dyreetiske Råd opmærksom på, at begrænsninger i transporten af levende dyr er en væsentlig faktor. Rådet anerkender, at hensynet til blandt andet økonomi og det indre marked indgår i en politisk afvejning men finder, at disse hensyn bør vægtes anderledes, end tilfældet er i dag, og som der fortsat lægges op til i forordningen. Rådet mener således, at hensyn til både dyresundhed og dyrevelfærd bør gives højere prioritet. Dette vil efter Rådets opfattelse fx betyde, at der ikke unødigt transporteres dyr over store afstande, og for landbrugsdyrenes vedkommende medføre, at dyrene i forbindelse med slagting transporteres til et nært beliggende slagteri.

Fødevarestyrelsen påpeger hertil, at dyrevelfærd, herunder længden af dyretransporter, ikke er omfattet af dyresundhedsloven men reguleres af anden lovgivning.

Dyrenes Beskyttelse finder det positivt, at en lang række retsakter nu samles. Samtidig finder Dyrenes Beskyttelse det dog bekymrende, at der vil være en række spørgsmål, som overlades til en senere udarbejdelse i form af delegerede retsakter. Det skal i den forbindelse sikres, at dette ikke medfører forringelser i forhold til nuværende regler, herunder regler med relevans for dyrevelfærd.

Dyreværnsrådet har ikke haft mulighed for at forholde sig aktivt til forslaget indenfor den fastlagte høringsperiode, hvorfor rådet afstår fra at afgive bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet henviser til, at rådet af ressourcemæssige årsager ikke har haft mulighed for at forholde sig til forslaget. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) mener, at dyrs status i EU-lovgivningen skal ændres fra 'varer' til 'levende, sansende væsner' og henviser til, at Amsterdam Traktaten slår fast, at dyr ikke er varer. Kommissionens forslag får som utilsigtet virkning at cementere dyrenes status som 'ting' til skade for dyrs velfærd. Efter DOSO's mening drukner begrebet dyrevelfærd i en lovgivningsramme, der har kontrol af 'fødevarekæden' som mål. Desuden er det DOSO's opfattelse, at kød - ikke det levende dyr - er en del af fødekæden. DOSO foreslår derfor, at det levende dyr - indtil dødens indtræden - er beskyttet af dyreværnslovgivning. Det døde dyr kan betragtes som en del af 'hele fødevarekæden i bred forstand'. DOSO ser meget positivt på forslagets hensigt om at 'indføre en skærpelse af håndhævelsesforanstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af lovgivningen'. Efter DOSO's mening har EU-foranstaltninger til beskyttelse af især landbrugsdyr trange kår.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forenklingstiltag og forslaget om, at der udvikles én fælles ramme for lovgivning om dyresundhed i EU. I det videre arbejde med forslaget vil regeringen fokusere på, at man ikke går på kompromis med det eksisterende niveau for dyresundheden og det indre markeds funktion eller begrænser Danmarks egne muligheder for at bevare og udbygge et højt sundhedsniveau.

Regeringen finder det nyttigt, at forslaget sætter så brede rammer for dyresundhedsområdet, at det vil være muligt at håndtere nye udfordringer, at det fortsat vil være muligt at reagere hurtigt og indføre passende beskyttelses- og bekæmpelsesforanstaltninger, og at der stilles krav om en grundlæggende viden for personer, der beskæftiger sig erhvervsmæssigt med dyr.

Som positive elementer i forslaget fremhæver regeringen især:

- forslaget om at opføre prioriterede sygdomme på en liste og efterfølgende kategorisere disse. Derved bliver det muligt at prioritere anvendelsen af ressourcer, både på EU- og på medlemsstatsniveau, på en videnskabelig underbygget baggrund,
- muligheden for brug af segmenter udvides til flere dyrearter og sygdomme og
- muligheden for at flytte dyr mellem medlemsstater uden brug af certifikater, såfremt det alene begrænses til dyr, der ikke udgør en risiko for at sprede sygdomme fra sygdomslisten.

På de områder, hvor der delegeres kompetence til Kommissionen, arbejder regeringen for, at medlemsstaterne har en væsentlig kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter. Det er vigtigt, at forslaget i øvrigt følger de principper og retningslinjer, der er fastsat i Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af TEUF artikel 290.

Regeringen arbejder derudover for, at politisk eller økonomisk væsentlige områder fastlægges gennem den almindelige lovgivningsprocedure, TEUF artikel 294.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af den igangværende, tekniske gennemlæsning i Rådet fremgår det, at alle medlemsstater grundlæggende har en positiv holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 7. november 2014 til forhandlingsoplæg forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 10. – 11. november 2014, jævnfør samlenotat oversendt den 30. oktober 2014.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2013.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

11. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på anvendelsen af fødevarer- og foderstoflovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed, planteformeringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler (kontrolforordningen) **KOM (2013) 265**

*Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2014.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en revision og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol. Forordningens område udvides til også at omfatte kontrollen af plantesundhed, planteformeringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler, og der etableres således en lovgivningsramme for kontrol af hele fødevarerekæden i bred forstand. Forslaget har til hensigt at forenkle og modernisere lovgivningen, og der indføres en skærpelse af håndhævelses-foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse af lovgivningen. Forordningen har karakter af en rammelovgivning, hvorefter Kommissionen efterfølgende kan fastsætte udfyldende bestemmelser ved delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter. Forslagets gebyrbestemmelser bygger på princippet om, at medlemsstaterne skal sikre de fornødne ressourcer til kontrollen, hvorfor hovedreglen er, at alle virksomheder skal opkræves gebyrer for kontrollen, med undtagelse af "mikro-virksomheder". En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 265 af 6. maj 2013 fremsendt forslag om offentlig kontrol af regler om fødevarer, foder, dyresundhed og -velfærd, plantesundhed, planteformeringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler (kontrolforordningen). Forslaget er oversendt til Rådet den 15. maj 2013 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, 114 og 168, stk. 4, litra b og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Nærhedsprincippet

Den eksisterende regulering af offentlig kontrol i fødevarerekæden er nødvendig for at sikre ensartet anvendelse af fødevarereguleringen på tværs af EU og dermed et fungerende indre mar-

ked. Denne effekt kan alene opnås ved EU regulering. Kommissionen vurderer, at revisionen af de gældende regler følger samme rationale. Desuden sikres ensartet håndhævelse, og at der kan være tillid til kontrolaktiviteterne på tværs af grænser. Det er Kommissionens holdning, at fælles EU regulering af gebyropkrævning er nødvendig for at hindre diskrimination af virksomheder, hvilket vil være en risiko, hvis det bliver overladt til de enkelte medlemsstater at vælge, om de vil gebyrfinansiere eller ej.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at nærhedsprincippet på det foreliggende grundlag er overholdt. Det er regeringens opfattelse, at regulering på EU niveau er nødvendig for at sikre gennemskuelige, pålidelige og ensartede retlige rammer for kontrolmyndighederne og virksomhederne.

Formål og indhold

Med forslaget revideres og ophæves Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol. Reglerne for offentlig kontrol foreslås ændret med henblik på at forenkle og modernisere lovgivningen.

Forslaget til revision af kontrolforordningen er en del af en større lovpakke, som inkluderer forslag til modernisering af reglerne vedrørende dyresundhed, plantesundhed og planteforermingsmateriale.

Forslaget etablerer en enkel lovgivningsramme for kontrol i hele fødevarekæden i bred forstand. Forordningens område udvides således til også at omfatte kontrollen af plantesundhed og planteforermingsmateriale, hvorfor der på disse områder vil være mulighed for mere risikobaseret kontrol, ligesom der stilles nye krav om kvalitetsstyring, udarbejdelse af flerårige kontrolplaner og indførelse af en række andre instrumenter, som allerede er gældende for offentlig kontrol af reglerne for fødevarer, foder, dyresundhed og dyrevelfærd.

Den gældende forordning om offentlig kontrol retter sig til myndighederne i medlemsstaterne og mod Kommissionens opgaver og forpligtelser overfor medlemsstater og tredjelande i relation til kontrol. Forordningen tager udgangspunkt i, at virksomhederne i alle led af kæden fra jord til bord er ansvarlige for at overholde gældende regler. De nationale kontrolmyndigheders opgave er at kontrollere, at operatører og virksomheder sikrer, at lovgivningen overholdes.

Risikobaseret kontrol er fortsat et bærende element i forslaget til revision af kontrolforordningen. Det tydeliggøres endvidere, at kontrolforordningen dækker bredt, det vil sige også myndighedernes undersøgelses- og overvågningsaktiviteter, fjernelse af smitemateriale og andre sygdomskontrolopgaver for at fjerne eller reducere risici er omfattet.

Kommissionen får med forslaget beføjelser til blandt andet at fastsætte nærmere regler for kontrollen ved delegerede retsakter, TEUF artikel 290 på en række konkrete områder:

- Produktion af animalske produkter til konsum
- Rester af visse stoffer i foder og fødevarer
- Dyr, produkter af animalsk oprindelse, reproduktionsmateriale, animalske biprodukter og produkter heraf (dyresundhed)
- Dyrevelfærd
- Plantesundhed
- Planteforermingsmateriale
- GMO og genetiske modificerede fødevarer og foder
- Plantebeskyttelsesmidler
- Økologiske produkter

- Specialiteter med beskyttet oprindelsesbetegnelse, geografiske indikationer eller traditionelle egenskaber
- Nyligt identificerede risici i relation til foder og fødevarer.

Kommissionen foreslår endvidere gennemførelsesretsakter på en lang række områder med henblik på at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af forordningen. Som eksempler kan nævnes:

- kriterier for risikoklassificering af operatørernes aktiviteter,
- prioriteringer for offentlig kontrol ud fra kriterier fastlagt i forordningen, samt
- tilrettelæggelse og gennemførelse af koordinerede kontrolplaner af begrænset varighed.

Herudover indebærer forslaget følgende ændringer af de gældende regler:

Prøveudtagning, analyse, undersøgelser og diagnosticeringer

Med hensyn til kontraprøver præciseres bestemmelserne om virksomhedernes ret til at få efterprøvet offentlige analyseresultater. Virksomhederne kan altid for egen regning indhente en ekspertudtalelse, og hvis det er relevant og muligt, få foretaget yderligere analyser på andre eller den oprindelige prøve.

Det fastsættes, at området for akkreditering af officielle laboratorier i forhold til EN ISO/IEC 17025 gælder alle metoder for laboratorieanalyser, undersøgelser og diagnosticeringer. I tilfælde af nye metoder, ændrede metoder, krisesituationer eller nye risici muliggøres en dispensation fra kravene til blandt andet akkreditering. Desuden kan laboratorier, der kun tester for trikiner i kød, samt laboratorier, der foretager analyser af planteformeringsmateriale, undtages kravet om akkreditering.

Forslaget stiller krav om, at de kompetente myndigheder skal organisere audits eller inspektioner af de officielle laboratorier, som myndighederne har udpeget til at foretage analyser som led i den offentlige kontrol.

Import

Forslaget viderefører i stort omfang de forskellige bestemmelser, som gælder for kontrol ved import af fødevarer. Reglerne forenkles ved, at der indføres fælles kontrolsteder og fælles importdokumenter for alle kategorier af levende dyr og produkter, samt et overordnet sæt af retningslinjer for den kontrol, dyr og produkter skal underkastes i forbindelse med import, herunder også i forbindelse med mistanke om manglende overholdelse af reglerne.

Forslaget tildeler Kommissionen beføjelser til i form af delegerede retsakter at fastsætte:

- hvilke dyr og produkter, der skal kontrolleres i forbindelse med indførsel til EU,
- krav til indretning, udpegning, inddragelse og suspension af grænsekontrolsteder,
- udformning, anvendelse (herunder tidsfrister) mm. for det fælles importdokument,
- omfanget og hyppigheden af den kontrol, der skal udføres, og hvor den skal finde sted.

Gebyrer

Efter forslaget påhviler det, som hidtil, medlemsstaterne at sikre de fornødne ressourcer til kontrollen, men de hidtidige regler om obligatorisk gebyrfinansiering ændres væsentligt, således at der nu skal opkræves omkostningsægte gebyrer til finansiering af officiel kontrol hos alle professionelle operatører, som kræves registreret eller autoriseret, og som får leveret kontrol-, godkendelses-, autorisations- og certificeringsydelse jf. kontrolforordningen. Formålet med den obligatoriske gebyrfinansiering er især at sikre, at der i alle medlemsstater er tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre kontrollen.

Der er fastlagt nærmere bestemmelser om, hvilke omkostningselementer der skal indgå i kalkulationen af gebyrer. Der er endvidere bestemmelser om, at gebyrer kan opkræves enten som "flat rate" – altså en fast sats, der betales af en stor gruppe virksomheder uanset det individuelle kontrolomfang – eller som en individuel beregning af de faktiske omkostninger ved kontrollen af den enkelte virksomhed. Hvis man anvender en "flat rate" model, skal den indeholde et bonus/malus-element, som tilgodeser virksomheder med gentagne gode kontrolresultater.

Endvidere er "mikro-virksomheder" fritaget for betaling af de obligatoriske gebyrer. Ved mikro-virksomheder forstås virksomheder med under 10 ansatte og en årlig omsætning eller balance på ikke over 2 mio. € (ca. 14,9 mio. kr.). Definitionen af mikro-virksomheder er fastsat i EU-lovgivningen som en generel standard.

Der er ikke krav om, at der skal betales gebyr for officiel økologikontrol og kontrol i forbindelse med beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser m.v. Uanset, at selve økologikontrollen ikke gebyrfinansieres, så vil der skulle opkræves gebyr i forbindelse med udførelse af supplerende økologikontroller ved overtrædelser og i forbindelse med, at der udtages prøver til analyse af importerede produkter på økologiske bedrifter og virksomheder, samt ved udstedelse af certifikater ved import og eksport.

Referencelaboratorier og referencecentre

Forslaget indebærer, at der skal oprettes EU-referencelaboratorier og EU-referencecentre, som følge af udvidelsen af forordningens anvendelsesområde. Disse skal blandt andet stille teknisk ekspertise til rådighed og bidrage til formidling af forskningsresultater og tekniske innovationer.

Administrativ bistand og samarbejde

Kommissionen vil tydeliggøre regler vedrørende gensidig administrativ bistand og samarbejde, og gøre det lettere at bruge kontaktorganerne i den forbindelse. Nærmere bestemmelser om anmodning om administrativ bistand og aktivering af samarbejdsprocedure vil blive udarbejdet, og procedurerne vil blive simplificeret. De nærmere bestemmelser vil blive fastlagt ved delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. Endeligt vil det blive tydeliggjort, i hvilke sager administrativ bistand og samarbejde vil blive aktiveret.

Planlægning og rapportering

Medlemsstaterne skal fremover udpege en kompetent myndighed til at være ansvarlig for at koordinere udarbejdelsen af den flerårige nationale kontrolplan samt sikre sammenhæng i planen. For at sikre en ensartet præsentation af årsrapporter gives Kommissionen adgang til ved gennemførelsesretsakter at udarbejde skabeloner til at indberette data om kontrollen. Der tages hensyn til eksisterende rapporteringskrav, hvor det er relevant.

EU kontrolaktiviteter

Forslaget indeholder ændringer, der har til formål at præcisere og strømline eksisterende kontrolaktiviteter på EU niveau. Desuden stilles forslag om, at Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne kan tilrettelægge programmer for udveksling af kontrolpersonale med henblik på at fremme udveksling af erfaring og bedste praksis.

Kommissionen foreslår endvidere at indføre et IT-informationssystem, der integrerer og i nødvendigt omfang opgraderer alle relevante eksisterende informationssystemer. Dette skal give mulighed for anvendelse af fælles kommunikations- og certificeringsværktøjer blandt EU's myndigheder, og dermed mulighed for den mest effektive deling af data i forbindelse med offentlig kontrol.

Håndhævelsesforanstaltninger

Forslaget indeholder en ny bestemmelse om aktioner i tilfælde af mistanke om lovovertrædelse, hvorefter den kompetente myndighed forpligtes til at konfirmere eller eliminere mistanken eller tvivlen.

Desuden udvides de mulige foranstaltninger i tilfælde af lovovertrædelser i hele fødevarekæden med følgende eksempler på tiltag: restriktion eller forbud mod flytning af dyr, krav om karantæneperiode, slagting eller nedslagning af dyr, udsættelse af slagting af dyr, isolation eller lukning af virksomheder og lukning af websider.

Medlemsstaterne skal herunder sikre, at bøder for bevidst snyd opvejer den økonomiske fordel opnået ved overtrædelsen, ligesom manglende samarbejdsvilje kan sanktioneres.

Forslaget konsoliderer endvidere Kommissionens mulighed for at reagere overfor alvorlige mangler i en medlemsstats kontrolsystem ved at foreslå gennemførelsesretsakter, der tager sigte på at begrænse eller fjerne disse risici fra fødevarekæden.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har foreslået en række ændringsforslag. Der foreligger endnu ikke et samlet, konsolideret forslag til kompromis i Rådet. Baseret på det seneste ændringsforslag omfatter de væsentligste ændringer i forhold til det oprindelige forslag:

- En mindre begrænsning af anvendelsesområdet, så indesluttet anvendelse af GMO ikke vil være omfattet.
- Kommissionens foreslåede hjemmel til at vedtage delegerede retsakter foreslås enten væsentligt indskrænket, eller helt fjernet. Som markant eksempel kan nævnes, at Kommissionens hjemmel til at fastsætte detaljerede krav til kontrolpersonalets uddannelse og kvalifikationer (artikel 4, stk. 3, i det oprindelige forslag) foreslås slettet.
- I relation til både kødkontrol og importkontrol øges fleksibiliteten for anvendelsen af kontrolpersonale.
- Princippet om gebyrfinansiering af kontrollen fastholdes, men der gives mulighed for at nedsætte gebyret for ordinær kontrol til 50 % af de faktiske omkostninger.
- Den obligatoriske fritagelse af mikro-virksomheder er slettet, men der er til gengæld indsat muligheder for nationalt at beslutte at undtage visse typer af virksomheder og produkter.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har ved udtalelse af 15. april 2014 foreslået en lang række ændringer til Kommissionens forslag, herunder:

- En indskrænkning af anvendelsesområdet, så hverken planteformeringsmateriale eller indesluttet anvendelse af GMO vil være omfattet.
- I flere artikler foreslås Kommissionens hjemmel til delegerede retsakter enten væsentligt indskrænket eller helt fjernet. Eksempelvis foreslås det, at Kommissionens hjemmel til at fastsætte detaljerede krav til kontrolpersonalets uddannelse og kvalifikationer slettet.
- Som en modsatrettet tendens foreslås der, at der indsættes en ny bestemmelse, som giver Kommissionen en generel hjemmel til at fastsætte minimums kontrolfrekvenser.
- Der foreslås en ændring, så det er tydeligt, at fysisk kontrol af dyr og animalske produkter altid skal foretages af en dyrlæge eller under dennes tilsyn.

- Bestemmelser om gebyrfinansiering af kontrollen foreslås ændret, så det bliver frivilligt for medlemsstaterne helt eller delvist at gebyrfinansiere kontrollen inkl. gebyrfritagelse for mindre virksomheder.

Kravet til økonomisk sanktion ved forsætlige overtrædelser foreslås skærpet, så den mindst svarer til det dobbelte af den opnåede økonomiske fordel.

Gældende dansk ret

Med forslaget revideres og ophæves Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (kontrolforordningen).

Endvidere ophæves forordning (EF) 854/2004, direktiverne 89/608/EØF, 96/93/EF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 97/98/EF samt beslutning 92/438/EØF. Direktiverne er implementeret i dansk ret ved en række bekendtgørelser. Hvorvidt bekendtgørelserne skal revideres, vil afhænge af de regler, som Kommissionen efterfølgende kan fastsætte ved delegerede retsakter eller gennemførelsesbestemmelser med hjemmel i forslagets rammebestemmelser.

Plantesundhedsområdet og reglerne for planteforneringsmateriale reguleres i dansk lovgivning især af lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009 samt lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 12. marts 2009, samt i en række bekendtgørelser udstedt i medfør af lovene. Forslaget vil, tilsammen med en ny plantesundhedsforordning, erstatte den eksisterende EU-lovgivning på plantesundhedsområdet, herunder Rådets direktiv 2000/29/EF samt en række supplerende direktiver om bekæmpelse af specifikke planteskadegørere. Med forslaget flyttes en række kontrolbestemmelser fra Rådets direktiv 2000/29/EF til kontrolforordningen. Forslaget vil endvidere, sammen med en ny forordning om produktion og markedsføring af planteforneringsmateriale - erstatte den eksisterende EU-lovgivning om markedsføring af planteforneringsmateriale, der i dag er beskrevet i 12 særskilte direktiver.

Konsekvenser

Kommissionens forslag fastsætter overordnede rammebestemmelser for kontrollen. På den baggrund vil graden af administrative konsekvenser for virksomheder og myndigheder i vidt omfang afhænge af de regler, som Kommissionen kan fastsætte efterfølgende ved delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter. Dette gælder især på de områder, hvor Kommissionen foreslås tildelt nye beføjelser til at fastsætte nærmere regler for kontrollen. På de områder kan der potentielt blive tale om konsekvenser for både omfang, planlægning og udførelse af kontrollen.

For en række kontrolområder vil forslaget medføre nye krav, som vurderes at have administrative og statsfinansielle konsekvenser. Dette gælder blandt andet for de sektorer, som ikke tidligere har været underlagt kontrolforordningen, og hvor krav om blandt andet kvalitetsstyring, afholdelse af interne audits og udpegning af officielle laboratorier til kontrolanalyser vil være nye, og hvor implementeringen vil koste ekstra ressourcer i overgangsfasen. Kravet om harmoniseret rapportering af den officielle kontrol kan afstedkomme behov for væsentlige IT-justeringer på tværs af myndigheder, således også for Politi og SKAT. Også etablering af risikostyringsværktøjer på de kontrolområder, som kontrolforordningen ikke hidtil har dækket, vil kunne forventes at have administrative og statsfinansielle konsekvenser. Omfanget af administrative og finansielle konsekvenser er endnu ikke analyseret på disse kontrolområder.

Kravet om gebyrfinansiering vil have økonomiske konsekvenser for virksomheder, der i dag er fritaget for gebyrbetaling. Ligesom det vil få konsekvenser for mikro-virksomheder, der i dag er underlagt gebyrfinansiering, men som Kommissionen foreslår undtaget. På fødevareområdet vil de større virksomheder i detailsektoren fremover, modsat i dag, skulle betale de faktiske omkostninger ved den kontrol, de udsættes for. Ligeledes vil det gælde store virksomheder på læggekartoffelområdet samt kontrollen af plantebeskyttelsesmidler, der i dag er gebyrfritaget. Forslaget vil endvidere have økonomiske og administrative konsekvenser for importører og eksportører af økologiske produkter, i og med der indføres gebyrkrav. Det vil desuden være nyt for de områder, der ikke er omfattet af den nugældende kontrolforordning, at opfølgende kontroller på baggrund af overtrædelser er gebyrbelagt.

Både Fødevarestyrelsen og NaturErhvervstyrelsen har ordninger, hvor der indgår mængde-baserede takster. På disse områder kan forslaget få konsekvenser for beregningen af gebyrer, hvilket kan medføre både administrative konsekvenser og ændret byrdefordeling i erhvervet. De nye gebyrbestemmelser forventes at medføre en øget administrativ byrde for det offentlige, og de må også påregnes at få væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

NaturErhvervstyrelsen og Fødevarestyrelsen vurderer, at en lang række operatører vil have en størrelse, der ligger inden for definitionen "mikro-virksomheder", og som derfor ifølge Kommissionens oprindelige forslag vil skulle fritages for gebyrer forbundet med kontrollen. En foreløbig opgørelse viser, at NaturErhvervstyrelsen vil miste gebyrindtægter i omegnen af 16-20 mio. kr. på grund af bestemmelsen om mikro-virksomheder, mens nye områder omfattet af obligatorisk gebyrfinansiering vil generere et provenu på anslået 1-3 mio. kr.

For Fødevarestyrelsen viser en foreløbig opgørelse, at de mistede gebyrindtægter på grund af bestemmelsen om mikro-virksomheder vil udgøre ikke under 42 mio. kr. årligt. Den obligatoriske gebyrbetaling for store virksomheder på detailfødevareområdet, som nu er fritaget for betaling, skønnes at ville give et gebyrprovenu på mellem 12 og 30 mio. kr. årligt. Dette skal ses i forhold til, at en fuld gebyrfinansiering af detailkontrollen er anslået til at ville give et provenu på ca. 92 mio. kr. årligt. Små slagterier betaler i dag takster, som ikke fuldt ud dækker kontrolomkostningerne. En del af disse virksomheder vil ikke kvalificere sig som mikro-virksomheder og vil derfor skulle betale de fulde omkostninger, hvilket alt andet lige vil give et merprovenu fra disse virksomheder på ca. 5 mio. kr. årligt. Der vil ikke være andre af Fødevarestyrelsens kontrolområder end detailfødevarekontrollen og de små slagterier, hvor den obligatoriske gebyrbetaling vil medføre et merprovenu af betydning. Der er i de nævnte skøn ikke medregnet de øgede administrationsomkostninger, som friholdelsesordningen for mikro-virksomheder vil medføre.

En mere detaljeret analyse af omfanget af de statsfinansielle konsekvenser pågår, idet det bemærkes, at det endelige udfald af forhandlingerne med hensyn til finansiering må forventes at medføre væsentlige ændringer i forhold til Kommissionens oprindelige forslag, som er beskrevet ovenfor. Formandskabet har fremlagt ændringsforslag, som forventes at indebære en væsentlig reduktion i omfanget af obligatoriske gebyrer.

Kommissionen foreslår, at straffene for svindel skal være afskrækkende og så høje, at der ikke opnås gevinst. Det skal vurderes, om forslaget holder sig indenfor traktatens rammer, da strafferetten er et nationalt anliggende.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Kommissionens forslag har været i høring. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer støtter generelt forslaget om at samle, forenkle og modernisere kontrollen for hele området. Den risikobaserede kontrol på grundlag af virksomhedernes egenkontrol skal fortsat være det bærende element, og DI Fødevarer ønsker i den forbindelse præciseret, at virksomhedernes certificerede tredjepartskontrol kan inddrages i den offentlige kontrol. Med henvisning til, at der kan opstå situationer, hvor der vil være behov for hurtige beslutninger, støtter DI Fødevarer, at Kommissionen får beføjelser til at vedtage gennemførelsesbestemmelser vedrørende prøveudtagning og analyser. DI Fødevarer støtter tillige styrkelsen af kontrolsamarbejdet mellem medlemsstaterne og foreslår i den forbindelse, at der oprettes et EU "rejsekontrolhold" til større grænseoverskridende sager. Med hensyn til gebyrfinansiering af kontrollen støtter DI Fødevarer, at betalingen skal afhænge af virksomhedens kontrolresultater. De er derimod betænkelige ved gebyrfritagelsen for små virksomheder, da det kan give anledning til konkurrenceforvridning og kreativ opdeling af virksomheder.

Landbrug & Fødevarer støtter som udgangspunkt moderniseringen af kontrolforordningen baseret på principperne om risikobaseret og behovsorienteret kontrol. En væsentlig målsætning bør være ensartet implementering i alle medlemsstater. Landbrug & Fødevarer er dog betænkelig ved de særdeles vide beføjelser for Kommissionen, som forslaget indeholder, idet udmøntning af disse beføjelser kan tilsidesætte de grundlæggende principper om risikobaseret kontrol. I den forbindelse peges på behovet for at modernisere reglerne for kontrol på en række områder som kødkontrollen og kontrollen på restkoncentrationsområdet baseret på principperne om risikobaseret kontrol. Til forskel fra forordningsforslaget foreslår Landbrug & Fødevarer principielt, at kontrollen helt eller delvis skal finansieres af det offentlige, da myndighederne derved vil få et incitament til at reducere omkostningerne. I det omfang kontrollen skal gebyrfinansieres, støtter Landbrug & Fødevarer, at det udbredes til hele området, og at gebyrerne på en transparent måde fastsættes til de faktiske kontroludgifter, og at der gives mulighed for at reducere gebyrerne for virksomheder med høj regelefterlevelse. I den forbindelse fremhæves, at fritagelsen for små virksomheder ikke må øge de øvrige virksomheders betaling. Landbrug & Fødevarer anfører desuden, at forslaget vil indebære, at udgifterne til uddannelse af tilsynsteknikere ikke kan henregnes til kødkontrolomkostningerne, men skal finansieres af det offentlige. Landbrug & Fødevarer støtter samlingen af importbestemmelserne, men understreger, at der fortsat skal være mulighed for importkontrol med foder mv. andre steder end på grænsekontrolstederne.

Landbrug & Fødevarer finder, at et af de absolut vigtigste formål med en revision den eksisterende kontrolforordning 882/2004 har været at opnå en større harmonisering af kontrollen i EU. Landbrug & Fødevarer har således været glade for, at Kommissionen med sit forslag modigt har forsøgt at ændre den konstaterede konkurrenceulighed mellem medlemslandene i denne henseende - ikke mindst på finansieringsområdet har Landbrug & Fødevarer været optaget af, at der sker helt nødvendige ændringer heri.

Med forhandlingerne ved udgangen af 2014 ser det desværre ud til, at der ikke blandt medlemslandene er lydhørhed over for en reel nytænkning af finansieringen, hvilket Landbrug & Fødevarer beklager. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at man fra dansk side arbejder for en langt større harmonisering af kontrolområdet og dermed mere lige konkurrencevilkår, så man undgår en diskrimination af fødevarerproducenter afhængigt af hvor på EU's indre marked, man geografisk befinder sig.

Dansk Erhverv støtter forslagets regelforenklings med ensartet udmøntning af risikobaseret kontrol for hele området. De er dog skeptiske over for det store antal beføjelser til Kommissionen, som åbner op for løbende regelændringer uden inddragelse af de berørte organisationer.

Dansk Erhverv støtter ikke obligatorisk brugerbetaling og foreslår i stedet, at kontrollen skal finansieres af det offentlige, da myndighederne derved vil få et incitament til at reducere omkostningerne. De støtter heller ikke fritagelsen for mindre virksomheder, da det kan virke konkurrenceforvridende. Dansk Erhverv støtter dog, at virksomheder skal betale for ekstra kontrol som opfølgning på overtrædelser. Dansk Erhverv støtter samlingen af importbestemmelserne med fælles krav til grænsekontrolsteder og risikobaseret fysisk kontrol.

De Samvirkende Købmænd (DSK) støtter forslaget princip om risikobaseret kontrol, men understreger, at det skal være på grundlag af en risikovurdering i de enkelte medlemsstater. DSK støtter, at der blandt andet af hensyn til ensartethed på EU-plan skal være brugerbetaling for kontrollen med engrosvirksomheder, men finder ikke grundlag for at opkræve brugerbetaling i detailledet, da det for mange forretninger ville være en væsentlig udgift, og der ikke på detailområdet er samme behov for ensartethed på fællesskabsplan. DSK støtter dog, at også detailvirksomheder skal betale for ekstra kontrol som opfølgning på overtrædelser.

Danske Slagtermestre støtter, at små virksomheder skal være fritaget fra brugerbetaling, men er betænkelig ved anvendelsen af antal ansatte som det ene kriterium, da det kan blive hæmmende for væksten, fremme sort arbejde og påføre virksomhederne en stor administrativ byrde.

Dyrenes Beskyttelse er betænkelige ved det store antal bemyndigelser til Kommissionen, som indebærer en risiko for forringelser i forhold til gældende regler. Det skal derfor sikres, at alle interessenter inddrages ved udarbejdelsen af disse delegerede retsakter. Dyrenes Beskyttelse ser desuden en risiko for, at standardiserede skabeloner til indberetning af kontrollen kan medføre u hensigtsmæssige krav til, hvordan kontrollen skal udføres.

Det Dyreetiske Råd støtter forenklingen af reglerne og har i den sammenhæng umiddelbart sympati for forslaget om EU-referencecentre for dyrevelfærd. Der peges dog på en risiko for, at referencecentre på en u hensigtsmæssig måde kan overlape allerede eksisterende strukturer, og at der bliver flyttet ressourcer fra den udgående kontrol.

Advokatrådet peger på vigtigheden af, at forslagets regler om både offentliggørelse og videregivelse af oplysninger er klare og konsistente, samt at de skal respektere de databeskyttelsesmæssige garantier især i relation til personoplysninger.

Dansk Gartneri støtter en standardisering af Kontrolforordningen også i relation til plantesundhedsområdet. Hvad angår gebyrfinansiering, peges der på, at en betydelig del af de danske virksomheder falder i kategorien af små virksomheder. Dansk Gartneri foreslår, at der i stedet etableres en mere konkurrencevenlig og fair gebyrmodel, hvor alle størrelser af virksomheder skal modtage risikobaseret kontrol og skal betale gebyr efter en nærmere fastsat risikovurderingsnøgle.

Danske Kartoffler anbefaler, at der indføres en procedure for konkurrenceudsættelse af dele af den offentlige kontrol. Hvad angår gebyrfinansiering vurderer Danske Kartoffler, at ca. 10 % af læggekartoffelavlerner og ca. 50 % af arealet vil blive omfattet af fuld brugerbetaling. Der peges på, at det vil betyde en meromkostning på ca. 1.700-2.000 kr. pr. ha, såfremt forordningen gennemføres. Der peges endvidere på, at fuld brugerbetaling vil gøre danske læggekartofler ca. 5 % dyrere end i dag, og at fuld brugerbetaling vil have som konsekvens, at læggekartoffelproduktionen udfases på 50 % af arealet. Danske Kartoffler anfører, at en harmonisering af betalingen af den offentlige kontrol ikke kan betragtes isoleret, da dansk produktion af læggekartofler - i modsætning til produktion i de øvrige EU medlemsstater - bl.a. er pålagt pesticidafgifter.

Danske Kartofler opfordrer til, at der arbejdes for fortsat delvis støtte til officiel kontrol af læggekartofler i Danmark.

HORESTA tilslutter sig forslaget intention om at forenkle reglerne for den offentlige kontrol for hele fødevarekæden. HORESTA finder det afgørende, at den risikobaserede kontrol er det bærende element i forordningen. Den risikobaserede model bør også afspejle prioriteringen i de fælles EU-regler for gennemsigtighed og de nationale myndigheders indrapportering til Kommissionen. HORESTA ønsker, at det i forordningen i forhold til kontrolresultater beskrives nærmere, hvilke, hvordan og hvornår disse resultater må offentliggøres. HORESTA fremhæver, at der i den sammenhæng bør tages højde for, at offentliggørelse af kontrolresultater i sig selv er en sanktion. HORESTA anerkender, at forslaget understreger, at der skal afsættes tilstrækkelige ressourcer til, at de nationale kompetente myndigheder kan gennemføre en ansvarlig kontrol på området og de fælles regler på området skal sikre, at kontrollen i nogle dele af vareomsætningskæden ikke bliver finansieret af andre erhverv i vareomsætningskæden. Det må under alle omstændigheder formodes, at der også er tale om, at ingen virksomheder betaler for andre virksomheder indenfor samme sektor, og finansieringen af mikrovirksomheder i en sektor finansieres af offentlige midler. Det bør fortsat være en frivillig mulighed for de nationale myndigheder at opkræve gebyrer. HORESTA er uenig med forslaget om, at det er rimeligt at opkræve gebyrer hos alle operatører og tager på det skarpeste afstand fra udkastets forslag om, at forordningen fastsætter, at al kontrol skal være brugerbetalt og medlemsstaterne forpligtiges til at opkræve obligatoriske kontrolgebyrer af alle virksomheder for at få refunderet omkostningerne til officielle kontrolaktiviteter. HORESTA mener ikke, at det i henhold til, at nationalstaterne skal sikre tilstrækkelige midler til den officielle kontrol, er et EU-anliggende, hvorvidt nationalstaterne vælger at lade dele af kontrollen finansiere med offentlige midler. Af forslaget fremgår det ikke klart, at kontrolprincippet er kontrol ved kilden. Dette princip bør have højeste prioritet. HORESTA ønsker en øget gennemsigtighed i medlemsstaternes kontrol blandt andet ved øget samarbejde, uddannelse og koordinering mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder på kontrolområdet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter rammelovgivning, der fastlægger mål og grundlæggende fælles EU-modeller for kontrollen på tværs af sektorer. Risikobaseret kontrol skal fortsat være det bærende element i kontrolforordningen, da det sikrer en fleksibel og målrettet kontrol. Det vurderes positivt, at dette koncept udvides til at omfatte planteformeringsmateriale og plantesundhed, da det derved sikrer en mere effektiv og harmoniseret kontrol i EU. Herudover arbejdes for at sikre et højt sikkerhedsniveau, at sætte forbruger-, natur- og planteavlbeskyttelsen i centrum, at få enklere regler samt at reducere de administrative byrder for erhverv og myndigheder.

Regeringen finder endvidere, at kontrollen som hovedregel bør være brugerfinansieret baseret på de faktiske omkostninger ved kontrollen. Gebyrfinansiering er på en række områder allerede i dag en væsentlig finansieringskilde for kontrollen i Danmark. Denne gebyrfinansiering skal blandt andet ses i sammenhæng med hensynet til at understøtte en hensigtsmæssig adfærd. Danmark støtter derfor, at offentlige kontroller, som hovedregel, fortsat bør være brugerfinansieret baseret på de faktiske omkostninger ved kontrollen inklusiv overhead. Bestemmelsen om obligatorisk friholdelse for mikro-virksomheder bør udgå, gøres frivillig eller kunne tilpasses nationale forhold.

Regeringen finder, at Kommissionens adgang til at fastsætte detaljerede regler på en lang række områder bør tilpasses og udformes på en måde, som ikke forhindrer tilstrækkelige fleksibilitet for medlemsstaterne til at gennemføre en risikobaseret og ressourcemæssigt optimal kontrol, der tager hensyn til de lokale forhold.

Idet forslaget til en ny økologiforordning (KOM (2014) 180) forhandles parallelt med nærværende kontrolforordning vurderes det relevant at fremføre, at regeringen ønsker, at reguleringen af kontrolkravene for økologiske producenter fastholdes i økologiforordningen. Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at specifikke produktions- og kontrolregler for økologi forbliver samlet i økologiforordningen.

Kommissionen får med forslagene på en lang række områder hjemmel til efterfølgende med afsæt i den overordnede rammelovgivning at fastsætte detaljerede regler og konkrete krav til medlemsstaterne via delegerede retsakter, TEUF 290, ligesom der lægges op til ensartet implementering af forordningen i medlemsstaterne ved gennemførelsesretsakter, TEUF 291. Fra dansk side støttes princippet om rammelove. Rammelove forudsætter dog, at medlemsstaterne er en aktiv del af den efterfølgende fastlæggelse af gennemførelsesbestemmelserne. Regeringen arbejder for, at regulering af stor økonomisk eller politisk betydning fastlægges i den almindelige lovgivningsprocedure, og at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter, da dette er nødvendigt for, at medlemsstaterne har mulighed for selv at implementere en situationstilpasset national risikobaseret kontrol.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt opretholder de enkelte medlemsstater et undersøgelsesforbehold på hele forslaget. På grundlag af de foreløbige tilkendegivelser tegner der sig dog følgende billede:

- Flere medlemsstater arbejder for at begrænse anvendelsesområdet, og der arbejdes for at fjerne følgende områder fra forslaget:
 - o GMO-området
 - o Planteformeringsmateriale, især førstligt, og
 - o Udstyr til udbringning af sprøjtemidler.
- Gebyrområdet er et andet område, hvor der er væsentlige forskelle i medlemsstaternes holdning. En række medlemsstater er således modstandere af obligatorisk gebyrfinansiering af kontrollen, medens en række andre medlemsstater støtter princippet om obligatoriske gebyrer, så der sikres tilstrækkelig finansiering af kontrollen.
- Et flertal af medlemsstater støtter regler, som tillader en fleksibel anvendelse af kontrolpersonale ved kødkontrollen og importkontrollen, således som foreslået af formandskabet. En mindre gruppe medlemsstater lægger derimod afgørende vægt på, at en række kontrolopgaver på de to områder skal udføres af embedsdyrlæger.
- Enkelte medlemsstater er på linje med Danmark imod, at detailbestemmelser for økologikontrollen rykkes yderligere over i kontrolforordningen.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2013.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

12. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere

KOM (2013) 267

*Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2014.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en forordning om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere. Med forslaget lanceres mulighed for midlertidige importforbud for nye typer planter til plantning, indtil en EU risikoanalyse er gennemført, skærpede krav til medlemsstaternes beredskabsplaner og -aktioner, etablering af EU- og nationale referencelaboratorier, betoning af de professionelle operatørers ansvar for ikke at indføre og sprede planteskadegørere samt krav til deres kompetencer og aktiviteter, øget informationsdeling og bedre frem- og tilbagesporing af partier, og EU medfinansiering af medlemsstaternes udgifter til overvågning for prioriterede planteskadegørere og til inddæmnings- og udryddelsesindsatser samt tabskompensation. Bestemmelser om principper og procedurer for offentlig kontrol i det nugældende EU plantesundhedsdirektiv udgår og erstattes af en ny kontrolforordning, som også indeholder bestemmelser om gebyrfinansiering af kontrollen. Forslaget skønnes at have en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 267 den 6. maj 2013 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere. Forslaget er oversendt til Rådet den 21. maj 2013 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at målet for denne forordning, nemlig at sikre en harmoniseret fremgangsmåde med hensyn til beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne individuelt. På grund af områdets virkning, kompleksitet, grænseoverskridende og internationale karakter, kan målet bedre nås på EU-plan og EU kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen konkluderer også, at i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går forslaget ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå dette mål. Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af, at nærhedsprincippet er tilgodeset, idet man kan tilslutte sig Kommissionens begrundelser.

Formål og indhold

Forslaget udgør en rammelovgivning og vil, tilsammen med forslag til en kontrolforordning, erstatte den eksisterende EU-lovgivning på plantesundhedsområdet samt en række supplerende direktiver om bekæmpelse af specifikke planteskadegørere. Med forslaget flyttes alle kontrolbestemmelser fra EU plantesundhedsdirektivet til en revideret EU kontrolforordning.

Forslaget bygger på resultatet af den evaluering af den eksisterende EU plantesundhedsordning, som blev gennemført i 2010-11. Evalueringen viste, at den nuværende ordning må tilpasses, hvis de fremtidige risici skal kunne håndteres effektivt.

Forslaget, indeholder følgende overordnede elementer, med henblik på bedre forebyggelse mod introduktion og spredning af karantæneskadegørere med den stigende verdenshandel og dermed en styrkelse af EU plantesundhedsregimet:

- Mulighed for midlertidige importforbud for nye typer planter til plantning, indtil en EU risikoanalyse er gennemført.
- Skærpede krav til medlemsstaternes beredskabsplaner og -aktioner.
- Etablering af EU og nationale referencelaboratorier på plantesundhedsområdet.
- Betoning af de professionelle operatørers ansvar for ikke at indføre og sprede planteskadegørere samt krav til deres kompetencer og aktiviteter.
- Øget informationsdeling og bedre frem- og tilbagesporing af partier.
- EU medfinansiering (fastsat i forslaget til EU finansieringsforordning) af medlemsstaternes udgifter til overvågning for prioriterede planteskadegørere og til inddæmnings- og udryddelsesindsatser samt tabskompensation.

Forslaget vil indebære mere harmoniserede bestemmelser om offentlig planteskadegører- overvågning, -inddæmning og -udryddelse samt om et samspil med et nyt EU system for information og rapportering. Disse harmoniseringer vil styrke EU plantesundhedsordningen samlet set.

Forslaget indeholder følgende væsentlige ændringer i forhold til de gældende regler på plantesundhedsområdet:

Reguleringens omfang

Det eksisterende plantesundhedsdirektiv indeholder en specificeret liste over planter og planteprodukter, som kræver plantepas i specificerede omsætningsled og dermed offentlig avls- og omsætningskontrol. Den danske avlskontrolmodel har hidtil indeholdt nationale krav til registrering og kontrol af produktion og markedsføring af alle planter til plantning, uanset om der kræves plantepas. Med forslaget udvides de fælles EU krav, således at der kræves plantepas for alle planter til plantning, uanset planteart. Hermed opnår ordningen på EU-niveau et omfang og en reguleringsmæssig enkelhed, som stort set svarer til den nuværende danske model for engros produktionen og omsætningen af planter.

EU lovgivningen bringes i harmoni med den internationale plantebeskyttelseskonvention (IPPC), idet det tydeliggøres, at EU-reguleringen omfatter beskyttelse af såvel planteavlens biodiversitet. EU lovgivningen vil, betydeligt mere eksplicit end i den nuværende lovgivning, indeholde krav til:

- Medlemsstaternes beredskab, inklusiv beredskabsplaner og øvelser for EU prioriterede planteskadegørere.
- Medlemsstaternes aktioner for at hindre etablering og spredning i EU af specifikke planteskadegørere.

Forebyggelsen mod introduktion af hidtil ikke-regulerede planteskadegørere til EU med nye arter af planter til plantning eller sådanne fra nye oprindelser skærpes gennem krav om forudgående risikoanalyse, inden import er mulig. Krav om professionelle operatørers brug af plantepas udvides til at omfatte alle planter til plantning til professionel anvendelse samt en række andre planter eller planteprodukter. Der indføres krav om anvendelse af et nyt EU plantepas-logo. Små mængder planter til endelige brugere undtages kravet om plantepas.

Forslaget komplementerer det forslag om EU-regler for ikke hjemmehørende invasive arter, der forventes fremsat i medfør af EU strategien om biodiversitet. Forslaget introducerer en ny kategori af planteskadegørere i forhold til planter til plantning ("kvalitetsskadegørere") under plantesundhedslovgivningen, i overensstemmelse med international standard, således at forordningen omfatter såvel de hidtil regulerede karantæneskadegørere som kvalitetsskadegørere, herunder de skadegørere, der hidtil har været omfattet af "markedsføringsdirektiverne" for frø og formeringsmateriale.

Krav til professionelle operatører

Forslaget lancerer begrebet "professionelle operatører". Hermed menes de personer og virksomheder, som erhvervsmæssigt indfører, producerer og markedsfører (inklusive eksport) planter og planteprodukter, som er omfattet af krav om plantepas. De professionelle operatører skal registreres hos myndigheden. Undtaget herfra er professionelle operatører, som alene leverer små mængder planter og planteprodukter med videre til endelige brugere, med mindre det drejer sig om internetsalg.

Det tydeliggøres, at det er de professionelle operatørers ansvar at sikre, at de producerede og markedsførte planter og planteprodukter ikke indebærer fare for introduktion og spredning af farlige planteskadegørere. Forslaget indebærer skærpede kvalifikationskrav til operatører, som autoriseres til at udstede plantepas. Det harmoniseres yderligere, hvilke producent- og markedsføringsled, som skal være registreret til kontrol og autoriseres til at udstede plantepas. Operatørerne forpligtes til at opbevare oplysninger, som sikrer sporbarhed frem og tilbage for alle markedsførte partier af regulerede planter og planteprodukter. Operatørerne forpligtes til at trække fejlbehæftede varer retur og orientere modtagerne om fejlbehæftede partier og der indføres krav om, at eksportører af planter og planteprodukter skal registreres hos myndigheden.

Forebyggelse

Forebyggelsen mod introduktion og spredning af farlige planteskadegørere til EU styrkes ved:

- foreløbige restriktioner mod import af nye typer planter til plantning, indtil en EU risikoanalyse er gennemført.
- underretningspligt mellem myndigheder for forsendelser, som transporteres gennem en beskyttet zone i EU og som ikke overholder kravene i den beskyttede zone.
- generel underretningspligt om fund af eller mistanke om karantæneskadegørere.
- krav om etablering af eller adgang til karantænefaciliteter for opbevaring af materiale under observation.
- skærpede overvågnings-forpligtelser for medlemsstaternes myndigheder for en række fælles højt-prioriterede karantæneskadegørere herunder krav om, at medlemsstaterne skal udarbejde flerårige undersøgelsesprogrammer der beskriver procedurer for overvågning og indhentning af oplysninger mv.
- øget elektronisk informationsdeling mellem medlemsstaternes myndigheder samt Kommissionen via fælles systemer, med henblik på bedre mulighed for at risikobasere de offentlige kontrol- og overvågningsindsatser. Importører skal fremover anmelde alle importører af regulerede planter og planteprodukter gennem et elektronisk "EU sundheds-import dokument" ("Community Health Entry Document").
- styrket offentlig information om plantesundhedsrelaterede trusler til professionelle operatører og til offentligheden.

Inddæmning og udryddelse af planteskadegørere

Kravene til medlemsstaternes myndighedsapparat skærpes og harmoniseres for at hindre yderligere spredning på det indre marked ved udbrud af planteskadegørere, som er karantæneskadegørere eller som potentielt kan få karantænestatus. Det sker i form af:

- krav om, at medlemsstaterne har et beskrevet og operationelt myndighedsberedskab og har beskrevet planlagte aktioner ved skadegørerudbrud.
- krav om, at medlemsstaterne gennemfører beredskabsøvelser, eventuelt i samarbejde med nabolande.
- harmoniserede krav til metodikken for etableringen af udryddelses-, inddæmnings- og observationszoner omkring karantæneskadegørere-udbrud.

Offentlig kontrol og dens finansiering

Det fastlægges, at autorisationer til udstedelse af plantepas skal trækkes tilbage i tilfælde af gentagne fejl i produkter, operatøren har ansvar for. Bestemmelser fra det nugældende plantesundhedsdirektiv om principper og procedurer for den offentlige kontrol udgår og erstattes af kontrolbestemmelserne i en revideret kontrolforordning. Dermed lanceres muligheden for risiko-baseret plantesundhedskontrol. Flytning af kontrolbestemmelserne til kontrolforordningen vil kunne betyde en EU harmonisering, hvad angår brugerbetaling af kontrollen. Den danske plantesundhedskontrol i virksomheder, med undtagelse af læggekartoffelkontrollen, har hidtil været fuldt brugerbetalt.

Samarbejde og informationsudveksling mellem myndighederne

Der sker en formalisering af det hidtidige frivillige arrangement med myndigheders udveksling i et standardiseret dokument (EU pre-eksport certifikat) af eksportrelaterede oplysninger om forsendelser, der er produceret i én medlemsstat, men som eksporteres fra en anden medlemsstat og hvor plantesundhedsreglerne i destinationslandet er forskellige fra EU reglerne. De fælles elektroniske EU systemer for informationsudveksling udbygges.

Kommissionen får med forslaget beføjelser til blandt andet at fastsætte nærmere regler ved delegerede retsakter, TEUF artikel 290 på en række konkrete områder:

- Ændringer af det geografiske anvendelsesområde
- Kriterier for klassificering af skadegørere ud fra en risikovurdering
- Kriterier for identificering af prioriterede skadegørere
- Elementer til klassificering af planter til plantning med særlig risiko
- Foranstaltninger og principper for risikostyring
- Indholdet af plantesundhedscertifikater ved import
- Plantepas
- Mærkning af træemballage
- Indholdet af plantesundhedscertifikater ved eksport
- Sammenligningstabel

Kommissionen foreslår endvidere gennemførelsesretsakter, TEUF artikel 291, på en lang række områder med henblik på at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af forordningen.

Som eksempler kan nævnes:

- Oprettelse af liste over karantæneskadegørere
- Oprettelse af liste over prioriterede skadegørere
- Fastlæggelse af foranstaltninger mod specifikke karantæneskadegørere
- Anerkendelse, ændring eller ophævelse af beskyttede zoner samt associerede skadegørere og planter etc., samt særlige krav for indførsel og flytning heraf
- Oprettelse af liste over kvalitetsskadegørere og de associerede planter til plantning
- Oprettelse af liste over indførselsforbudte planter etc. og associerede geografiske oprindelser
- Fastsættelse af særlige plantesundhedsmæssige importkrav til planter etc.
- Fastlæggelse af plantepassets format.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabets ændringsforslag indeholder en "omvendt strategi" hvad angår krav til om at alle planter til plantning, planteprodukter og andre plantedele kun kan indføres i EU under forudsætning af at de er på en positivliste. For at komme på positivlisten skal en given plantart af en given oprindelse gennemgå en risikoanalyse hvor det skal analyseres, om en given plantart

af en given oprindelse udgør en risiko. Dette er mere vidtrækkende end Kommissionens forslag, der giver mulighed for midlertidige importforbud for nye typer planter til plantning, indtil en risikokontrolanalyse er gennemført

Udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog sin udtalelse i førstebehandlingen den 18. april 2014. Europa-Parlamentets udtalelse indeholder en række tekniske ændringsforslag til Kommissionens forslag, herunder forslag om, at

- mange af de gennemførselsretsakter, som Kommissionen havde foreslået som gennemførselsretsakter, gennemføres som delegerede retsakter i stedet.
- der indsættes bilag direkte i forordningen med lister over EU karantæneskadegørere, EU prioriterede planteskadegørere og EU kvalitetsforringende planteskadegørere. Europa-Parlamentet foreslår herunder, hvilke konkrete planteskadegørere, der skal listes som prioriterede organismer, og at disse ikke nødvendigvis skal begrænses til maksimalt 10 % af EU karantæneskadegørerne, som ellers foreslået af Kommissionen. Det foreslås, at fremtidige ændringer af listerne skal ske ved delegerede retsakter. Kommissionen har foreslået, at indledende listning foregår via gennemførselsbestemmelser og efterfølgende ændringer via gennemførselsretsakter.
- der etableres en liste over "EU alert" planteskadegørere og der kræves skærpede informationsindsatser til offentligheden.
- der etableres mekanismer til sikring af en vis koordinering af medlemslandenes beløbsniveauer for disses eventuelle udbetalinger af tabskompensationer til skadeslidte i forbindelse med udbrud og udryddelse af planteskadegørere.
- det overlades til medlemslandene at fastsætte detaljer om gennemførelse af nationale beredskabsøvelser.
- der ikke bliver muligheder for at opstille strengere nationale krav på eget territorium, heller ikke selvom disse ikke er i konflikt med det indre markeds bestemmelser.
- kravene til operatører skærpes yderligere.
- der ikke fastsættes minimumsbestemmelser ved gennemførselsbestemmelser for omfang/frekvens af officiel kontrol.
- der beskrives mulighed for, at der fra EU side kan gennemføres inspektion af forsendelser, inden de forlader tredjelande med henblik på eksport til EU.

Gældende dansk ret

Plantesundhedslovgivningen vedrører mange produkttyper og omfatter kontrol af planteavl i blandt andet registrerede gartnerier og planteskoler og hos læggekartoffelavlere, såvel som overvågning, kortlægning og indsatser over for planteskadegørere i skove, natur og landskab med videre. Plantesundhedsområdet reguleres i dansk lovgivning i lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 195 af 12. marts 2009, samt i lov om planteskadegørere, jf. lovbekendtgørelse nr. 198 af 12. marts 2009. I medfør af lovene er udstedt en række bekendtgørelser.

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning. Blandt andet forventes det at skulle indføres i Lov om planteskadegørere, at loven skal beskytte mod introduktion og spredning af planteskadegørere af relevans for såvel planteavl som natur.

Konsekvenser

Forslaget skønnes at få statsfinansielle og administrative konsekvenser for det offentlige, samt økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet.

Forslaget vurderes at betyde et øget behov for finansiering til det danske plantesundhedsmæssige beredskab, særligt i en overgangssituation, hvis Danmark skal kunne efterleve de krav til myndighederne, som forslaget indeholder. NaturErhvervstyrelsen arbejder på at kvantificere behovet nærmere.

De nærmere detaljer for medlemsstaternes forpligtelser under den kommende forordning vil blive fastsat efterfølgende ved gennemførselsretsakter og delegerede retsakter. Et foreløbigt skøn for behovet for merfinansiering vil være 3-4 mio. kr. årligt, til udvidet overvågningsarbejde og til en styrkelse af beredskabsorganiseringen og -arbejdet samt 1-2 mio. kr. til engangsinvesteringer i IT og en opgradering af beredskabet.

Derudover anslås omkostninger til mulig etablering af eller adgang til karantænestationsfaciliteter, som ikke kan anslås endnu, samt eventuelle omkostninger til kompensation for tab i forbindelse med offentlige indsatser mod forekomst og spredning af karantæneskadegørere, som heller ikke kan anslås. Omkostninger til IT-udvikling på området relaterer sig til indberetninger vedrørende planteskadegørere.

Det vurderes ud fra erfaringer fra andre lande, at omkostninger til forebyggende tiltag og et effektivt beredskab normalt vil være langt lavere end de betydelige meromkostninger og langtidsskader, alvorlige udbrud af karantæneskadegørere kan føre til for planteavl, landskab, skov, natur og kulturværdier.

Vedrørende de erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes det, at der i en overgangsperiode kan blive tale om øgede byrder, indtil gevinsterne ved et nyt system kan indhøstes. Forslaget kan skabe behov for efteruddannelse af registrerede virksomheders medarbejderstab for at kunne leve op til de skærpede krav. De skærpede krav til sporbarhed forventes også at ville føre til øget pres om at anvende kvalitetssikringssystemer i virksomhederne. Særligt for mindre virksomheder kan de skærpede krav til professionalisering føre til udfordringer.

Også i forhold til biodiversitet, landskabs- og kulturværdier m.v. forventes forslaget at få positive konsekvenser i form af øget forebyggelse mod indslæbning og spredning af alvorlige planteskadegørere. Dette kan tilsvarende få stor betydning i forbindelse med kommende klimaforandringer.

Forslaget skønnes at få en betydelig positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, idet det vil indebære stærkere forebyggelse i en tid med stigende trusler om introduktion og spredning af farlige planteskadegørere med stadigt stigende global samhandel, nye produkttyper og klimaændringer.

Formandskabets forslag om en "omvendt EU importstrategi" kan blive administrativt omfattende, unødigt importbegrænsende og dyrt at gennemføre. En systematisk risikovurdering af alle arter og oprindelser af planter til plantning, som ønskes eksporteret til EU, vil være en stor udfordring for det begrænsede risikoanalysekapacitet, der er til stede i Europa. En så grundlæggende ændring af EU's importbestemmelser for planter til plantning kan også frygtes kritiseret internationalt for ikke at overholde WTO/SPS princippet om at importregler skal være balanceret i forhold til påviselige risici og være mindst muligt indgribende over for samhandel. For erhvervet vil modellen eventuelt kunne betyde forstyrrelse af samhandel i en periode.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Dansk Gartneri udtrykker generel tilfredshed med forslaget, idet der lægges op til en yderligere ensretning af betingelserne på EU plan og for import. Dansk Gartneri opfordrer til, at det sikres, at der sker en løbende og effektiv opdatering af de lister over prioriterede karantæneskadegørere, der ifølge forslaget skal etableres, således at der hurtigt kan sættes ind over for angreb af planteskadegørere. Der opfordres til, at betingelserne for stødpudezoner og udryddelseszoner omkring skadegørerangreb evalueres oftere end årligt, af hensyn til handelen i områderne. Det hilses velkomment, at der bliver mulighed for at træffe strengere nationale forholdsregler mod planteskadegørere. Der efterspørges præciseringer og klare regler, hvad angår praksis for erstatninger i forbindelse med følger af udryddelsesindsatser for planteskadegørere. Dansk Gartneri hilser det velkomment, at der foreslås forbedringer og skærpelser i forhold til plantepasreglerne og til import (plantesundhedscertifikat-området), så længe det ikke bliver ødelæggende for indre marked samhandelen og for samhandelen med tredjelande. Der stilles spørgsmålstegn ved omfanget af udestående delegerede retsakter, og disse bør være præciseret nærmere sammen med 2. lovtekstrunde, som en del af den egentlige implementering af den samlede lovgivning.

Danske Kartoffler påpeger, at man finder det vigtigt, at forskere, myndighedspersoner og tekniske rådgivere ikke bliver omfattet af den foreslåede oplysningspligt over for myndigheden om forekomst af karantæneskadegørere, men at ansvaret for dette alene bliver pålagt den, der avler planterne som måtte være angrebet.

Sammenslutningen af danske sortsejere peger på at der er en fælles interesse blandt alle aktører og interessenter i den samlede fødevareræddikæde i at frembringe og sikre sundt og godt formeringsmateriale af nye og forbedrede sorter indenfor alle jordbrugets grene. Det forventes og der ses frem til, at den nye lovgivning, som forslaget fremlægges, vil kunne sikre dette.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag, der vurderes at øge beskyttelsesniveauet. Regeringen støtter princippet om, at den offentlige plantesundhedskontrol som hovedregel bør være gebyrfinansieret, baseret på de faktiske omkostninger, inklusive overhead. Reglerne om overhead skal gøres så fleksible, at det er muligt at inddække alle indirekte udgifter, således at kontrollen ikke underfinansieres. Bestemmelsen i kontrolforordningen om obligatorisk friholdelse for mikrovirksomheder for gebyrer bør udgå, gøres frivillig eller kunne tilpasses nationale forhold.

Forslaget rummer etablering af nye fælles systemer for datadeling mellem medlemsstaterne og Kommissionen. Der bør her sikres en optimering af samspillet mellem de nationale offentlige IT-systemer og EU IT-systemerne, således at der samlet set opnås en gevinst, såvel i form af smidig dataindberetning og -adgang som ressourcemæssigt.

Bestemmelser i forslag til EU finansiering af plante-, foder- og fødevarer- og veterinærområdet indeholder en mulighed for EU-medfinansiering af medlemsstaters overvågning for og bekæmpelse af EU prioriterede planteskadegørere i et område. Det skal sikres, at listen over de fælles EU prioriterede skadegørere, hvor der kan opnås EU medfinansiering til national overvågning og bekæmpelse, har tilstrækkelig relevans for nordeuropæiske klimaforhold.

Danmark bør arbejde for at sikre så administrativt enkle systemer som muligt og i videst

muligt omfang begrænse nye byrder for erhvervet og myndighederne. Det gælder blandt andet reglerne for import af plantemateriale til EU. Dette hensyn bør dog ikke tilsidesætte hensynet til at sikre, at reguleringen kræver, at alle professionelle operatører, hvis aktiviteter udgør en plantesundhedsrisiko, registreres og kontrolleres.

Kommissionen får med forslagene på en lang række områder hjemmel til efterfølgende med afsæt i den overordnede rammelovgivning at fastsætte detaljerede regler og konkrete krav til medlemsstaterne via delegerede retsakter, TEUF 290, ligesom der lægges op til ensartet implementering af forordningen i medlemsstaterne ved gennemførelsesretsakter, TEUF 291. Fra dansk side støttes princippet om rammelove. Rammelove forudsætter dog, at medlemsstaterne er en aktiv del af den efterfølgende fastlæggelse af gennemførelsesbestemmelserne. Regeringen arbejder for, at regulering af stor økonomisk eller politisk betydning fastlægges i den almindelige lovgivningsprocedure, og at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer, samt at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne støtter altovervejende intentionerne med Kommissionens forslag, men har fremsat en lang række tekniske ændringsønsker. For så vidt angår importbestemmelserne, er der ikke enighed om det grundlæggende koncept. Alle medlemsstater er enige i behovet for opstramninger, således at introduktion af nye farlige planteskadegørere undgås i højere grad end i dag. For at opnå dette går en gruppe af medlemsstater ind for en betydelig opstramning, som indebærer at der principielt skal udføres risikoanalyser af alle produkter inden disse må importeres ("lukket importsystem" med positivlistning af importtilladte produkter). En anden gruppe af medlemsstater, herunder Danmark, advokerer for at fastholde et "åbent importsystem" med en negativliste og restriktioner for regulerede produkter, hvor opstramningerne sker ved øget brug af eksisterende mekanismer, kombineret med støtte til Kommissionens forslag om et nyt krav om risikoanalyser for nye, hidtil ukendte produkttyper eller oprindelser. Ligeledes ønsker mange medlemsstater, at en række forhold der i Kommissionens forslag reguleres igennem delegerede retsakter i stedet reguleres igennem gennemførelsesbestemmelser.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 18. juni 2013.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF for så vidt angår henvisninger til zooteknisk lovgivning KOM (2014) 4

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2014. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget tager sigte på at fjerne henvisninger til EU's zootekniske lovgivning i Rådets direktiv 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF. De foreslåede ændringer er en direkte konsekvens af Kommissionens forslag til ny kontrollforordning med hvilken direktiv 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF vil blive ophævet. Med forslaget tages der højde for perioden mellem, at en ny forordning på det zootekniske område, der fremad-

rettet vil indeholde bestemmelserne om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter, administrativ bistand, samarbejde og håndhævelse i medlemsstaterne på det zootekniske område, får virkning og de tre direktiver bliver ophævet. Af hensyn til den retlige klarhed og sikkerhed har Kommissionen fundet det nødvendigt at fjerne henvisningerne til "Zooteknik" i de tre direktiver. Der er alene tale om et teknisk forslag for at sikre, at der ikke opstår juridisk usikkerhed som følge af kontrolbestemmelser på det zootekniske område flere steder i denne "mellempriode". En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF for så vidt angår henvisninger til zooteknik lovgivning. Forslaget er oversendt til Rådet den 13. februar 2014 i dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Nærhedsprincippet

Forslaget rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Med forslaget fjernes henvisninger til EU's zootekniske lovgivning i følgende tre direktiver:

- Rådets direktiv af 21. november 1989 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af de veterinære og zootekniske bestemmelser.
- Rådets direktiv af 26. juni 1990 om veterinærkontrol og zooteknik kontrol i samhandelen med visse levende dyr og produkter inden for Fællesskabet med henblik på gennemførelse af det indre marked.
- Rådets direktiv af 15. juli 1991 om fastsættelse af principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for dyr, der føres ind i Fællesskabet fra tredjelande, og om ændring af direktiv 89/662/EØF, 90/425/EØF og 90/675/EØF.

Forslaget skal ses i sammenhæng med følgende forordninger:

- Kommissionens forslag til ny forordning om offentlig kontrol (forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning for offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på anvendelsen af fødevarer- og foderstoflovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed, planteformeringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler), der blev fremsat af Kommissionen den 6. maj 2013 (KOM (2013) 265).
- Samt Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om zootekniske og genealogiske betingelser for handel med og import til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale deraf, der blev fremsat af Kommissionen den 11. februar 2014 (KOM (2014) 5).

De foreslåede ændringer er en direkte konsekvens af Kommissionens forslag til ny kontrolforordning med hvilken direktiv 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF vil blive ophævet.

Fremadrettet vil bestemmelserne om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter, administrativ bistand, samarbejde og håndhævelse i medlemsstaterne på det zootekniske område være indeholdt i den ovenfor nævnte nye forordning på det zootekniske område. Det er således ikke hensigten, at den nye kontrolforordnings anvendelsesområde skal omfatte avl af dyr.

Med forslaget om at fjerne henvisningerne til EU's zootekniske lovgivning i direktiv 89/662/EØF, 90/425/EØF og 90/675/EØF tages der højde for perioden mellem, at den nye forordning på det zootekniske område får virkning og de tre direktiver bliver ophævet. Af hensyn til den retlige klarhed og sikkerhed har Kommissionen fundet det nødvendigt at fjerne henvisningerne til "Zooteknisk" i de tre direktiver. Der er således alene tale om et teknisk forslag for at sikre, at der ikke opstår juridisk usikkerhed som følge af kontrolbestemmelser på det zootekniske område flere steder i "mellemprioriteten".

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Danske bestemmelser om zooteknik, der alle gennemfører EU's bestemmelser på området er indeholdt i:

Bekendtgørelse nr. 566 af 5. juli 1999 om avlsmæssige betingelser for omsætning af hovdyr med senere ændring.

Bekendtgørelse nr. 438 af 28. maj 1996 om racerent avlsskæg med senere ændring.

Bekendtgørelse nr. 439 af 28. maj 1996 om racerene avlssvin og hybrislavlssvin.

Bekendtgørelse nr. 1057 af 1. november 2005 om racerene avlsfår og geder.

Bekendtgørelse nr. 440 af 28. maj 1996 om betingelser for stambogsføring m.v., som kan påvirke samhandelen med visse avlsdyr.

De danske bestemmelser vil skulle ophæves i forbindelse med at Kommissionens forslag til ny forordning på det zootekniske område bliver vedtaget og får virkning.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring. Dette er ikke vurderet nødvendigt, idet der alene er tale om nødvendige konsekvensændringer uden selvstændig betydning.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig positiv overfor forslaget, idet der alene er tale om et teknisk forslag, der fremsættes for at undgå juridisk usikkerhed i forhold til at kontrolbestemmelser på det zootekniske område ellers ville kunne findes i flere regelsæt, indtil direktiverne 89/608/EØF, 90/425/EØF og 91/496/EØF er ophævet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 30. oktober 2014.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

14. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om zootekniske og genealogiske betingelser for handel med og import til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale KOM(2014) 5

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om zootekniske og avlstekniske betingelser for handel med og import til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale (sæd, æg og embryoner) herfra. Formålet med forslaget er primært at sammenskrive EU's zootekniske (avlsmæssige) regelsæt, der i dag hovedsagelig består af artsspecifikke rådsdirektiver med tilhørende kommissionsbeslutninger, og som indeholder næsten identiske principper for kvæg, svin, får, geder og dyr af hestefamilien. Der er med forslaget lagt op til en samlet forordning. Der er indsat enkelte nye bestemmelser, ligesom nogle bestemmelser er blevet formuleret mere præcist. Den foreslåede forordning udgør endvidere retsgrundlaget for delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. Formålet med EU's zootekniske lovgivning er at fremme den frie handel med avlsdyr og genetisk materiale herfra under hensyntagen til avlsprogrammers bæredygtighed og bevarelse af genetiske ressourcer, og samtidig regulere importen til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale derfra. Forslaget indeholder principperne for anerkendelse af avlsforeninger med videre. Forslaget indeholder godkendelse af disses avlsprogrammer, registrering og klassificering af avlsdyr i stambøger, individafprøvning og avlsværdi-vurdering. Sidst indeholder forslaget indhold af zootekniske certifikater. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2014) 5 den 11. februar 2014 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om zootekniske og genealogiske betingelser for handel med og import til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale herfra. Forslaget er oversendt til Rådet den 13. februar 2014 i dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15.-16. december 2014 med henblik på en fremskridtsrapport.

Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at sikring af en harmoniseret tilgang til handel med og import af avlsdyr og reproduktionsmateriale (sæd, æg og embryoner) samt fornøden kontrol hermed ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på nationalt plan. Ifølge Kommissionen opnås dette bedre på EU-plan på grund af dens kompleksitet og tværnationale karakter. Regeringen vurderer, at forslaget ikke rejser spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med EU's zootekniske lovgivning har fra begyndelsen været at fremme den frie handel over grænserne med avlsdyr og reproduktionsmateriale herfra under hensyntagen til avlsprogrammets bæredygtighed og bevarelse af genetiske ressourcer, og samtidig regulere import til Unionen af avlsdyr og reproduktionsmateriale derfra. Der er med det formål vedtaget et omfattende EU-regelsæt på det zootekniske område. Regelsættet indeholder især bestemmelser om kriterierne for anerkendelse af avlsorganisationer/-foreninger for racerene avlsdyr (i det følgende benævnt raceforeninger) og avlsorganisationer/-foreninger/private virksomheder for hybridavlssvin (i det følgende benævnt avlsforetagender), godkendelse af disses avlsprogrammer, registrering og klassificering af avlsdyr i stambøger, registrering af hybridavlssvin i registre, individafprøvning og avlsværdiurdering samt indhold af zootekniske certifikater.

Formålet med forslaget er primært at sammenskrive og dermed strømline EU's zootekniske (avlsmæssige) regelsæt, der i dag består af en række artsspecifikke rådsretsakter for kvæg, svin, får og geder samt dyr af hestefamilien, et direktiv om andre avlsdyr og et direktiv om import fra tredjelande. Dertil kommer en meget lang række af kommissionsbeslutninger, der er fastsat med hjemmel i de nævnte rådsretsakter. Forslaget indeholder bestemmelser, der således erstatter og på visse områder præciserer og supplerer eksisterende råds- og kommissionsretsakterne.

Når en sammenskrivning af det eksisterende regelsæt er fundet hensigtsmæssig skyldes det, at de grundlæggende principper og vigtigste bestemmelser er forholdsvis ens på tværs af dyrearter. Samtidig med sammenskrivningen er nogle bestemmelser blevet formuleret mere præcist. Andre er formuleret lidt anderledes, herunder bestemmelsen om anerkendelse af raceforeninger, ligesom der er indføjet nye definitioner for at sikre en ensartet terminologi, og nye bestemmelser er kommet til. Desuden er bestemmelsen om offentlig kontrol udvidet. Flere af de nye elementer i forslaget skyldes ifølge Kommissionen, at anerkendte raceforeningers aktiviteter på tværs af grænserne har været et kontroversielt emne. Kommissionen har over årene modtaget en række klager og har måttet tage sig af en række problemer, der er påpeget af avlere, raceforeninger og kompetente myndigheder, og som er opstået, fordi medlemsstaternes kompetente myndigheder har tolket gældende bestemmelser forskelligt. Formålet med at fremsætte forslag til en forordning er således at sikre en ensartet anvendelse af bestemmelserne og dermed undgå hindringer for handelen i forbindelse med omsætning af bestemmelserne i national ret. Forslaget er dog, som den gældende lovgivning, ret generel og upræcis på visse områder.

Forslaget viderefører langt hovedparten af de gældende regler samtidig med, at nogle bestemmelser præciseres, og at der introduceres visse nye bestemmelser. Som hidtil finder forslagets bestemmelser ikke anvendelse på handel med og import til EU af avlsdyr og reproduktionsmateriale derfra, når disse er bestemt til tekniske eller videnskabelige forsøg.

Kommissionen får med forslaget beføjelser til at fastsætte en række nærmere bestemmelser ved delegerede retsakter. Herunder blandt andet zootekniske bestemmelser om andre arter end kvæg, svin, får, geder og dyr af hestefamilien og import af avlsdyr og reproduktionsmateriale under hensyn til særlige forhold i et avlsdyrs oprindelsesland.

Kommissionen får med forslaget beføjelser til at fastsætte en række nærmere bestemmelser ved gennemførelsesretsakter. Herunder blandt andet standardformat for den liste over raceforeninger og avlsforetagender, som medlemsstaterne skal offentliggøre, godkendelse af identifikationsmetoder for kvæg, væddere og bukke af malkerace samt individafprøvning og avlsværdiurdering og om fortolkning af resultaterne.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har fremsat ændringsforslag. Ændringerne omhandler blandt andet følgende:

- Imødegåelse af ønske om, at Kommissionen ikke skal tillægges beføjelser til via delegerede retsakter at udvide forordningens anvendelsesområde til andre dyrearter end dem omfattet af forslaget
- Imødegåelse af ønske om begrænsninger i beføjelser til EU-Kommissionen i forhold til fastsættelse af regler via delegerede retsakter
- Imødegåelse af ønske om forenkling af reglerne om bilæggelse af tvister mellem avlsorganisationer og avlere, herunder reglerne om klageadgang
- Imødegåelse af visse ønsker om præciseringer i tekster.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Danske bestemmelser om zooteknik, der alle gennemfører EU's bestemmelser på området er indeholdt i:

- Bekendtgørelse nr. 566 af 5. juli 1999 om avlsmæssige betingelser for omsætning af hovdyr med senere ændring
- Bekendtgørelse nr. 438 af 28. maj 1996 om racerent avlsskvæg med senere ændring
- Bekendtgørelse nr. 439 af 28. maj 1996 om racerene avlssvin og hybridavlssvin
- Bekendtgørelse nr. 1057 af 7. november 2005 om racerene avlsfår og geder
- Bekendtgørelse nr. 440 af 28. maj 1996 om betingelser for stambogsføring m.v., som kan påvirke samhandelen med visse avlsdyr.

Konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Ved vurderingen af forslagens eventuelle konsekvenser er der lagt til grund, at de danske bestemmelser stort set svarer til EU's bestemmelser på området, dog er der for racerene avlshestes vedkommende fastsat danske bestemmelser, der går videre end EU-bestemmelserne. Det drejer sig især om antal led i afstamningen. Desuden er der i de danske bestemmelser fastsat en række generelle krav til individprøver og afkomsprøver, hvis sådanne metoder til beregning af avlsdyrs genetiske værdi benyttes.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været sendt i høring på høringsportalen. Derudover er officielt anerkendte avlsforeninger og -organisationer orienteret om høringen.

Landbrug & Fødevarer beklager den korte høringsfrist. Derudover gives udtryk for bekymring over den foreslåede liberalisering af godkendelse af avlsforbund, der findes at kunne være ødelæggende for avlen, hvor der er tale om små populationer. Endvidere ønskes avlsorganisationernes virke på tværs af grænserne begrænset mest muligt, idet dette bør ske i form af frivilligt samarbejde. Endvidere findes kontrolbestemmelserne omfattende.

Derudover er følgende bemærket af de berørte sektorer:

Videncenter for Svineproduktion stiller nogle konkrete forslag til justering af forslagens indhold om individafprøvning og avlsværdiurdering samt forslag til konkretisering af forslagens be-

stemmelse om kontrol, herunder, hvem der skal betale, såfremt det besluttes at opkræve gebyr for kontrol.

Videncenter for Landbrug, Kvæg peger på en række områder, hvor teksten bør præciseres/afklares, herunder definition af racerent avlsdyr, identifikation ved blodtype og godkendelse af et avlsprogram. Derudover udtrykkes bekymring over de beføjelser Kommissionen tillægges, men der er på den anden side forståelse for, at reglerne skal kunne ændres smidigt.

Videncenter for Landbrug, Heste udtrykker bekymring over, at der åbnes yderligere for avlsforbunds virke over grænserne og over, at Kommissionen tillægges omfattende beføjelser til at ændre gældende regler.

Dansk Galop og Dansk Travsports Centralforbund finder det uhensigtsmæssigt og problematisk, at forslaget lægger op til en liberalisering af godkendelse af avlsforbund, idet hesteavlens i forvejen er opdelt i små populationer, og en yderligere opdeling kan medføre risiko for begrænsning af det genetiske materiale.

Dansk Gede Union finder høringsfristen på kun 10 dage utilfredsstillende. Derudover forventes det, at forordningen præsenteres i en mere brugervenlig udgave.

Nationalkomité for Landbrugshusdyr er ikke i stand til at afgive høringssvar på grund af for kort tidsfrist.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen stiller sig generelt positiv overfor den foreslåede sammenskrivning af EU's lange række af zootekniske retsakter. Dog således, at der bør arbejdes for en opstramning af forslaget indhold om anerkendelse af raceforeninger og avlsforetagender, således at opsplittning i mange små populationer undgås. Derudover bør der arbejdes for en præcisering af de dele af teksten, der er generelle og upræcise, og dermed kan give anledning til forskellig tolkning.

På områder, hvor der delegeres kompetence til Kommissionen, arbejder regeringen for, at medlemsstaterne har en væsentlig kontrol med Kommissionens udøvelse af kompetencer. Regeringen arbejder desuden for, at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter. Det er vigtigt, at forslaget i øvrigt følger de principper og retningslinjer, der er fastsat i Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af TEUF artikel 290.

Regeringen vil arbejde for, at der i forslaget ved brug af delegerede retsakter, jævnfør TEUF artikel 290, indsættes en tidsbegrænsning på retsakterne.

Regeringen arbejder for, at politisk eller økonomisk væsentlige områder fastlægges gennem den almindelige lovgivningsprocedure, TEUF artikel 294.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdning til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.